

སྤྱི་ཚོམ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་ཕྱ་རྒྱ་སྐར་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་དད་ ལྡན་ཆོས་ལུ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྦྲུལ་བ།

༡། །གནས་མཆོག་ཕྱ་རྒྱ་སྐར་ཆེན་པོ་ ༢༠༠༧ པོ་ཆོས་ལུ་བ་གངས་ ༥༠༠ བཀའ་བ་རྣམས་ལ་
པོ་ཆེ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ཉེན་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་དད་ སྤྱི་ཚོམ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
ཟ࿳་ཏེ་པོ་ཏོར་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གཙོས་དད་ལྡན་སོག་ དམིགས་བསལ་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ་དོན།

“ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་ང་ཆོ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་གི་ཆོས་
གོགས་ཆོ་དེ་རིང་འདིར་ཁྱེད་ཚམས་ལུགས་ལྷན་དུ་བར་
ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཚང་མར་འཚོམས་འདྲི་
ཡོད། སལ་ཆེན་བོད་ལ་ནང་ཆོས་མ་དར་གོང་ནས་
བོད་དང་སོག་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་འདྲུག་
མི་རིགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲ་པོ་ཡོད་པ། སེམས་
ཅན་འཚོ་སྐྱོད་བྱེད་མཁའ་སལ་ཆེན་གཅིག་པ་ཡིན་
འདྲུག་ དབུས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ནང་ང་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་
གནས་ཡོད། རང་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་
པར་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དར་ཚུལ་ཐད་བསྟན་པ་སྲ་དར་བར་དར་
ཕྱིར་དར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་སྲ་དར་
ནི་བོད་ལ་ནང་ཆོས་མ་དར་གོང་ནས་སལ་ཆེན་སོག་
ཡུལ་དུ་དར་ཡོད་འདྲུག་ ཉེ་ལམ་ངོས་ལ་མྱི་མྱི་སི་
ཏན་ནས་ཡིན་པའི་མཁའ་དབང་ཁག་ཅིག་ལྷན་དུ་།
ཁོང་ཆོས་བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན། སི་ཡུལ་རོ་ཏེ་ཞེས་
པ་དེ་ནས་མྱི་མྱི་སི་ཏན་ལ་སྲ་མ་སལ་ཆེན་དུས་རབས་
གཉིས་པ་གསུམ་པའི་དུས་ནང་ཆོས་བྱུགས་ཆེ་དར་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྲ་དར་ཞེས་
བརྗོད་པ་མིན་ནམས་སྟུམ། དེ་རྗེས་བསྟན་པ་བར་དར་
ཞེས་སོག་ཡུལ་དུ་ནང་ཆོས་དར་བ་དེ་བོད་ནས་དར་
བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ནང་
ཆོས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བོད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་
ཆོས་སློབ་རྩོམ་གནང་གི་ཡོད། སོག་རིགས་ཀྱི་མཁའ་
པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་བོད་ཡིག་ནང་ལེགས་
བཤད་མདུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་བརྩམས་གནང་བར་ཡོད་
འདོད་བྱེད་མཁའ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ངོས་སྐྱར་ལ་
ཆ་བཞག་ན། ངས་བསྟན་པའི་དཔེ་ཆའི་འབྲེལ་བ་

མང་པོ་ཞིག་སོག་པོའི་མཁའ་པས་བྱིས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དཔེར་ན་དཔལ་ལྷན་ཚོས་རྗེས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟ་
 བུ་ཉ་ཅང་སྐྱུས་དག་པོ་ཡོད། ལོ་ངོ་སྤོང་ལྷག་རིང་
 དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་དང་ཆེན་པོ་
 རྟོར་གྱི་མི་རིགས་གཉིས་ལ་བར་སྐབས་ཆབ་སྲིད་གྱི་
 བྱུར་བའི་འོག་ནས་ང་ཚོར་ཡང་བྱུར་བ་མང་པོ་བྱུང་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱིད་ཚོར་ད་ཆ་ང་ཚོར་དབང་བོའ་སྟེ་
 ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་བཟུང་ནས་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་
 ཡམས་དུས་ནས་དར་བའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་གསལ་པ་
 ཞིག་བྱས་ཏེ། འདི་ཕྱིགས་ཀྱི་གར་ནང་ང་ཚོ་བོད་མི་
 བཅོན་པོའ་བས་རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་བཟན་པ་འཛིན་
 རྒྱུ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དཔེ་བཞེས་གནས་ཁག་ཚུགས་
 པ་དེ་དག་ནང་བྱིད་ཚོའི་བྱ་རྒྱུན་སྲོལ་སྐྱེས་ཀྱང་
 མཉམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྤོང་སྤོང་བྱས་ནས་བཟན་པ་མང་
 བས་གསོ་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་གར་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་
 པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ད་ཆ་ང་ཚོར་དབང་བུའ་
 ཏེ་བཅོན་པོའ་བ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་ལུང་
 པའི་ནང་དགའ་འཕེལ་མང་པོ་ཞིག་འཕུང་ཡོད། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བཟན་པ་ལམ་ཆེར་དག་ལྟ་བུར་བཟུང་སྟེ་ཚ་
 མེད་བཟོ་བའི་དུས་ཚོད་ངན་པ་དེ་སྟོན་ཏེ་གྱི་ཡུལ་
 ཁག་ནང་བྱུང་བའི་བཞིན་དེང་ཁ་སང་བོད་ནང་བྱུང་
 ཡོད། གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་འོག་ང་ཚོ་བཅོན་པོའ་
 དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་སྤོང་གཉེར་གྱི་
 ཡུལ་གྱི་ཉེན་གཤིས་ཚུགས་ཏེ་ཆ་རྒྱུན་ཐོན་པུ་ཡོད་པ་
 འདྲའི་ནང་བྱིད་རང་ཚོ་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་
 བས་ཡོང་བའི་སྤོང་སྤོང་གི་ཚོས་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་
 སྤོང་སྤོང་བྱས་མཉམ་དུ་འཛོལ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད། བྱིད་
 རང་ཚོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་མང་ཆེ་བ་གནས་གཤིས་གྲང་
 མོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཆ་བའི་ལུང་པ་ཡིན་པས་
 བྱིད་རང་ཚོ་ཆ་བས་གདུང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་
 ཐབས་མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་སྤྱི་འབྲེ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་
 མཉམ་དུ་ཚོལ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་
 ཞིང་། ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་
 ཡམས་དུས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཞུང་བཟང་

པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པས་མ་གྱི་ཡོད། བྱིད་རང་
 ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་འདི་ཕྱིགས་སྤོང་གཉེར་དུ་ཡོང་
 ལྟ་སྤོང་སྤོང་དུར་ཐག་དང་གཉེན་ཚུང་བྱས་པར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཟོད་རྒྱ་ཡིན། ངས་བྱིད་རང་ཚོར་
 རེ་འདུན་ནམ་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱལ་

དགའ་བསུ་ཡོད། ད་བར་སྤོང་སྤོང་གྱི་དམའ་འགའ་
 ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་དེ་རིང་འདི་གར་ལོ་རྒྱུ་
 གྱིད་མཁའ་ཁོ་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྤོང་མ་མཐོ་སྤོང་
 འདིར་སྤོང་སྤོང་བྱས་ནས་ཐན་ཐོགས་པོ་བྱུང་འདུག་
 པ་འདི་ངས་བྱིད་རང་ཚོར་བཟོད་འདོད་བྱུང་། ཡང་

པའི་ཚོས་ཞེས་པ་འདི་བསམ་སྟོན་བྱུང་ནས་བྱེད་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དད་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་
 གཙོ་བོ་དེ་ཚོས་རབ་དུ་རྒྱམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་གྱིས་
 དབྱེད་པ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དེས་ཤེས་
 རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བཞུན་སྤོང་སྤོང་
 གྱི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱིད་རང་ཚོས་མེད་པ་
 རབ་དུ་བྱུང་བ་རིས་མེད་ཚོས་སྤར་ཁག་ནང་སྤོང་
 སྤོང་གྱི་དམའ་འགའ་དུ་ལྷོ་ཆར་བརྒྱ་ཐག་ཁ་གས་ཤིག་
 སྤོང་སྤོང་ཡོད་པ་རེད། བྱིད་རང་ཚོར་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་
 ལུ་མཐུད་སྤོང་གཉེར་དུར་ཐག་གྱི་རོགས་བཟོད་
 རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་མི་སྤྱོད་མོ་རྒྱལ་གྱི་ནང་ནས་སྤོང་
 སྤོང་ལ་དོ་སྣང་དང་། བྱིད་རང་གི་ལྟ་བུ་སྤོང་སྤོང་
 གྱི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་བོ་མོ་ཚོའི་
 བྱིད་རང་ཚོས་ལ་སྤོང་སྤོང་གྱི་དམའ་འགའ་ཡོད་མཁའ་
 ཚོར་འདི་ག་ལྟ་རྒྱ་སྤོང་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤོང་
 གཉེར་ཁང་འདྲའི་ནང་སྤོང་སྤོང་གྱི་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 ཡོད་པ་ཡིན་པས་བྱིད་རང་ཚོ་འདིར་ཡོང་བྱུང་ན་

དེ་རིང་འདིར་མི་རིགས་དགར་པོ་ལུ་རུ་སུའི་མི་
 རིགས་ཡིན་པ་འགའ་གས་འདུག བྱིད་རང་ཚོའི་
 མོ་སོའི་ཡམས་ཀྱི་ཚོས་ནང་ཚོས་མེན་པར། ར་གི་
 ལ་མོར་ཐོ་རྟོག་ ཅས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་དེ་རིང་ཁ་སང་རྣམ་སྤོང་གས་རྒྱལ་ཁབ་དང་
 ལ་མི་རི་ཁ་སོགས་ཡམས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཡེ་བྱུང་།
 རུ་ཏེ་ཚོམ། དེ་བཞིན་ཁ་སང་སོགས་རེད་དེ་ནང་ཚོས་
 བས་རིག་པ་གསར་པ་སྤོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ་དོ་
 ལྷང་གསར་པ་བྱེད་མཁའ་ཡོང་གི་འདུག བྱིད་
 རང་ཚོའི་གས་གྱིས་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་ཚོས་
 དེ་རང་ལ་བདག་པོ་བརྒྱུ་བ་ན་བཟན་པོ་དང་ཡག་པོ་
 ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ནང་ཚོས་ཀྱི་ནང་ནས་
 དམིགས་བསལ་སྤོང་ཚོན་དེ་འདྲ་སྤོང་སྤོང་གྱི་ཚོག་
 པ་དང་། ཡང་སྤོང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་མཐའ་གཅིག་
 དུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་འགོ་སྤངས་འདི་སེམས་ལ་འདུག་པ་
 དང་ཕན་ཆེ་བ་འདུག་བསམ་ན་དེ་ནི་སོ་སོའི་རང་
 དབང་ཡིན།” ཞེས་བཀའ་སྐུལ་ཡོད་པ་བཅས་སོ།།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་གནས་མཚོག་མ་རྒྱ་རྒྱ་སིར་བོད་ནས་གསར་དུ་ འབྱོར་བ་རྣམས་དང་མ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལས་སློབ་རྣམས་ལ་ དམིགས་བསལ་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྐུལ་བ།

༡༡། གནས་མཚོག་མ་རྒྱ་རྒྱ་སིར་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧
ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་མ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་
བཀའ་སློབ་ཁྲིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་མ་རྒྱ་བོད་
རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཀྱི་དགེ་ལས་སློབ་སྤྲུག་ བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་
བའི་དད་ལྷན་ཚོས་ལུ་བ་བཅས་མི་གྲངས་ ༡༡༠༠
བཀའ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་དམིགས་བསལ་བུར་དུ་བཀའ་
སློབ་སྐུལ་དོན། “གཙུག་ལག་སློབ་གྲིབ་དབུ་འཇོན་
ལས་བུར་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སློབ་གྲིབ་
དགེ་ལས་སློབ་སྤྲུག་རྣམས་དང་། བོད་ནས་གསར་
དུ་འབྱོར་བ་རྣམས་སྐབས་གཅིག་དུ་སྤྲུག་ན་བསམ་པ་
དང་། དེ་བཞིན་འདི་གའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲིབ་ཆེན་
མོའི་ནང་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་སློབ་སློབ་བྱེད་
རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་སློབ་གྲིབ་འགྲོ་སྤངས་དེད་དུས་ཀྱི་
སློབ་གྲིབ་ཆེ་ཁག་གི་འགྲོ་སྤངས་དང་འབྲེ་པོ་ཡོད།
དོས་ཀྱི་བསམ་པར་རང་རེའི་གཞུང་ཆེན་བཟད་གྲ་
ཁག་ཚོ་དངོས་གནས་བྱས་ན་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྲ་རང་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་པས་ཉམས་སྤྲད་
དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་
གདན་སའི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཞོར་ལ་མེད་ས་
སྤུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན།

རྣམས་པ་ཚོར་ལྷ་རྒྱ་དང་པོ། སོ་སོའི་རྣམས་
དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་དེ་བ་
འབྲི་མཁན་ཚོ་དངོས་ནས་ཡིད་འཇོག་གིས་སྤྲུག་སྤེལ་
ཆེ་དང་བཀྱིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་གཙུག་
ལག་སློབ་གྲིབ་ལས་བསྐྱེད་སྤྲུག་སྤེལ་བ་དེ་ཡང་
ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནི་དབུ་

འཇོན་གྱི་འགོ་བྱེད་འོག་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་དུར་
སྤྱོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྲ་གཞན་དག་ཚོས་སྤོང་ཉེ་པོའི་
ཐོག་ནས་འབྲུར་བ་བྱུ་འདེགས་བྱས་ཡོད་པས་ཁྱེད་
ཚོར་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྲུག་སྤེལ་རྒྱུ་
ཡིན། འདིར་སྤྲུག་ལས་གནང་མཁན་ཚང་མར་ད་ལྟ་
བར་བྱུང་འབྲས་ཡག་པོ་ཞི་དུག་བྱུང་འདུག་པས་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་དང་ད་ལྟ་བཀའ་གཤམ་གྱི་མཚན་ཐོག་ནས་
སྤྲུག་སྤེལ་གསུངས་བ་ལྟར་དོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་སྤེལ་
རྒྱུ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དོས་ནས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ནི། སོ་
སོའི་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ལས་ཀ་ཚགས་ཚུད་པོ་བྱས་པའི་
ཐོག་ནས་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
མཐོང་བ་དེ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་གཙོ་
བོན་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། ལོ་རྒྱུང་ཤུག་
རིང་བོད་མི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་བྱུང་ཐོག་པལ་ཆེར་ཞབས་
འདེགས་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཡོད། བོད་པར་བྱུང་དུ་
འཕགས་པའི་བྱུང་ཚོས་ཤིག་ཡོད། དེ་དག་ང་
ཚོ་ནང་ཁྲུལ་དུ་གནས་པ་ལས་སྤྱི་ལ་མངོན་པ་ཞིག་
ཡོད་གི་མེད། དེ་དག་སྤྱི་ལ་མངོན་པ་ཡོད་ཐབས་
སུ་ང་ཚོས་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་མི་ལོ་རྒྱུང་ཤུག་རིང་
གི་འཆར་ཅན་གྱི་བྱེད་སློབ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་
ན་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྗེས་བྱིན་སྤུང་ཐབས་མེད་པས།
གནས་ཚུལ་གསར་པའི་རིགས་ཤེས་ཐབས་སུ་ང་
ཚོས་གང་སྤུང་གིས་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་མང་ཅོམ་བྱེད་
དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་
ཚལ་ལས་ཐོན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལྷ་

བྱུང་ཟེར་ནའང་འདྲ།
དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚོ་སྤྱི་ལ་མངོན་
སྤུང་བ་ཡོད་རྒྱ་དང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བོད་མི་རིགས་
ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་རྒྱར་སྤྱི་ལ་ལས་ལུགས་སྤོང་བ་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་པར། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་
པར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་རྗེས་བྱིན་སྤུང་པའི་
རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚལ་ལས་ཐོན་པའི་ལེགས་བཟད་
དང་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤྱི་ལ་མངོན་
སྤུང་བ་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད། དེས་གྲུ་ས་ཁག་ནས་རིམ་པས་
གདན་ས་ཆེ་ཁག་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་རྒྱ་སྤོགས་ནང་ཡོད།
ཀར་རྒྱ་ཁ་ཀར་འབྲེལ་མའི་མོར་ཁྲུལ་གྱི་རྒྱ་གར་
མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྲ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་མང་ཅོམ་བྱེད་
སྤུང་ན་རིམ་བཞིན་ང་ཚོའི་གདན་ས་ཁག་དེ་དག་
དངོས་གནས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡིན་པ་
གཞི་ནས་ཁོང་ཚོར་དོ་ཆ་འབྲོད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་
ཡིན་པས་དེའི་སློབ་ངས་བཟད་ཡོད། ཁྱེད་ཚོས་
ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་དེ་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་
སྤངས་མ་ཤེས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན། འདི་གའི་
མ་རྒྱ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྲ་དང་སློབ་གྲྲ་དེ་ཚོ་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་རིམ་པས་ཁྱེད་ཚོའི་མི་འགྲོ་
སྤངས་གདན་ས་ཁག་ནས་མཁན་པོ་ལས་བུར་རྣམས་པ་
དང་། དགེ་བཤེས་མཁས་པ་དེ་འདྲ་མཉམ་དུ་གདན་
འདྲན་ཞུས་ནས་མཚམས་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་བ་
མཐུད་སྤུང་བ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་སྟེ། མི་
དྲག་འདེམས་ཀྱིས་འདི་གར་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཚན་
སློབ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་ལྷ་དུག་ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ན་
ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཅོམ་ཡོད་བ་བྱེད་

དགོས། སློབ་གྲྭ་འདི་གཏན་འཇགས་ཡིན་དུས་ཆ་རྒྱུན་
 སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལོད་པས་ཚན་རིག་སློབ་
 སློབ་བྱེད་མཁུ་ཚོས་འཆར་ཅན་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་
 ནང་འདིར་ཡོང་སྟེ་སློབ་སློབ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་
 ཡོད། མདོ་དོན་ཡང་སྟེང་དུ་ལྟ་བུར་སློབ་སློབ་བྱས་
 པའི་ཉམས་སྲོལ་དང་གྲུབ་འབྲས་རྣམས་ཤིན་པ་ནང་
 ལུལ་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁག་ནང་བྱུང་བུལ་པ་
 བྱ་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག ཅེས་འདི་ངས་བཤད་
 འདོད་བྱུང་། དེ་མིན་སྟེན་ནས་མང་པོ་བཤད་ཟེན་པས་
 གཞན་བཤད་རྒྱ་མེད།

བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་ངས་ནས་ཉུག་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་
 དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞི་ལུས་རྒྱ་
 ཚེའི་མི་མང་ཚོ་རེད། ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་
 རང་ཚོ་དེའི་ཆ་གསལ་ཆགས་ཡོད། ངོས་རང་བོད་རྒྱ་
 ཚེའི་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་གཏམ་བརྗོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཚེའི་
 མི་མང་ལ་རང་དབང་མེད་སྟབས་སེམས་ནང་གི་
 མངོན་འདོད་དང་བསམ་སྒྲུབ་བཤད་ས་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་སློབ་མཁན་
 ཚོར་སྐྱེ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པས་བོད་རྒྱ་ཚེའི་
 མི་མང་གི་རང་དབང་ལྡན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཆ་གསལ་
 བྱེད་རང་ཚོ་དེས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་འོག་འདི་
 རྒྱུགས་ཡོང་སྟེ་ང་ཚོ་ཐུག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་
 འཚམས་འདྲི་ཡོད། ལྷག་པར་ཉེ་བའི་ཆར་བོད་
 ནང་དཀའ་ངལ་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་པའི་
 གནས་སྟངས་འོག་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་སྟེང་
 རྟོབས་དང་། ལྷག་བསམ། རིགས་ཞེན་བཅས་དངོས་
 གནས་ཏེ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་འདུག བྱེད་ཚོ་ཚང་མས་
 དུས་དུས་ལྟར་དཀའ་ངལ་མང་པོའི་འོག་སོ་སོའི་མི་
 རིགས་ལ་གཞི་རྒྱ་དང་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་བརྟུང་ནས་
 བརྟུང་བར་བྱས་ཤིང་ཆེ་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོ་བཙན་

བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་ལོ་ལྷ་བཅུར་ཉེ་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
 བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ཉིན་དང་པོ་ནས་ང་ཚོར་
 ལས་འགན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་
 བ་ཚེའི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་རང་འཚོ་ཐུབ་ཐབས་
 བྱ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་
 ཏེ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་སྒྲུབ་གསལ་
 འདོན་བྱ་རྒྱ་དང་། གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཉམས་མེད་འཛིན་
 སློབ་སྟེལ་གསུམ་བྱ་རྒྱ་བཙན་ཡིན།

དེ་གཉིས་ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་
 ཆགས་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་རང་མི་རིགས་
 ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཅན་དུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མིའི་རིགས་
 རྒྱུ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡིན།
 ལྷག་པར་བོད་རྒྱུད་ནང་ཚོས་ལ་ཆ་བཞག་ན་འཛམ་
 གླིང་དེའི་སྟེང་གི་ནང་ཚོས་ཆ་ཚང་ཤོས་ཡིན་པ་
 དང་། དེའི་ཐོག་ནས་ནང་ཚོས་གོ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ན་གོ་བརྗོད་འཛིན་བའི་ཤོས་ཆགས་ཡོད། ལེགས་སྐྱར་
 ཀྱི་སྐད་ནི་མཁས་དབང་འགའ་གསུམ་གྱིས་བཤད་སྟེང་
 གནད་རྒྱ་ཅམ་ཡིན། ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟབས་དང་
 བཙན་པ་ཆ་ཚང་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ལ་ཕལ་ཆེར་བོད་
 པའི་སྐད་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་ཤོས་ཆགས་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་གི་གཅེས་ནོར་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
 ཚོགས། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་སློབ་རིང་མི་རབས་བརྗོད་
 འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་
 ཏེ་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་
 ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས་སོགས་རྒྱན་
 འཛིན་བྱེད་པའི་ཐད་ང་ཚོས་མི་གོ་ཚོད་པ་བྱས་ཡོད།
 ཅེས་བྱེད་རང་ཚོར་བཤད་འདོད་བྱུང་།

འཛམ་བྱ་གླིང་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་
 ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཏེ་ང་ཚོའི་མེས་པོ་ཚོའི་བསམ་ཡུལ་དུ་
 མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་ཐོན་ཡོད། ཡིན་ནའང་
 མི་ནི་མི་རང་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལྟར་

པ་དང་། སེམས་ནང་དེ་དོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
 ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་སེམས་དུག་གསུམ་ཏེ་རེ་
 དོགས་རྣམ་ཏོག་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་སེམས་འབྲུག་
 པ་དེ་དག་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཅིག་པུས་སེལ་
 ཐུབ་ཐབས་མེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 ནང་མིའི་བསམ་སྟོབས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་མང་
 པོ་གསུང་ཡོད་པས་དེའི་ཐད་ཏེ་ཅང་སྤྲུག་པོ་ཡོད།
 དེང་སང་རྒྱ་བོད་གསལ་བའི་ཚོན་རིག་པས་ནང་ཚོས་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 སེམས་ལ་དགའ་སྤྲུག་གི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་
 རིགས་ལ་ནང་ཚོས་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བཤད་ཡོད་པ་
 ཤོང་ཚོས་འཚོ་བ་ཞིབ་ཀྱིས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་ནི་འཛམ་གླིང་དེའི་ཐོག་སློབས་པ་སྐྱེ་འོས་
 པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་
 བྱེད་ཅིག་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཞེས་རྣམ་པ་
 ཟུར་གསལ་འབྲུར་དུ་ཐོན་པ་དེ་རྒྱུགས་གཅིག་ནས་
 ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཡི་གེ་དེའི་ནང་
 བརྗོད་བྱ་གཏོང་བའི་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 དེང་སང་ང་ཚོའི་ངོ་ཤེས་ཐོགས་པོ་སྤྱི་རྒྱལ་བ་ལོ་
 གང་ཅམ་སློབས་པ་དེ་འདྲས་ནས་བོད་ལ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ནང་ཚོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏོང་བའི་
 གཅིག་ཡོད་པ་དེས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་སྟེ་བོད་སྐད་
 ལུ་རྒྱུགས་བརྒྱུབ་ནས་སློབ་སློབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་དངོས་
 གནས་སློབས་པ་བྱེད་འོས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ལ་
 གང་འཚམས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཙན་བྱོལ་བ་ཚོར་དམིགས་
 བསལ་བརྗོད་རྒྱུར། བྱེད་ཚོ་སེམས་ལུགས་ཆག་པ་
 དང་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་རྒྱ་མེད། དཀའ་ངལ་
 ཡོད་ཀྱང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་རིམ་པས་སེལ་མི་ཐུབ་
 པ་མེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་

ཀྱི་འཐབ་རྩེད་འདི་བདེ་དོན་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་
 འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཀྱབ་
 ལྷོར་དང་དོ་རྩེད་ཤེད་མཁུ་ཐེ་མང་ཐེ་མང་དུ་འགོ་
 གི་འདུག ལྷག་པར་རྒྱ་རིགས་སྤྱོད་ཆུ་ལྷོ་དང་།
 ལྷོ་ས་རྒྱ་ནག་སྤྱོད་ཆུ་ལོ་འདི་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 རིགས་དངོས་གནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཤེས་མཁུ་
 དང་། ལྷོ་གཟུ་ཤོར་གནས་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་གཞི་རྒྱ་བ་
 ལྷོར་ཐེ་ཚེ་ཐེ་ཚེར་འགོ་གི་འདུག ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་
 དཀའ་ངལ་སེམས་ཐབས་ཀྱང་ཁ་བྱལ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
 རག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤོམ་གཞིའི་ནང་
 བསྐྱེད་དེ། ལྷོ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་། བོད་ཀྱི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཐབས་
 ལུ་རྒྱུ་དམིགས་ལུ་ལ་བཟུང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ཁོང་
 ཚོས་རྒྱ་བ་སྤོམ་གཞི་མ་གྱི་འདུག དེར་བརྟེན་
 རོས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ད་ལྟོ་ཤེད་
 ལྷངས་དེས་ང་ཚོའི་ཡིད་ཆེས་རིམ་པས་སྲབ་དུ་སྲབ་
 དུ་འགོ་གི་འདུག ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་མི་
 མང་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷོ་ལོ་
 ༡༠༠༥ ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དོན་རྒྱུ་བྱུང་རྗེས་ང་
 ཚོས་ཤེས་ཚོད་རྩེད་རྒྱ་རིགས་རྩོམ་པ་པོས་བྲིས་
 པའི་རྩོམ་ཡིག་པལ་ཆེར་ ༡༠༠ ལྷོར་ཐོན་འདུག
 དེ་ཚོ་ཚང་མས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་བདེ་ན་དོན་
 ཡིན་པ་རོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་བ་སྤོམ་ལུ་འདུག མི་
 མང་ཁྲིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ནི་སྤྱིར་བཏང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་སྤྱི་མཐུན་གནས་རྒྱུ་དང་། གཞུང་
 གི་སྲིད་བྱས་ནི་འགྲུར་བ་འགོ་བཞག་ཡིན། ང་ཚོས་
 བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཐད་ཀར་བརྩམས་ན་པལ་ཆེར་
 རེ་བ་བྲལ་བ་ལྷོ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ཉན་ཉན་རེ་
 བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཚང་མས་སེམས་བྱུགས་མ་
 ཆག་པར་འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་
 རྩེད་ཤེད་དགོས། འཚོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་

ནས་འཐབ་རྩེད་ཤེད་སྤྱོད་དགོས་གལ་ཆེ་བོས་ནི་
 ཤེས་བྲལ་ཡོན་ཉན་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་
 ལུ་ཡོན་ཉན་གྱི་སྤོམ་གཞི་གཅིག་དང་། བོད་ཀྱི་གནད་
 རབས་ཀྱི་ཤེས་བྲལ་ཡོན་ཉན་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
 དང་འབྲལ་བའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཉན་གྱི་རིག་གཞུང་
 ངམ། ཤོམས་གཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གཞིས་རྒྱུར་
 འབྲལ་བཤེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷོ་
 ཡོངས་ནས་ཚོས་སྤོམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤོམ་ཤོར་
 ཡིག་ནང་ཆ་ཚང་ཡོད་པས་སོ་སོས་དོ་སྤྱོད་བྱས་ན་
 ལྷང་ཡིག་གཞན་པར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སོ་སོར་
 གི་སྤྱོད་ཡིག་ཐོག་ནས་སྤོམ་སྤོམ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད།
 བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་དེ་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནང་
 འཚར་ཡོངས་ཤེད་ལུ་ལ་བྱུང་མེད། དེར་བརྟེན་
 བོད་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་བསྐྱེད་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤོམ་སྤོམ་ཤེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། རིམ་པས་བོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆ་ཚང་
 བསྐྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱ་སྤྱོད་ཤེས་
 ར་ལུ་སྤྱོད་སྤོམ་ཚོགས་པའི་ཡིན་ལག་ཡིན། ང་ཚོ་འདི་
 སྤོམ་གས་དེའི་ཡིག་དང་དེ་ནི་ཡིག་གཅོ་བོ་བྲིས་ཉེ་
 སྤོམ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ཡིན་ནའང་དེར་དུས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་སྤོམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཚང་མ་ཐོའི་རིག་
 གནས་དེ་ཚོ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་དགོས་དུས་
 ལོ་གཞི་པ་ཚོ་དེས་པར་སྤོམ་གྲུར་གཏོང་དགོས།
 སྤོམ་གྲུ་མེད་པའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ཁུག་ཀྱི་གེ་
 ཚོའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྤོམ་གསའི་ཐོག་བྱུགས་རྒྱུ་
 རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནས་འཕྲོད་བརྟེན་ཐོག་
 དོ་སྤྱོད་ཤེད་དགོས། ཁ་སང་དེ་མ་ལ་ཡོད་རི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཚོར་ཡང་བའད་རྒྱུ་བྱུང་། དེར་སང་
 འཛམ་སྤོམ་ཐོག་རེག་དུག་གི་ན་ཆ་ཡོད་པ་དེ་དག་
 བོད་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཆ་འདུག དེ་དག་
 རྒྱ་གར་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་བྱུགས་གང་
 ཅམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་རྒྱ་
 མོ་སྤྱོད་ཚོང་མ་མང་པོ་ཡོང་བ་དེ་དག་གི་ཨེ་ཏེ་

སེ་ན་ཆ་ཁྱབ་བརྒྱལ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཤོད་
 ཀྱི་འདུག ངའི་དོ་སྤོམ་པ་ལ་རན་སེའི་མི་ཁ་གས་
 ལྷ་སར་སྤོམ་ཉེ་ཆེད་མངགས་རེག་དུག་གི་ན་ཆའི་
 ལྷོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ལྷར་ཁོང་ཚོས་ཉེན་ཁ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེ་རིགས་ལ་
 དམིགས་བསལ་གཟུང་གཟུང་ཤེད་དགོས། དེ་ནས་
 ཚོས་སྤོམ་སྤོམ་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚོས་ལ་དང་
 པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་ཚོས་ཀྱི་གནད་
 འགག་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་
 ཉེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་སྤྱོད་ཚོའི་གོམས་
 གཤེས་ལ་ཚོས་སྤོམ་སྤོམ་ཤེད་རྒྱུ་དེ་གྲུ་པའི་ལས་
 འགན་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ཀྱང་བའད་གྲུ་
 གཞུང་ཆེན་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་
 པ་ལྷ་བྱུ་དང་སྤྱིར་བཏང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་
 དགོ་སྤོམ་ཅམ་ཤེད་པ་ལས་དེའི་ནང་དོན་ཤེས་དགོས་
 ཀྱི་མེད་པ་ལྷ་བྱུ་དང་། ཚོ་ག་འདོན་མཁུ་ཚོས་དེའི་
 རང་དོན་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་ལྷ་བྱུའི་གོམས་
 གཤེས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལུས་དང་ནོར་འཁྲུལ་
 ཡིན། ཚོས་སྤོམ་གས་ཐོག་ཆ་བཞག་ན་སྤྱོད་པོ་
 མོ་དཔེ་བ་མེད་པ་ཚང་མས་ཚོས་ལ་དོ་སྤྱོད་མང་
 ཅམ་དང་སྤོམ་སྤོམ་བྱ་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད།
 ཅམ་འདི་བའད་འདོད་བྱུང་། དེ་མིན་དམིགས་བསལ་
 བའད་རྒྱུ་མེད།
 གསར་འཕྲོར་ཚོར་ཁ་སང་བོད་རྒྱུ་འབྲལ་བའི་
 གནས་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཞིབ་སྤྱོད་གསུངས་སོང་། ང་
 ཚོ་བཅས་སྤོམ་བ་ཆགས་པའི་ལོ་དང་པོ་ནས་བཟུང་
 མང་གཅོད་ལས་རིམ་འགོ་བཅུགས་པ་རེད། དེ་ནས་
 ལོ་སྤོམ་ལུ་བཞི་བཅུའི་རིང་རིམ་པས་མང་གཅོད་
 ལག་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་མཐོ་རྒྱ་མཐོ་རྒྱ་བཏང་བ་དང་
 ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོ་ནས་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་
 ཁྲིད་དེ་མང་གཅོད་ལམ་ནས་ལོས་བསྐྱེད་བྱས་ཉེ་
 སྤོམ་རྒྱུ་ཞིག་ལག་ལེན་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་ནས་
 བཟུང་ངའི་གནས་སྤངས་ནི་སྤོམ་གས་ཡོལ་བྲིས་ཉེ་

བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནི་ངས་ཁྱེད་མ་ལྷོངས་པར་བྱས་
 པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན། དངོས་གནས་མང་གཙོ་
 ཡང་དག་པའི་ཐོག་འགྲོ་བ་ལ་མི་མང་རང་དབང་གི་
 ཐོག་ནས་སོ་སོ་མོས་པ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་འདེམས་རྒྱ་
 ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་འདིར་ག་དུས་
 ཡིན་ནའང་སྤོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅུ་བའི་འགྲོ་སྐྱོད་ས་
 དེ་ལ་ལྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་དེལ་བྱ་གང་བཞག་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པར། མང་ཚོ་གསལ་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་
 བསྐྱོས་པའི་མི་དེས་འགན་ཆ་ཚང་འབྲེལ་ཏེ་ལས་ཀ་
 རྒྱུད་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན། རིམ་པས་གོ་མས་གཤེས་ལ་
 འཇགས་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
 ཞིག་མཐོང་གི་འདུག གཉིས་ནས་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་
 འདི་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཡིན་པ་ལས། མི་རབས་
 ཤིག་གི་འཐབ་རྩོད་དང་མི་ཉུང་ཤམ་ཤིག་གི་ཁེ་ཕན་
 གི་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་ཅུ་བ་ནས་མིན། ང་ཚོ་
 བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་འདི་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་
 རྩོད་དང་མི་མང་གི་འཐབ་རྩོད་ཡིན་དུས་མི་མང་
 རང་གིས་འགན་དང་འཁུར་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ཡང་འཇམ་སྐྱིང་གི་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་
 ལམ་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་ཐོན་པའི་འགོ་ཁྲིད་
 གཅིག་བྱུང་ན་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡིན།
 གང་ལྟར་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྣམས་པ་ལ་མཚོན་
 ན་མི་གཅིག་ལ་རྒྱ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན་བཞུན་དང་། སྤྱི་ནང་སྲུང་བཞུས་ཀྱང་ཡང་དག་
 པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུའི་གནད་
 འགག་ཡོད། རིན་པོ་ཆེས་ཁ་སང་འབྲེལ་བཞག་
 ཞིབ་པ་བསྐྱོན་ཡོད་པ་རེད། གཙོ་བོའི་ལས་འགན་
 རིན་པོ་ཆེས་གནད་གི་ཡོད། འབྲུང་འབྲུང་རིན་
 པོ་ཆེ་ལས་དུས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་མཚམས་མི་གསར་
 པ་ཞིག་སྐྱབས་རྒྱུ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོ་ལྟ་བུ་གཙུག་
 ལག་སློབ་གྲུའི་ནང་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་
 བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཡོད་མཁན་སྲུ་
 ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོས་ད་ལྟ་ཚོད་ཅིས་བརྒྱབ་སྟེ་

འཆར་གཞི་དང་རེ་བ་ཡོད་མཁན་ཡོད་དམ་མེད།
 དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན།
 ཤེས་མོང་ངམ། གང་ལྟར་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་
 ཐོག་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཡིན་པ་ལས་
 འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་པ་དང་། མི་ལ་མགོ་སྐྱོར་བཏང་
 ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་མིན།
 བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་འོས་བསྐྱུ་བའི་ཐོག་ནས་
 བསྐྱོས་པའི་རྫོགས་སྲུང་འདི་གནས་སྐྱོད་ལྟེ་ལས་
 ཡོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་
 པ་ཞིག་དང་། བོད་སྤྱི་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ། བོད་རྒྱ་
 ཆེའི་མི་མང་ལ་ག་ཚུ་བྱས་ཏེ་བཞག་པ་ལས་ང་
 སེམས་ཤུགས་ཆག་སྟེ་བཞག་པ་ཅུ་བ་ནས་མིན།
 ཤེས་མོང་ངམ། རྒྱུད་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་
 དགོས། དེ་མིན་དམིགས་བསལ་བཞག་རྒྱ་མེད།
 དེ་རིང་ང་ཚོ་ཐུག་པའི་དུས་ཚོད་ཉིན་གསུམ་སྤོང་
 འཇུག་གི་བཀའ་ཚོས་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་
 ཏག་ཏག་འཁེལ་བས་ཚོས་འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད།
 ས་གནས་འདིར་དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱོད་ས་དང་
 མཐུན་པའི་བཅན་བྱོལ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་
 ཞིག་བཙུགས་ཡོད། དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བསྟོན་གནས།
 བལ་ཆེར་སྤྱི་རྒྱུག་ནང་རྫོགས་ལྟ་ཡོད། སྤྱིའི་
 བཀོད་པ་མཛུས་ལ་ནང་གི་སློབ་སློང་ཡང་ང་ཚོ་
 རང་ཉིད་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་འུང་བོའི་མི་དགོས་
 པར། གཞན་གྱིས་ཆ་འཇོག་བྱས་ཏེ་གཟིགས་
 གསེལ་སྤོང་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྫོ་གཟུ་
 བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཚད་
 མོངས་པ་མཐོང་ཡོད་དུས་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཡི་
 རངས་བཞུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་ལྟར་མཐོ་རིམ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
 གྲུའི་བསྟོན་གནས་འདིར་རྒྱུད་ཚོ་དངོས་སུ་སྐྱབས་
 ཏེ་གནས་སྐྱེལ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་ན་བས་ཐོས་
 པ་དེ་ཡང་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས། ད་རེས་ཡག་པོ་
 བྱུང་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཚང་མར་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་

ཡོད། རྫོང་ཡང་བསྐྱར་ནས་ལྷུ་རྒྱུར། སྤྱིར་ཡར་རྒྱས་
 ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་ལར་
 རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་ཡང་
 མཐའ་མེད། དཔེར་ན་ནང་གི་འཇུགས་སྐྱོན་ཚོས་
 སྤྱོགས་ནས་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་གྱི་
 ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་ཡོད། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་འདི་འདྲ་
 ཞིག་གིས་སྐྱོབས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་གྱི་ཡིན་
 ཞེས་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོས་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་
 འབད་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་
 རྣམས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་སྐྱབས་
 དེའི་ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་། འཇམ་སྐྱིང་
 སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བཞག་ན། ནང་དོན་རིག་པ་
 དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་
 ཀྱང་ལོ་རེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད། ཡར་
 རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཡུང་པ་དེ་དག་གིས་རང་ལ་
 འཆར་ཅན་གྱི་གོ་མས་སློལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཚོག་
 ཤེས་མ་བྱས་པར་ད་དུང་གང་ལུབ་ཅི་ལུབ་ཀྱིས་
 འབད་རྩོལ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་རིག་པ་གསར་པ་
 དང་། ཉམས་སྤོང་གསར་པ་རྒྱུད་དེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་
 གི་ཡོད་པ་རེད། འཆར་ཅན་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་
 ན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མི་ལུབ་པ་ཤེས་གསལ་ཡིན། ང་
 ཚོ་བོད་ལ་དེ་སྔ་སྔ་ལམ་དེ་བཞགས་ཞེས་བཞག་རྒྱ་
 མང་པོ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྔ་ལམ་དེ་བཞགས་ལྟར་མ་
 བྱས་པར་གསར་གཏོད་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་
 ཅེས་བོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་བློ་ཡག་པོ་བཏང་
 ན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་གུ་ལྱེན་ཡིན། ནང་གི་ཤེས་ཡོན་
 ཏེ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་
 མཐའ་མེད་པས་འཆར་ཅན་དེ་ཡོད་ལ་ཚོས་ཤེས་མ་
 བྱས་པར། སྤྱོགས་གང་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཡར་
 རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སྲུ་མ་ལུང་
 འབད་བཅོན་བྱེད་རོགས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོ་ལལ་
 ཆེར་ལོ་རྗེས་མ་ཐུག་ཡོད། ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱས་
 ཏེ་སྤོང། བཀྲིས་བདེ་ལེགས།” ཞེས་བཀའ་སླུལ།

ས་སྐྱོང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཨི་ཌ་ཡི་དང་ཇར་མན་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཇུག་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ།

༡༡། བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མེད་ བས་དབུས་ས་གནས་རྫོང་དཔོན་དང་གོང་ཁྲེང་ས་
 པའི་དབུ་ཁྲིད་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ གནས་འཇུས་མི་བཅས་ནས་གོང་ཁྲེང་དེ་དག་གི་ཆེ་
 ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གས་ཨི་ བསྐྱོད་མི་སེར་གྱི་མཚན་མཐོང་ཕྱག་འཁྲུང་འབུལ་

གསོལ་འདེབས་དང་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལ་ནས་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་
 ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཉིས་ནང་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱབས་ཏེ་
 མཇུག་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པའི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཡང་ཐོག་མ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢
 ཉིན་བཞུགས་སྐར་ནས་སློབ་འཁོར་ཅག་བསྐྱབས་དང་
 བཅས་ག་སྐལ་གནམ་ཐང་དུ་ཆེབས་སྐྱར་གནང་བ་
 དང་། དེ་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ཞི་ཡི་དང་ཞི་ཡི་
 གས་ཨི་ཌ་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱར་བསྐྱབས་ཡོད།

ཡགོང་ས་མཚོག་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་ཨི་ཌ་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་ས་རོམ་གནམ་ཐང་དུ་ཡའབས་སེར་འཁོད་བཞུགས་པ།

ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་གྱི་སྤྱི་དོ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་
 ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གས་ཨི་ཌ་ཡི་རྒྱལ་
 ས་རོམ་གྱི་གནམ་ཐང་དུ་ཡའབས་སེར་འཁོད་སྐབས་
 བཅོན་ཏེ་ཡོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ཆོས་
 སྐྱབས་པ་ཚོ་བཏན་བསམ་གྲུབ་ལགས་དང་། རྒྱལ་ས་
 རོམ་གོང་ལྷའི་སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྲིད་སློབ་ཁྲོན་པ་སྐྱེ་
 ཞབས་སྐྱེ་རིའི་ཕ་ཉི་ཞི་(Mario Vattani) དང་།
 གདན་ཞུའི་འགྲུལ་འཁོགས་ཚུང་གི་འཇུས་མི་བཅས་
 གས་མེབས་བསྐྱེད་རྒྱལ་ཞུས་རྗེས་བཞུགས་གནས་
 མགོན་ཁང་དུ་ཡའབས་སེར་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།
 མགོན་ཁང་གི་སྤྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཚོགས་ཁག་གས་མེབས་པའི་
 དགེ་འདུན་པས་དབུས་ཨི་ཌ་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དོད་
 རིགས་དང་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་བརྒྱ་སྤྲེལ་གསུམ་
 ལྷག་བཅས་ནས་ལག་དུ་དྲི་ཞིས་བདུག་སློབ་དང་།
 མེ་དོག་ བྱོ་སོ་སྤེ་མར་བཅས་ཐོགས་ཏེ་མེབས་བསྐྱེད་
 གཟུབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གས་ཐང་དུ་ཡའབས་སེར་འཁོད་སྐབས་རོམ་གོང་ལྷའི་སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྲིད་
 སློབ་ཁྲོན་པ་སྐྱེ་ཞབས་སྐྱེ་རིའི་ཕ་ཉི་ཞི་ས་མེབས་བསྐྱེད་ཞུ་བཞུགས་པ།

ཨི་ཌ་ཡི་རྒྱལ་ས་རོམ་སྲིད་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས་ སྤྱི་དོད་ཞུའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་དང་། དེ་
 ལྷན་ཁང་། གཞན་ཡང་ཞི་ཞི་ཞིའི་གོང་ལྷའི་སྤྱི་ཁབ་ བཞུགས་ཇར་མན་གྱི་གསར་འགོད་པ་ཐུན་མོང་གས་

གོང་ཁྲེང་རོམ་གྱི་གོང་ལྷའི་སྤྱི་ཁབ་ལས་ ཁུངས་ནས་བརྟན་འཕྲིན་དང་གསར་ཁང་གཅོད་པའི་ཁག་
 ཅིག་འདམས་སྐྱུག་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དྲི་བ་ལྷུ་རྒྱུར་གོ་སྐྱིད་ལྷུས་
 ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གསུང་འགོད་པ་ཁོང་རྣམས་ལ་
 མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེན་མཛད་ཁྲུང་
 གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་
 གཏོང་གནང་རྒྱུ་དང་། འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཚན་
 རྒྱུན་ལྷི་བདེ་དང་མཛའ་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་
 ཐབས། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་འབྲེལ་བརྗོད་
 གནང་བ་མ་ཟད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་དྲུག་པོའི་བོད་ནང་
 གི་གནས་སྐབས་ལ་ཐུགས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་
 ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་པའི་ཐུགས་རེ་མུ་མཐུད་ནས་
 གནང་བཞིན་ཡོད་སྟེ་འགྲོ་བུ་བཀའ་སློབ་སྦྱོར་ཡོད།

ཐོང་ས་འདིའི་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་གི་ཆེབས་རྒྱུར་གྱི་མཛད་འཆར་རྣམས་དེ་
 སྤྱི་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱལ་ས་རོམ་གྱི་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལས་ཁུངས་རང་ནས་སྤྱི་དང་གནམ་ཐང་
 དུ་ཕེབས་བསུ་དང་ཕེབས་སྐྱེལ་སོགས་ཆ་ཚང་ཁོང་
 རྣམས་ལ་གཙོ་འགན་བཞེས་པའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་
 ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་དྲུང་གྲུ་
 ལུ་དགོས་ཐང་དུ་ཅང་གིས་གཟབ་བཅོས་དང་བཅོན་པོ་
 གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆེབས་རྒྱུར་མ་གནང་གོང་
 གི་ཟླ་ཤས་མོམ་ནས་གྲུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 དོན་གཅོད་ཁང་དུ་ཡང་ཡང་འབྲེལ་གཏུགས་གནང་
 སྟེ། སྤྱི་ཚོར་དོན་གཅོད་ཆོས་སྐྱབས་པ་ཆེ་བཅུན་
 བསམ་བློའི་ལགས་དམིགས་བསམ་བློ་གསལ་ཕེབས་ཡོང་
 བ་ལུས་ཉེ་རྒྱལ་ས་རོམ་གྱི་ཆེབས་རྒྱུར་གྲུ་ལྷུ་གི་
 ཆོགས་ཚུང་ནས་ཟུར་དུ་ཆེབས་རྒྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོགས་འདུ་ཡང་སེ་སྐོང་ཆོགས་གནང་ཡོད།

སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་
 ཁག་གི་ཆེབས་རྒྱུར་ཐོག་མ་དེ་ཨི་ཏ་ལིའི་ཡུལ་དུ་
 དཔུ་འཇུགས་གནང་བར་རྒྱལ་ས་རོམ་གྱི་ཆེབས་
 རྒྱུར་གྲུ་ལྷུ་གི་ཆོགས་ཚུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཨི་ཏ་

ལིའི་མི་མང་རྣམས་ནས་དམིགས་བསམ་གྱིས་དགའ་
 ཚོར་ཆེན་པོ་ལྷུས་ཡོད།

ཐོང་ས་འདིར་ཨི་ཏ་ལིར་ཆེབས་རྒྱུར་བསྐྱབས་

ལུས་ཡིན་པར་ཆེ་བརྗོད་ལྷུ་སྤྱད་སྤྱི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་
 རང་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གོང་
 ཁྲིར་དེའི་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བརྗོད་ལྷུ་གི་འཁྲིར་འདུལ་

སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གསུང་འགོད་པར་བཀའ་སློབ་སྦྱོར་བཞིན་པ།

མི་མང་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཕེབས་བསུ་ལྷུ་བཞིན་པ།

དོན་གཅོད་པོ་ཞི། ཨི་ཏ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་གྲོང་སྡེ་
 ལས་ཁུངས་དང་གྲོས་ཆོགས་ནས་སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་ས་
 ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གོང་སྐྱེལ་གཏོང་ཐབས་གནང་
 བ་དང་རྒྱག་དོན་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཐོག་
 རྣམས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་གནང་དང་གནང་

རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་གཏན་འཁེབས་གནང་ཡོད་པ་བཞིན།
 ཐོང་ས་འདིར་སྤྱི་ཚོར་ཡོ་ཞོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་ལ་ཨི་ཏ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་གཞུང་གིས་
 གྲོང་ཁྲིར་དེའི་ཆེ་བརྗོད་མི་སེར་གྱི་ཕྱག་འཁྲིར་
 འདུལ་ཆེད་གདན་ལུའི་གསོལ་འདེབས་ལྷུས་པ་ལྟར་
 ཆེབས་རྒྱུར་བསྐྱབས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཨི་ཏཱ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་སྲིད་གཞུང་ནས་གྲོང་ཁྲིམ་ དེའི་ཆེ་བརྟོད་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་བཞེས་གནང་བ།

༡༡། འོད་མེད་ཆོས་སྲིད་གཞིས་ཀྱི་སློབ་མེད་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༧ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲུང་
པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་ ཡོལ་རོམ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་
པོ་མཚོག་ལ་ཨི་ཏཱ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་གྲོང་ཁྲིམ་ རོམ་གྲོང་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་འབྲུལ་བཞེས་ ཇི་ཡ་ནི་ཨ་ལི་

བཞེས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཨི་ཏཱ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་གྲོང་སྤྱི་འབངས་
ཁྲུང་སྤྱི་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གོང་སྤེལ་གཏོང་བའམ་གནང་བ་དང་ལྷག་དོན་འཚོ་
མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་སེལ་ཐབས་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་ཆེ་བརྟོད་ཞུ་
སྟོན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་
གྲོང་ཁྲིམ་དེའི་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བརྟོད་ཕྱག་འཁྲུང་
འབྲུལ་རྒྱུའི་གྲོས་ཚེད་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་
ལྟར་དེ་ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་རོམ་གྲོང་སྤྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཡུལ་མཚན་སོར་
འཁོད་སྐབས་ཨི་ཏཱ་ལིའི་མི་མང་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་
ཐེབས་བསུ་གཟུབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རོམ་
གྲོང་སྤྱིའི་སྤྱི་འབངས་ཚོགས་ཁང་མདུན་དུ་ཡགོང་
ས་མཚོག་ཐེབས་བསུར་བཅར་ཏེ་མངལ་མོལ་གནང་
ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་འབངས་ཚོགས་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་ལ་གྲོང་ཁྲིམ་དེའི་གཞི་རྒྱུ་ལྷོན་ཆེན་
དང་། གྲོང་སྤྱིའི་སྲིད་བྱུས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལྷོན་ཆེན་
ཀྱིས་དབུས་པའི་ཨི་ཏཱ་ལིའི་གཞུང་གི་ལྷོན་ཆེན་ཆེ་
གས་ཁག་དང་གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་ཁག་ཅིག་
བཅས་འོ་སྟོད་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་རོམ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་གསེར་དེབ་ཐོག་མཚན་རྟགས་འཁོད་གནང་མཛད་བཞིན་པ།

ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་རོམ་གྲོང་སྤྱིའི་སྤྱི་འབངས་ཚོགས་ཁང་གྲོང་ཁྲིམ་དེའི་ཆེ་བརྟོད་མི་སེར་གྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་ལམ་ཞུ་བཞིན་པ།

གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས་ལྷན་ཁང་ནས་གྲོང་ཁྲིམ་དེའི་ མན་ཞོ་ (Gianni Alemanno) མཚོག་དབུ་
ཆེ་བརྟོད་མི་སེར་གྱི་མཚན་མཐོང་ཕྱག་འཁྲུང་ བཞུགས་ཐོག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
འབྲུལ་སྟོན་གནང་ཞུའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པར་ལྟར་ པོ་མཚོག་ལ་ཆེ་བརྟོད་མི་སེར་གྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་

དེ་རྗེས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་ནས་རོམ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་གསེར་དེབ་
(Rome's Golden Book)ཐོག་མཚན་རྟགས་
བཀོད་རྗེས་རོམ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་
ནང་ཡུལ་མཚན་སོར་འཁོད་སྐབས་མངལ་སྟོར་བཅར་
བའི་མི་མང་རྣམས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
དར་མཁའ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ་བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས་ཞེས་སྟོན་འཕྲོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་མི་མེད་ཀྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་
 ལམ་མ་ཞུས་སྟོན་དུ་རོམ་གྲོང་སྡེ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཁྲུབ་པ་སྐྱུ་ཞབས་ཇི་ཡ་ནི་ཨ་ལི་མན་ཞོ་མཚོག་གིས་
 གསུང་བཤད་གནང་དོན། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ནས་བོད་ལ་རང་སྲིད་རང་སྤྱོད་ཡོང་བའས་
 སྤྱད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ནམས་དང་ལྷན་དུ་འབྲེལ་
 མོལ་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། ཨི་ཏུ་ལིའི་གཞུང་ལ་འང་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་མངོན་
 བུས་ཁག་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་
 ཞུས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ནས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་
 རོམ་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྲུབ་མཚོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
 ཏེ་བཀའ་སློབ་ཐེབས་དོན། རོས་ལ་ཨི་ཏུ་ལིའི་རྒྱལ་
 སའི་གོང་ཁྲུང་གི་གོང་སྡེ་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཆེ་བསྟོད་
 མི་མེད་ཀྱི་ཕྱག་འཁྲུང་གནང་བར་རོས་ནས་ཆེ་
 མཐོང་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
 ལོར་རོས་ལ་ནོ་བེ་ལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་སྟགས་གནང་
 བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སྐྱབ་དང་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་།
 ཞེས་དང་། འདི་ནི་འཚོ་མེད་ཞི་བདེ་ཐབས་ལམ་ལ་
 རྒྱ་སྟོབས་སྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རོས་ལ་རྒྱ་སྟོབས་
 རྒྱས་བྱུང་། རོས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་
 བོད་ཀྱི་གནད་དོན་མེད་ཐབས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་
 པ་སོགས་ལ་རོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འདི་གནང་བ་
 ཡིན་སྐབས། རོས་ཀྱི་བསམ་བཤད་བོད་མི་ཚོས་བོད་
 དོན་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བོད་མིར་
 སྐྱབ་མེད་བཏང་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད།
 ཅས་དང་། ལྷག་དོན་དུ་རོས་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ཕྱག་
 འཁྲུང་འདི་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་གི་གནས་
 ལྡངས་ནི་ཡིད་སྤྱོད་དམ་བསྐྱགས་བྱགས་ཆེའི་འོག་
 གནས་ཡོད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་མེད་ཐབས་ཡིན་ན་བོད་རྒྱ་མི་
 རེགས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ཅས་
 བཀའ་སྐུལ་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོའི་རྒྱབ་ས་
 ཆེན་གྱི་མངོན་ཁྲུང་གསུམ་སྟེ་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་ཡོངས་

བསྐྱར་སྒོམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྫོན་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༩
 རང་ནས་བཟུང་བོད་ནང་དུ་གཞན་གོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་
 བ་དེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་
 དེ་རྒྱུད་དུ་སོང་ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་རོམ་གྲོང་ཁྲུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆེ་བསྟོད་མི་
 མེད་ཀྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་ལམ་ལུ་བཞིན་པ།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཨི་ཏུ་ལིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་
 རམས་མངལ་འཕྲད་མངོན་བཞིན་པ།

ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་གནང་རྒྱུ་དང་།
 འཛམ་གླིང་ཚོས་ལུགས་སུ་ཚུན་མངོན་མཐུན་
 མཉམ་གནས་ཡོང་བའས། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་འགན་འཁུལ་ཡོད་པ་བཅས་

གནས་ཡོད། ཅས་བཀའ་སྐུལ་ཡོད།
 རམས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོད་
 མཁན་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་མི་
 མང་ལ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ལ་འགྲུང་བ་མེད་པར་
 གནས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ཚོགས་ཁང་ནས་ཆེབས་ལལ་མ་བསྐྱར་གོང་
 དེ་གར་བཅར་བའི་མི་མང་རྒྱུ་ལ་ཡང་བཀའ་སློབ་
 ལྷལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཨི་ཏེ་ལི་འི་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གངས་ ༡༥ རས་མངལ་ཁ་ལྷུས་ཉེ་ད་ལྟའི་བོད་ནང་
 གི་གནས་སྐབས་དང་ཁོང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དོན་ཐད་གཞིགས་འདེགས་ལྷུ་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ཡོད་སྐོར་
 བཀའ་དྲི་ལྷུས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བཀའ་ལེན་
 དོན། གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་འཛིན་ཉེན་ཡོད་
 པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་རེད།
 ཅས་བཀའ་སླལ་ཡོད།
 དེ་ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཚོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་མི་མེར་གྱི་མཚན་གནས་
 འབྲུལ་ལམ་ལྷུ་བའི་མངའ་སྐོར་ཚོགས་གནང་སྐབས་
 རྒྱལ་ས་རོམ་གོང་སྤེའི་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 ལི་མན་མོ་མཚོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
 བོད་མིའི་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་ལེ་ལོ་ལྷུ་མཚོག་ལ་ཆེ་
 བསྟོད་མི་མེར་གྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་
 བྱུང་བ་དེ་ནི་ཨི་ཏེ་ལི་འི་རྒྱལ་ས་རོམ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ཨི་ཏེ་ལི་འི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཡིན།
 ཞེས་ལྷུས་ཡོད་པ་རེད།
 ཡལོང་ས་མཚོག་ལ་ཨི་ཏེ་ལི་འི་ཆེ་བསྟོད་མི་

མེར་གྱི་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་བཞེས་ཀྱི་མངའ་སྐོར་ཉེ་ཨི་
 ཏེ་ལི་འི་རྒྱལ་ཡོངས་བརྒྱུ་འཕྲིན་དང་། རྒྱུང་འཕྲིན་
 ཁང་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་ཐད་ཀར་རྒྱུང་
 སྤང་ལྷུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མངའ་སྐོར་ཚོགས་མིའི་
 ཚོགས་ཁང་ནང་མ་ལོང་བར་སྤྱིར་མི་མང་མང་པོ་
 ཞིག་བཅར་ཡོད་པ་ཁོང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལྷེད་དུ་མངའ་སྐོར་དེ་དག་བརྒྱུན་ཡོད་པ་སོགས་
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མངའ་
 འཕྲིན་དུ་ཅང་ལྷུས་ཆེན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལྷུ་
 བརྒྱུན་གྲུགས་ཆེ་བྱུང་ཡོད། མངའ་སྐོར་ཁག་ལེགས་
 གྲུབ་རྗེས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་སྤོན་འཁོར་དང་བཅས་ཨི་ཏེ་ལི་འི་རྒྱལ་ས་
 རོམ་ནས་གོང་ཁུར་ཕྱི་ནི་སིར་ཆེབས་ལལ་བསྐྱར།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཨི་ཏེ་ལི་འི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ནི་སིར་ཆེ་བསྟོད་སྤྱི་ འབྲུལ་གྱི་མཚན་མཐོང་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་བཞེས་གནང་བ།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་གོང་ཁུར་ཕྱི་ནི་སིར་ཆེ་བསྟོད་སྤྱི་འབྲུལ་གྱི་
 མཚན་མཐོང་ཕྱག་འཁྲུང་འབྲུལ་བཞེས་ཀྱི་སྐབས།

༡༩༩༩ ལོའི་ ༡༠ ཉིན་
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཨི་ཏེ་
 ལི་འི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་
 དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་
 མི་ལ་མི་(Matteo Mecacci)
 དང་ལྷན་དུ་ཨི་ཏེ་ལི་འི་
 ས་རོམ་ནས་སྤེའི་ཆེད་
 གཏོང་གནས་སྤེའི་ཕྱི་
 སིའི་གོང་ཁུར་དུ་གནང་
 འདྲེན་ལྷུས་ཡོད་པ་ལྟར།
 གནས་ཐང་དུ་ཡལོང་ས་
 འཁོར་སྐབས་ཕྱི་ནི་སིར་གོང་
 ཁུར་གྱི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་
 ལྷུ་ལྷུ་
 ལྷུ་ལྷུ་རེ་ན་པོ་བ་རོ་པོ་
 མཚོག་ནས་ཕེབས་བསྐྱར་རྒྱུས་ལྷུས་ཡོད་པ་རེད།
 ཉིན་དེའི་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ནས་ཡལ་དེའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཚོགས་གཙོ་ཉེ་ལྷུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བཞེས་
 པ་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་དང་ཨི་ཏེ་ལི་འི་མངའ་འབྲུལ་ཚོགས་
 པའི་ལས་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མི་སིའི་ས་གནས་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་སྤྱི་གནང་འདྲེན་
 ལྷུས་པ་བཞིན་ཆེབས་སྤྱི་བསྐྱར་ཡོད། ཐེངས་
 འདིར་གོང་ཁུར་ཕྱི་ནི་སིར་མི་མེར་གྱི་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་
 འཁྲུང་འབྲུལ་ལམ་ལྷུ་རྒྱ་འདི་ནི་ལོ་གཅིག་གོང་ནས་
 ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག
 དེ་ཡང་ཉིན་དེར་གོང་ཁུར་ཕྱི་ནི་སིར་སྤོན་
 གྲུགས་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་ཕྱི་ནི་
 སི་གོང་སྤེའི་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
 (Massimo Caccari) དབུས་པའི་ས་གནས་རྫོང་
 དཔོན་དང་། གོང་ཁུར་དེའི་ས་གནས་འབྲུས་མི་བཅས་

འདྲི་ལྷན་ཡོད་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་བཀའ་
སློབ་ཐེབས་དོན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ངོས་རྒྱ་
ནག་ཏུ་མའོ་ཙོ་ཏུང་དང་མཇལ་འབྲུན་སྐབས་མའོས་
བོད་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཡོད་དམ། ཞེས་སྐད་ཆ་
དྲིས་བྱུང་བར་ངོས་ནས་བོད་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་

རང་ཚོས་བོད་ལ་སྤིན་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་དར་བཏོན་པ་ཡིན་ན་འཛེན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་རེད།
འདིར་རང་དབང་ལུང་པ་ཡིན་ཅང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
བཏོན་ཚོགས་གི་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
བཏོན་པར་རྒྱ་མིས་བྱེད་ཚེར་རྫོགས་ཤོད་ཀྱི་འདུག་ན།

དོན། བོད་མིའི་ལྗེས་འདུག་མགོན་ཏུ་ལོའི་སྐྱེས་མཚེས་
གིས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། རང་ཐག་རང་གཅོད་
འཐབ་ཚེད་ཀྱི་སློབ་རིག་དེ་མཚམས་མི་ཆད་པར་ལུ་
མཐུད་རྒྱུན་འབྲོངས་གནང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་
དེར་རང་ཚོས་གཤམ་ལྡན་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚོན་
སྤྲད་ཆེ་བསྟོད་མི་མེར་གྱི་ཕྱག་འབྲེལ་དེ་འབྲུལ་ལམ་
ལུ་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལྗེས་འདུག་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གོང་ཁྲིར་སྤེལ་མའི་ནས་ཐེབས་ཐོན་སྐབས།

ཡོད། ཅས་ལན་འདེབས་བྱས་པར་མའོས་བྱས་ན་
འགྲིག་གི་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པར་རྒྱལ་དར་རེ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་བོད་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
གི་རྒྱལ་དར་དམར་པོ་དེ་དང་དེའི་མཉམ་དུ་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་དར་ཡང་མཉམ་དུ་བཏོན་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཅས་
གསུངས་བྱུང་འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་དར་བཏོན་མཚོག་པ་བཟོས་ཡོད། གཤམ་ཏེ་བྱེད་

མའོ་ཙོ་ཏུང་གིས་ཏུ་ལོའི་སྐྱེས་མཚེས་མཚན་སྤྲད་ཟིན་
པ་རེད། ཅས་ལན་འདེབས་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཅས་
བཞད་མོ་དང་སྐྱགས་བཀའ་ཐེབས་པར་དེར་བསྐྱེས་
མི་མང་རྣམས་ནས་དགའ་བསྐྱེད་ཐུག་པའི་སྐབས་ཚོགས་
ཁང་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་ལྷན་ཡོད།
སྤེལ་མའི་སྤྱི་ཁྲིའི་སྤྱི་ཁྲིའི་ཞེས་པའི་མོ་
ཁ་སི་ཡ་རིས་མཇུག་སྟེ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་

དེ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱི་གས་ནས་ལེགས་ཉེས་
རྣམ་འགྲུར་ཇི་བཞུན་པ་མ་རྟོགས་པར་ཨི་ཏུ་ལོའི་གོང་
ཁྲིར་རོམ་གྱི་སྤྱི་ཁྲིའི་ལས་ཁང་དང་། སྤེལ་མའི་གོང་
ཁྲིར་སྤྱི་ཁྲིའི་ལས་ཁང་གཉིས་ནས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
ལྗེས་འདུག་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཇུག་འབྲུང་ལ་
བསྐྱགས་བཞེད་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་བཏོན་པའི་
འཐབ་ཚེད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པ་མཚོན་ཆེད་དུ་ཐོངས་
འདིར་གཟེངས་རྟགས་ཁག་གཉིས་འབྲུལ་ལམ་ལྷན་
ཡོད་པས་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་སྲིད་དགའ་ཚོར་མེད་པ་
ག་ནས་ཡོང་། ལ་གོང་ས་ལྗེས་འདུག་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་སྤེལ་མའི་ནང་ཆེབས་སྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་དང་
སྐྱགས་གོང་ཁྲིར་དེར་ཡོད་མཁུ་ག་པོ་ལོའི་དཔེ་
མཇུག་ཁང་དུ་ཆེབས་སྐྱེད་བསྐྱུངས་ཏེ། དེ་སྟོན་ལོ་
ངོ་བདུན་བརྒྱའི་གོང་མཁུ་ག་པོ་ལོ་རྒྱུ་ནག་ཏུ་སྟོན་
སྐབས་འགྲོ་མགོན་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་པ་མཇུག་ཁ་
ལྷན་མཉམ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་དཔེ་མཇུག་ཁང་དེའི་ནང་ས་
བཀའ་ཏུ་ཅང་སྟོང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་བོད་འདི་
ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་གཅོད་མ་ཡིན་པའི་ས་བཀའ་
གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། མཁུ་ག་པོ་ལོའི་ལོས་བོད་ཀྱི་ས་
མཚམས་ཁག་དུ་བསྟོད་དེ་ཚོམ་སྤྱི་གྲུས་པའི་ཡིག་ཆ་
ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་བཙས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་མཇུག་རྒྱུ་
ཐོངས་འདིའི་ཨི་ཏུ་ལོའི་ལྷན་གྱི་མཇུག་འཆར་ཁག་
ཡོངས་སུ་ཕྱུས་སུ་མཚོགས་པའི་ངང་ཟིན་སྟེ་ཉིན་དེའི་
སྤྱི་དྲོ་ལ་གོང་ས་ལྗེས་འདུག་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
དབུས་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཇར་མཚན་གྱི་གོང་ཁྲིར་ཁྱ་ཇར་
རྒྱ་ལ་ཆེབས་ཞུས་པ་རྒྱུ་རྒྱ།

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཇར་མན་གསར་འགོད་པའི་ཆེ་བསྟོན་གྱི་ བྱ་དགའ་ཆེ་ཤོས་དེ་འབྲུལ་བཞེས་གནང་བ།

༡༡། བོད་མིའི་ཚོས་སྲིད་གཞིས་གྱི་ལྷན་མེད་
པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལྷོ་ ༡ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་གྱི་སྤོ་དྲོ་ཨི་ཏེ་ལེ་འི་བོད་ཁྲིའི་ཤི་ཉི་མེའི་ཆེ་
བསྟོན་མི་སྲིད་གྱི་སྐྱབས་འབྲེལ་འབྲུལ་བཞེས་བྱུང་རྗེས་
ཇར་མན་གྱི་(Germany)གསར་འགྲུར་བརྟུང་ལམ་
ཁག་ནས་གོང་ཁྲིའི་ལྷ་ཏན་ལྷ་ཏན་ (Baden
Baden) གྱི་གོང་ཤེ་སི་དེའོ་སི་ཞེས་པའི་ཚོམས་
ཆེན་ནང་གཤམ་ལྷུས་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་ཇར་
མན་གསར་འགོད་པའི་ཆེ་བསྟོན་གྱི་བྱ་དགའ་ཆེ་ཤོས་
དེ་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
ལ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད།

ལྷོ་ཁབ་ཆེན་པའི་ལྷོ་ལྷོ་བཏང་བྱུང་མཚམས་
ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་བོད་གྱི་
གནང་དོན་སྐོར་གྱི་སྐོག་བརྟན་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་

སྤོ་ལྷོ་ཆེན་ཆེན་གཞིས་ནས་གསུམ་བུ་ཆེན་པོས་
སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་
ཇར་མན་གསར་འགོད་པའི་ཆེ་བསྟོན་བྱ་དགའ་ཆེ་

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཇར་མན་གྱི་གོང་ཁྲིའི་ལྷ་ཏན་ལྷ་ཏན་ཡུ་གོང་སའི་འགོད་སྐབས་མེད་སེམས་བསུ་
གཟབ་ཀྱིས་ལུ་བཞེས་པ།

དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཚོག་ལྷ་ཏན་ལྷ་ཏན་གནས་ཐང་ནས་བཞུགས་
གནས་མགོན་ཁང་ལ་ཡུལ་སའི་འགོད་སྐབས་ཇར་
མན་ནང་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ཇར་
མན་མི་རིགས་དང་། ལྷོ་སི། ཉོར་སྤེ། ལྷོ་ལྷོ་པར་
དུ་མཛད་སྤོ་དྲོ་ཉེན་འབྲེལ་ལུ་སྤྲད་སྤྲད་སི་ནས་བོད་
རིགས་སྤོ་གར་བ་ཆེད་བཅར་ལུས་ཡོད་པ་རྣམས་
གྱིས་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ལ་བཀྱིས་ཉེན་འབྲེལ་མཚོན་ཆེད་དུ་གྲོ་སི་སྤྱོད་
མར་འདེགས་འབྲུལ་ལ་མ་ཟད། བོད་གྱི་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྤོ་དྲོ་སྤྱོད་བཅས་
གྱིས་མེད་སེམས་བསུ་གཟབ་ཀྱིས་ལུས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཇར་མན་གསར་འགོད་པའི་བྱ་དགའ་ཆེ་ཤོས་དེ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་བཞེས་པ།
བཞེས་གཟེགས་འབྲུལ་ལུས་ཡོད། དེ་ནས་མི་ཏན་ བོས་དེ་འབྲུལ་བཞེས་གནང་ཡོད།

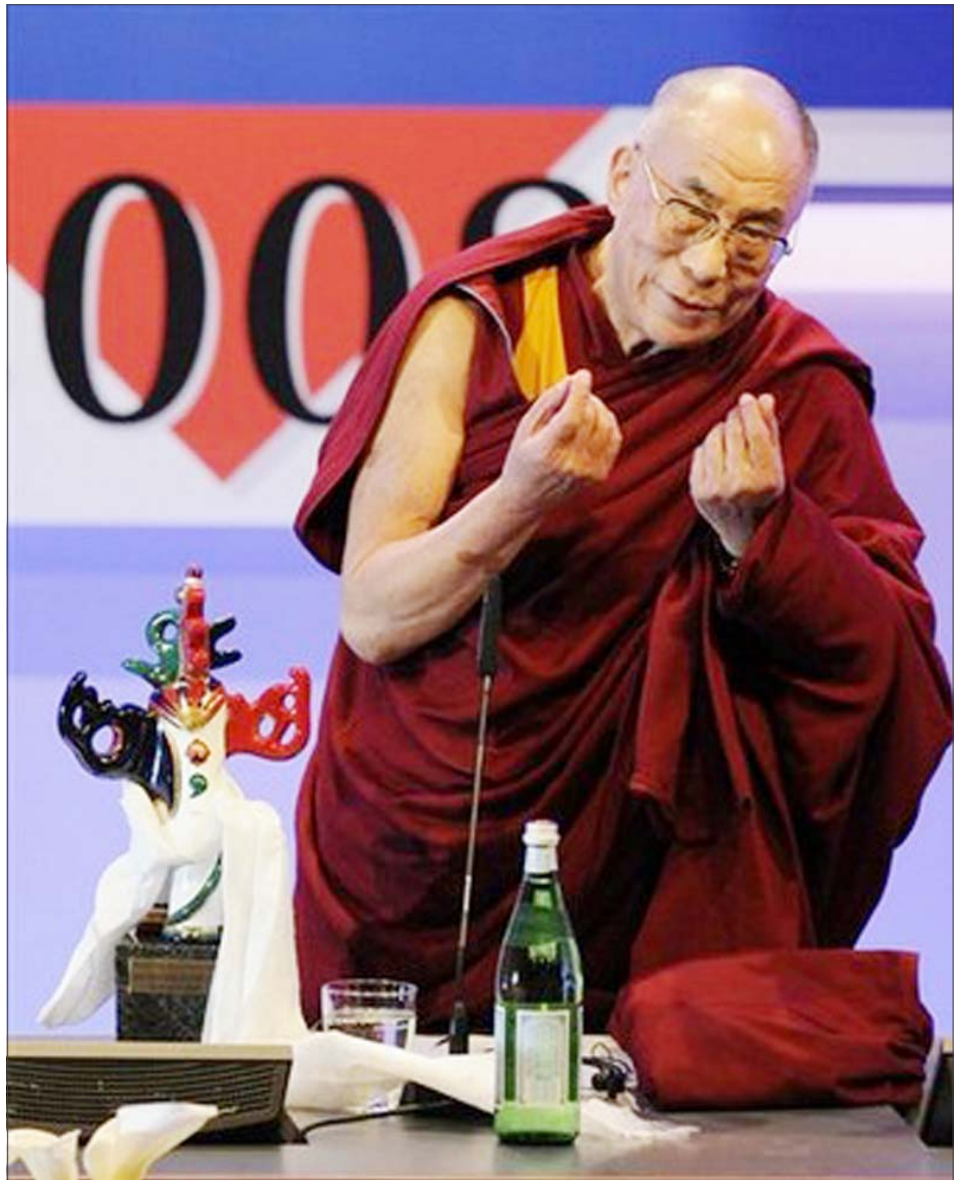
ཉིན་དེའི་སྤྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་པའི་ཐོག་གོང་
ཁྲིའི་ལྷ་ཏན་ལྷ་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་
ཇར་མན་གྱི་ལྷོ་གསུམ་སྤོ་ལ་བཞེས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤
ལོའི་ཇར་མན་གསར་འགོད་པའི་ཆེ་བསྟོན་བྱ་
དགའ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
ལ་འབྲུལ་བཞེས་
གྱི་མཛད་སྤོ་དྲོ་ལྷོ་གསུམ་སྤོ་ག་མར་བོད་

སྤོ་ལྷོ་ཆེན་ཆེན་གྱི་ཏན་ཏན་ཆོག་ཏན་ཆོག་པའི་

ཚོགས་གཙོ་མཚོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
བོད་མིའི་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཚོག་ནས་
རྒྱུར་འཛམ་གླིང་ནང་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྐྱབས་
བརྩི་ལྷ་ཐབས་དང་ཡང་སྐོས་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་སེལ་

གནང་བར་ཇར་མན་ཉི་མེན་(Hesse) མངའ་སྡེའི་
རྫོན་ཚེན་རོ་ལན་ཏུ་ཀོ་ཆ་(Roland Koch)མཚོག་
གདན་ལྷན་གནང་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ཐབས་དེར་ཁོང་གིས་
ལ་གོང་ས་མཚོག་ལ་ཆེ་བརྟོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་

བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལྷ་དགོས་མེད་པ་
རེད། ཁོང་གི་མངའ་འཕྲིན་ཞི་ཡོངས་གྲགས་སུ་
མཁུན་གསལ་རེད། ཅེས་དང་། འདས་པའི་ལྷ་ཐ་
བརྩི་གཉིས་དེའི་ནང་ལྷ་གཞུང་ནས་ལྷ་སའི་ཐོག་

རྒྱུན་ཏུ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་མངའ་སྡེའི་ཐོག་བཀའ་སྐྱོབ་སྐྱོལ་བཞུགས་པ།

ཐབས་སུ་མི་ལོ་ ༥༠ རིང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་
ལམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པའི་མངའ་བཟང་ལ་ཆེ་བརྟོད་
དང་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ས་ཉེ་ཇར་མན་ལུ་ལྷ་གསར་
འགོད་པའི་ཆེ་བརྟོད་བྱ་དགའ་ཆེ་མོས་དེ་བོད་མིའི་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཚོག་ལ་འབུལ་བྱུང་
པ་བྱུང་བར་དགའ་ཚོར་དཔག་མེད་བྱུང་། ཞེས་ལྷ་ས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཆེ་བརྟོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་

གནང་སྐབས་གསུང་དོན། ང་ལ་དེ་རིང་བྱ་དགའ་
བཞེས་མཁུན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་གཏམ་བཤད་བྱེད་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ངས་དགའ་སྐྱོབས་ཆེན་
པོས་ཁས་ལེན་ལུས་པ་ཡིན། དེས་གནས་བུས་ན་
དེང་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འཛམ་གླིང་ནང་སྤྲོན་
གྲགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱེད་དུ་འཕགས་པ་བོད་མིའི་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཚོག་ལ་སྐྱོབ་ལྷ་

བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལྷ་དགོས་མེད་པ་
རེད། ཁོང་གི་མངའ་འཕྲིན་ཞི་ཡོངས་གྲགས་སུ་
མཁུན་གསལ་རེད། ཅེས་དང་། འདས་པའི་ལྷ་ཐ་
བརྩི་གཉིས་དེའི་ནང་ལྷ་གཞུང་ནས་ལྷ་སའི་ཐོག་
བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལྷ་དགོས་མེད་པ་
འདྲིའི་ཉེ་སྤྱི་གཞུང་གི་ཐོག་པའི་བདེ་འཇགས་མི་སྣ་
མང་པོ་ཞིག་གྱུང་བཞག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་
གནད་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འདྲ་པར་གཅིག་གྱུང་
མེད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ལྷ་གཞུང་གིས་བོད་
ལ་གསར་འགོད་པ་བསྐྱོད་རྒྱུར་སྐོ་བརྒྱབ་ཡོད་པར་
བརྟེན་འདྲ་པར་རག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་
གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་སྐྱེད་པའི་ལ་གོང་ས་
མཚོག་གི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་དགོངས་གཞི་ཁོ་ནའི་
ཐོག་བོད་མི་ཚོས་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པར་
བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་གཏམ་བཤད་དང་། ལྷ་ཐབས་གཞུང་སྤྱི་གཏམ་ནས་བོད་
ཀྱི་དཀའ་སྤོག་དེ་ལ་གོང་ས་མཚོག་ལ་སྐྱེད་པའི་ཀྱི་
པར་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷ་ཐབས་གཞུང་
གི་དབུ་བྱིན་ཚོས་གསུང་ཉེ་ཁོང་སྐྱེ་ཆེ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་
ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལྷ་ཐབས་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ལངས་སྤྱི་གཏམ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་ཐབས་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་
འཁྲུལ་ཆེ་མོས་དེ་རེད། ཅེས་ངས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པོའི་ངང་ནས་ལྷ་ཐབས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤོག་
དེ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུར་ང་ཚོས་བོད་མིའི་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཚོག་ལ་སྐྱོབ་ལྷ་
རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟའི་བྱ་ཐབས་འདི་ལྷ་ར་
ངས་པར་དུ་དགོས་པ་རེད། ཁོང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆེད་དུ་
འདི་འདྲ་ཅ་བ་ནས་དགོས་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཁོང་གི་
དགོངས་གཞི་དེ་བསྐྱེད་རྒྱུར་ང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གི་དབུ་བྱིན་འོག་བོད་རྒྱུའི་
དཀའ་སྤོག་དེ་སེལ་ཐབས་གནང་བ་དེ་ཞི་བའི་ནམ་པ་
ཅན་གྱི་དཀའ་སྤོག་ཅིག་ཡིན་ཡང་བོད་མི་ཚོས་དོས་
ནས་ལྷ་ས་ན། བོད་མི་རིགས་དེ་འཚོ་ཐབས་གནས་

བོད་དང་བོད་མི།

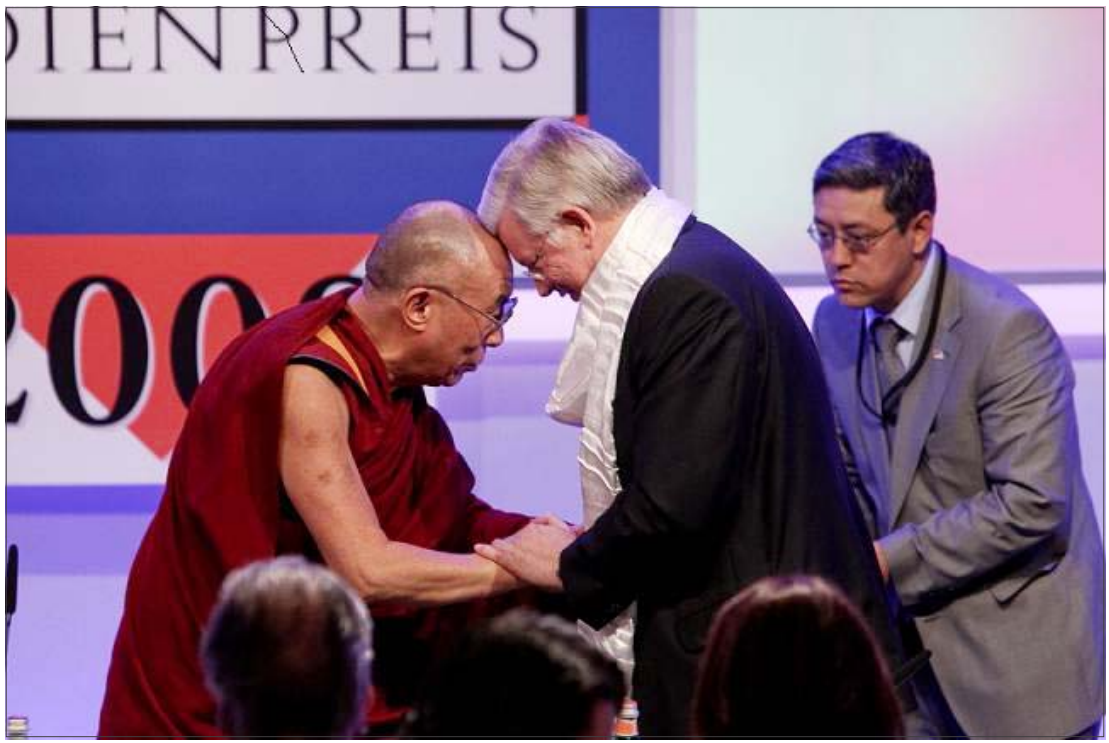
ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་
 ལམ་སོན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་ངས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོའི་
 ངང་ནས་ཞུ་རྒྱུར། སློབས་པ་སྐྱེས་འོས་པའི་བྱ་དགའ་
 གལ་ཆེན་འདི་དེ་རེས་པོད་མིའི་ལྷན་པས་མགོན་ཏུ་
 ལའི་ཟླ་མ་མཚོག་ལ་ཡུལ་བ་ནི་འོས་གིང་འཆོམ་པ་

ཀྱི་སྐོར་བཀའ་སློབ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་བོད་དོན་
 ཐོག་བཀའ་སྐུལ་དོན། བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ནི་
 དམ་བསྐྱགས་ཤུགས་ཆེའི་འོག་གནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུད་འཛོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་
 ནི་བོད་མི་རིགས་ལ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་

འདུག་དང་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོར་ལགོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་འབྲེལ་རྒྱུའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་ཐོག་
 མས་མོས་མཐུན་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག།

ཐངས་འདིའི་སྤྱི་ཚོར་ལགོང་ས་ལྷན་པས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཡུ་རོབ་ཡུལ་གྱི་ཨི་ཎ་ལིའི་

དང་། མ་འོངས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་
 པའི་ནམ་པ་གསལ་པོ་སྟོན་གྱི་ཡོད་
 པར་སོང་ཇར་མན་གསར་འགྱུར་
 བརྒྱད་ལམ་གྱི་བྱ་དགའ་འདི་ཡུལ་
 བར་སྐྱོང་དབུས་ནས་འཆོམས་འདྲི་
 ཡོད། ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་
 སྐབས་ཆོམས་ཆེན་ནང་ཐེབས་ཡོད་
 པའི་སྐུ་མགོན་ཡོངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
 ཡི་རངས་ངང་ནས་དགའ་བསུ་
 ཤུགས་ཆེ་ཞུས་ཡོད། ཉི་མིན་
 མངའ་སྡེའི་སྟོན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་རོ་
 ལན་ཏེ་ཀོ་ཆ་མཚོག་ནི་ལགོང་ས་
 མཚོག་དང་ལོ་ངོ་ ༡༠ རིང་
 ཐུགས་ཉེའི་གོ་གས་པོ་ཞིག་དང་
 ཁོང་ནི་ཇར་མན་ནང་གི་སྲིད་དོན་
 པ་བཟེས་གས་གིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ཚོར་ལགོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་ཉི་མིན་མངའ་སྡེའི་སྟོན་ཆེན་མཚོག་ལ་མཇལ་དར་སྐྱོན་བཞིན་པ།

བྱ་དགའ་འབྲེལ་བཞེས་ཀྱི་མཇུག་སྟོའི་ཐོག་
 ལགོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བཀའ་
 སློབ་ཐེབས་དོན། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་པས་
 གནང་བའི་བྱ་དགའ་དེར་དོན་སྐྱོང་དམིགས་བསལ་
 ཞིག་ཞུན་ཡོད། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གསར་
 འགོད་རང་དབང་དེ་དགོས་གལ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡིན། དེ་དག་གིས་མི་མང་རྣམས་ལ་ངེས་པར་
 དུ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དགོས་པའི་
 དྲང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བརྗེ་ལན་སྟོན་རྒྱུ་
 དེ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་འོས་འགན་ཡིན།
 ཞེས་བཀའ་སྐུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མགོན་པོ་གང་
 ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་མཇུག་ཁུར་ཁག་གསུམ་

ཅམ་མ་ཟད། ཨི་གི་ཡའི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་
 ཡང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་འཇམ་
 སྐང་ཐོག་གི་ཆོས་ལུགས་གལ་ཆེ་བོས་གིག་ཡིན།
 ཞེས་བཀའ་སྐུལ་ཡོད།

ཇར་མན་གྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ནས་བྱ་
 དགའ་འབྲེལ་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་དབུ་
 འདུགས་གནང་བ་ཞིག་དང་། ཡུལ་ཡུང་དང་མི་
 རིགས་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་སྐྱོང་གང་ཡང་མེད་པར་ལོ་
 ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིར་ཐུགས་ཁུར་ཞུན་པའི་གྲགས་ཅན་གྱི་
 མི་སྣ་དག་ལ་བྱ་དགའ་དེ་འབྲེལ་སྟོན་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་འདུག། ཐངས་འདིའི་ཆེ་བསྟོན་གྱི་བྱ་དགའ་
 དེ་ནི་ཇར་མན་ནང་གི་གསར་འགོད་ཅོ་མ་སྐྱིག་པ་
 ༡༠ ཡོད་པའི་དབུ་བཞེས་ཆོམས་རྒྱུད་ནས་ཞིབ་

དང་ཇར་མན་གཉིས་ནང་མཇུག་འབྲིན་བརྒྱུད་ས་
 སྐབས་མི་མང་གི་སྐྱབས་བཀའ་བས་ཐད་ཀར་བཀའ་
 སློབ་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 བརྒྱན་འབྲིན་དང་། ཆ་འབྲིན་བྱ་བ། གསར་འགྱུར་
 བརྒྱུད་ལམ་ཁག་བཅས་ནས་མི་མང་ས་ཡ་མང་
 པོས་བཀའ་སློབ་ཞུས་ནས་མི་སྲེམས་རབ་དུ་འགྲུལ་
 པའི་ཞི་བདེའི་སྐུལ་སྐྱེལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཇུག་རྗེས་
 འཇོག་གནང་མཇུག་དེ་མཇུག་འབྲིན་ཁག་ཁྲུལ་དེའི་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོན་པར་དཀའ་བའི་དགའ་བྲུས་ཤུགས་
 ཆེ་ཞུས་པ་བཅས་ཐངས་འདིའི་ཆོམས་སྐུར་གནང་སྟོ་
 ཁག་སྐུན་སུམ་ཆོམས་པའི་ངང་ཟེན་ཉེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥
 ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལི་
 གསར་པར་ཆེབས་ཞལ་བརྒྱུར་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བཀའ་བྲི་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཁྱེས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚེས་སུ་ཕེབས་པའི་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་རྒྱལ་ལ་

གནང་བའི་གསུང་བཤད།

༄༅། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་འབྲུག་པ་རྣམས་ལ་དང་། བཅུ་ལྷན་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་པོད་ཆོལ་གསུམ་རིས་མེད་ནས་ཕེབས་པའི་སྐུ་རྒྱ་ཡོངས་ལ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་། པོད་ནས་

ནས་མཇུག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དང་ནས་ཚང་མར་ ར་སོ་སོའི་དམིགས་ལུལ་བཞིན་སྐྱོད་སྐྱོད་གི་གོ་སྐབས་དང་མཐུན་ཆེན་ཡོད་སྐབས་རེད། སྐྱོད་སྐྱོད་གང་ལྟར་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལ་སྐྱེན་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གསུང་ཚེས་དང་གནས་མཇུག་དུ་ཕེབས་མཁའ་མང་པོ་འདུག་ཅེས་གོ་བ་ཡིན་ཅོང་དེ་རིང་ཆེད་མངགས་འཆོམས་འདྲི་ལྷ་རྒྱུ་དང་། བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་སྐོར་གསན་ལུས་ན་བསམས་ཏེ་བཅར་བ་ཡིན། དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་རིང་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཡོལ་ཅམ་ལ་འདྲིར་འབྲོར་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་ལིར་གནས་གཤིས་ཡག་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་གནས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དུག་ཅོམ་རྗེས་ལུས་ཕེབས་ནས་ད་ལྟ་གནས་ཐང་ནས་འདྲིར་འབྲོར་ཏེ་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཅམ་ལས་མ་སོང་། སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་བདུན་པ་ནས་ལྷེ་ལི་དོན་གཅོད་ཁང་ནས་ཐོན་ཡང་གནས་ཐང་ལ་དུས་ལུག་རིང་པོ་

ལྷ་གར་དུ་བཞུགས་མཁའ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡང་མཇུག་མཛོད་ཀྱི་ཁ་པོ་རེད། དེ་རིང་ངས་གཙོ་བོ་གསུང་ཚེས་དང་གནས་མཇུག་གྲུབ་རྗེས་པོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་གནང་མཁའ་ཚོར་དམིགས་ནས་གནས་ཚུལ་ཁ་གསུང་སྐུ་གསན་ལུ་ན་བསམ་བྱུང་། ང་ཚོ་ལ་གོང་ས་ལྷ་ལྷན་པ་མཆོག་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་པོད་མི་ཆེག་འབུམ་རྒྱ་ཁྲི་ཡས་མས་ཤིག་ལྷ་གར་གྱིས་མཆོན་པའི་རང་དབང་གི་ལུང་པ་ཁག་ནང་བཅོན་ཤོལ་སྐབས་བཅོལ་དུ་འབྲོར་ནས་ལོ་ ༤༧ ཕྱིན་ཟིན། འདི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༩ རང་ལོ་ ༥༠ འཁོར་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་འདྲིར་འཇོམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལོ་ ༥༠ ལས་

ལྷག་སོང་། རྒྱུད་ཚོར་འདྲིར་སྐྱེས་ནས་ཚོགས་ཡོད་ན་རྒྱུན་རིང་བསྐྱུག་དགོས་བྱུང་ཡོད་པས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་ལོ་དེ་སྤྱོད་པའི་འདུ་བར་པོད་ནང་གནས་ཚུལ་རྒྱ་དུག་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་པོད་ནས་ཕེབས་མཁའ་མང་པོ་ཐར་མེ་ཡོང་བསམ་པའི་ཐོག་མར་སྐོར་འཆོབ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་ནས་མི་སྣ་གང་འཆོམས་ཕེབས་བྱུང་པ་དེ་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་རེད། ཏེ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། བཅོན་ཤོལ་པོད་གཞུང་བཀའ་བཀག་དང་ང་རང་སྐོར་པོས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་ལྷན་པ་མཆོག་ཆེན་པོའི་མཇུག་པོ་འཕྲིན་ལས་བཅས་ཚང་མའི་སྐོར་ལ་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་ཚོ་ལ་གསལ་བཤད་གནང་བྱུང་ན། གཞིས་བྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་རྣམས་ཐུགས་སེམས་བདེ་པོ་དང་སྤྱིར་སྐོབས་མི་ཉམས་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཡང་ལོ་རྒྱུད་ལྷ་གར་ལ་གནས་སྐབས་བཞུགས་ཀྱི་དང་སྐོབ་སྐོབ་གི་དམིགས་ལུལ་ཐོག་ནས་ཕེབས་མཁའ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་འོག་རང་གི་བཅོམ་འགྲུས་དང་རུས་པས་སྐྱོགས་

རྒྱུང་བ་གསྐྱུག་རེད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ རྗེས་ལ་སྐྱེས་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་དེ་སྤྱོད་རང་དབང་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༥༡ རས་ ༡༩༥༧ བར་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༥༧ ལོར་པོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ལ་གྱེས་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་ཐར་མེས་ནས་གསལ་བ་གསྐྱུག་རེད།

ང་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་དུས་ཚོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཅིག་བཞུགས་ཏེ། ལྷག་པར་བསམ་སྐོར་བྱུང་ན། པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་ཉིས་སྐོར་བཞུགས་པའི་

བྱུང་རབས་ནང་ཉ་ལམ་བྱུང་ལྷོང་མེད། ལྷོ་ལོ་བརྒྱ་
 གྲག་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་སོག་པོའི་མངའ་འོག་ལ་ལོ་
 བདུན་ཚུ་དོན་གྲངས་གྲིག་ལུས་པ་མ་གཏོགས། དེ་
 མིན་ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་སྤི་
 རྒྱལ་གྱི་བཙན་དབང་འོག་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་རབས་
 མེད། ལྷོ་ལོ་ ༡༧༥༡ ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
 རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དབང་རྒྱུར་བྱས་རྗེས་ད་བར་
 བོད་མི་ཉ་ལམ་བརྒྱ་ཚུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་
 རྒྱུ་འདས་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
 གནས་སྐངས་ཉ་ལམ་པའི་ཉམས་ཚག་སྤྲིན་ཡོད། དེ་
 ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ རྗེས་ཀྱི་ལངས་གཉེན་གཞི་ལྟོས་
 གྱི་མིང་ཐོག་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་གཅོད་འོག་
 འདས་གོངས། དེའི་གནས་སྐངས་མཇུག་བཅོས་མས་
 ཟེན་མ་ཟེན་ཞིག་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གནས་
 བབ་འགོ་ཚུགས་ནས་རིག་གཞུང་གི་བརྗེ་གནས་
 དགོན་རྗེ་སྣོང་པོ་ལྟ་མང་པོ་ཙུ་མེད་དང་བོད་མི་
 འབྲུམ་སྤྲུག་མང་པོ་རྒྱུ་འདས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཚུ་གྱི་
 གྲངས་ནང་མེད་འོ་དུས་རབས་རྫོགས་ནས་སྤྲུག་བུའི་
 གྲུ་ཡངས་ཀྱི་གནས་སྐངས་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༢
 དང་ ༡༧༩༤ ནང་སྐར་ཡང་དམག་ཁྲིམས་བཅུ་མས་
 པ་སོགས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་
 པར་དུ་འདས་པའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ནང་བོད་ཀྱི་ས་
 རྒྱལ་ཚང་མར་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་
 རྒྱ་ནག་མི་དམངས་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་
 གནོན་དབང་རྒྱུར་ལ་ཞི་བའི་གྲུ་ལངས་རྒྱ་ཁྲབ་ཅིག་
 བྱུང་བ་དེའི་སྐབས་ལ་བོད་མི་བརྒྱ་པོ་ལྟ་མང་པོའི་
 ལུས་སྤོག་ཤོར་བ་དང་། ད་ལྟོ་བོད་མི་སྣོང་པོ་
 མང་པོ་བཙོན་ཁང་ནང་མཉམ་གཅོད་ལྷོང་བཞུགས་པ།
 ཁྲིམས་ཐག་བཙན་ཟེན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གར་སོང་
 ཚུ་མེད་ཀྱི་གནས་སྐངས་ལ་བཞུགས་ཡོད་ལུས་ཤིང་།
 དེས་ན་འདས་པའི་ལོ་ལྷོ་བརྒྱ་དེ་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
 ལ་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་སྤྱུག་ཚུ་པོའི་གནས་སྐངས་གྲིག་

བྱུང་བ་དེ་ངས་འབྲེལ་བཤད་མི་དགོས་པར་ཚང་མའི་
 ཐུགས་ལ་ངས་བཞིན་པ་རེད།
 བཟང་སྤོགས་ནས་བསམ་སྒོའི་བཏང་ན། རྒྱ་ནག་
 མི་དམངས་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་བྱུགས་འོག་
 འབྲུ་ཚེས་ཚུང་ཐོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསམ་བཤེད་ལས་
 འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་འང་ཡ་གོང་ས་
 ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་
 ལ་བཞེན་ནས་བཙན་བྱོལ་ནང་བོད་མི་མི་འཛོམས་ཀྱི་
 ཚན་མ་ཚེག་འབྲུམ་ལྗོངས་ལས་མས་མ་གཏོགས་མེད་
 རུང་། དེས་འཇམ་བུ་སྤྲིང་གི་རང་དབང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚང་མའི་ནང་བོད་པའི་གནས་བབ་མངོན་གསལ་
 དོད་པོ་བཟོ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་གདན་ས་ཚེན་པོ་དེ་
 དག་བརྒྱུར་གསོ་གནང་སྟེ་དེ་ཚོའི་ནང་དགེ་འདུན་པ་
 རྗེན་མ་བོད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་གྲངས་ཚད་མེད་ཀྱང་།
 ཉ་ལམ་དེ་དང་མཉམ་པའི་གྲངས་ཚད་ཐོག་ནས་
 བསྐྱེད་པ་སྤོབ་གཉེར་སོགས་བཤད་རྒྱུ་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་གནང་བྱུང་བ།
 དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡོངས་རྫོགས་མི་
 ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱུང་བ། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་སྤྲིང་
 རྒྱུན་ཡོངས་སུ་བོད་ཀྱི་ལས་དབང་དེ་ཚང་མས་
 གསལ་པོ་མཁྲོན་ཏོགས་བྱུང་བ་ཡོང་བ། བོད་ཀྱི་
 གནས་བབ་ཐོག་ཉ་ཅང་སེམས་ཐག་ཉེ་བོས་དང་
 རྒྱང་སོག་ནས་རིགས་སྤོར་བྱེད་མཁན་གྲངས་ལས་
 འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མི་རབས་
 ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་སྤོག་ལས་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་
 ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
 བའི་རིག་གཞུང་ལེགས་བྱུང་དང་བཙས་པ་འཇམ་
 སྤྲིང་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་ནས་ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་
 སུ་འཇམ་སྤྲིང་གར་རུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གང་དུ་སྤྲིན་
 ནའང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྒྱན་གྱི་རྗེས་འཇུག་པ་
 དང་། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོའི་ལོ་ལྷོ་བྱེད་

བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་འཛོམས་དང་
 ཚོགས་པ་བཙས་མེད་པའི་ས་རྒྱལ་མེད་ཅིང་། ལྷག་
 པར་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་བོད་སྤྲུག་ན་གཞིན་
 སུའང་གཞི་རིམ་དང་། མཐོ་རིམ། ཚེས་མཐོའི་
 སྤོབ་སྤོབ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ། ད་ལྟོ་བཙན་
 བྱོལ་ནང་སྤོབ་བྱེད་འགྲིམས་པའི་ལོ་ཚང་ཚན་གྱི་བོད་
 མི་གཅིག་ཀྱང་ཉ་ལམ་སྤོབ་སྤོབ་གི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་
 པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཚང་མར་དེང་རབས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་སྤོབ་སྤོབ་དང་། བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྤོབ་སྤོབ་བཙས་འདབ་
 གསོག་གཉིས་ལྷན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་སོགས་
 བཟང་སྤོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
 ཡོད། ངས་གོང་དུ་ལུས་པ་བཞིན་གང་ལྟར་ལོ་ལྷོ་
 བརྒྱུད་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཉིས་སྣོང་བརྒྱལ་བའི་བྱུང་
 རབས་སུ་བྱུང་མ་ལྟོང་བའི་བཟང་སྤོགས་དང་ངན་
 སྤོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་མི་རབས་
 ཐོག་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་མི་རབས་དེ་གལ་
 གནད་ཚེ་བཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད།
 བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་
 ལམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མི་ཡོང་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་འཇམ་སྤྲིང་ནང་ཚང་མས་རེ་སྤོབ་དང་བསྤྲུགས་
 བརྗེད་བྱེད་ཡུལ་བོད་ཀྱི་བུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་གི་གནས་བབ་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་མི་རབས་རྗེས་མ་ཚོར་ཅིས་སྤྲུད་བྱུང་དང་
 མི་བྱུབ་ནི་ང་ཚོའི་མི་རབས་འདི་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་
 རེད། བརྗེད་མས་བརྒྱབས་ནས་ལུས་ན་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཚོས་སྤོབ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ལམ་
 གང་འདྲ་ཚགས་དང་མི་ཚགས་དེ་ད་ལྟོའི་མི་རབས་
 ཚོའི་འབད་བརྗེན་དང་ལས་དོན་བྱེད་སྐངས་ལ་རག་
 ལུས་པ་ཞིག་རེད། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་གྲངས་ཚད་
 ལ་མཚོན་ན་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་བཙན་བྱོལ་དུ་
 ད་ལྟོ་བོད་མི་ཚིག་འབྲུམ་ལྗོངས་ལས་མས་མ་

གཏོགས་མེད་པར་བརྟེན། བརྒྱ་ཆའི་ཐོག་ནས་བརྩེ་
 བ་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། གཙོ་ཆེ་བོས་བོད་ནང་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་ཚོར་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བབས་པ་བཞིན་
 རྒྱུ་ཆོས་འགན་དེ་ཏེ་ཅང་གིས་ཏེ་ལས་དགོས་པའི་
 མྱིང་སྟོབས་དང་ཚོད་སེམས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
 ནས་འབྲེལ་ལྷན་པེད། ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༠༠༡ གྱི་
 གནས་སྐབས་ལྷ་ཡུལ་མཚོན་ན། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
 གྱི་ས་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ལ་ཡོད་པའི་ན་གཞིན་སྲོལ་གཉེར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་
 དཀའ་དང་དང་སྲོག་ལ་ཉེན་འཕྲོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་
 ད་དུང་འཛེམས་ཐོན་མེད་པར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་
 ནས་རྒྱ་ནག་དབང་འཛིན་པ་ལ་མོས་མཐུན་མེད་པའི་
 རྣམ་འབྲུར་བཏོན་ཐུབ་པ་དེ་ཏེ་ཅང་གིས་ངོ་མཚར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
 འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འགྲུལ་ནང་ལོ་རྒྱུན་གཞིན་ཆད་
 མ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་ལོ་གཞིན་པ་ཆོ་རེད། ད་ལྟ་
 ཡང་མི་རབས་རྒན་གཞིན་བར་གསུམ་ཆད་མ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༩༩ རྗེས་ལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་དབང་
 བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་སྤྲོད་མེད་པ་དེ་དག་གིས་
 མྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་སེམས་ཁུར་གྲུང་སེད་ཉེ་སློབ་
 བཏང་གྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཏེ་ཅང་གི་གཞི་བཞིན་ཆེན་པོ་
 རེད། ཡུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱབ་དུ་མེད་པར་གནས་
 ཐུབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་འབྲུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་
 རང་ལུས་སྲོག་ཤོར་བ་དང་། དབང་པོ་སྲོལ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ། རང་གཅོད་ཆགས་པ། ད་དུང་ཡང་བཅོན་ཁང་
 རང་མཚར་གཅོད་སྤྱོད་བཞིན་པ་བཅས་ཁོང་ཚོའི་སློབ་
 བཏང་དང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་དེ་དམིགས་ཡུལ་ལ་
 སན་པ་དང་། མངའ་འབེན་ལ་འབྲེལ་བའི་གྲུབ་འབྲས་
 ཚོ་གཞིན་གྲུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་མས་
 འབད་ཚུལ་སུ་མཐུད་ནས་གྱེད་དགོས་སློབ་མེད་རེད།
 སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ རས་བཟུང་
 བོད་ས་ཡོངས་ལ་དཀའ་སྟོག་གྲུང་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་

བོད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་གར་ནང་འབད་
 བཅོམ་གང་དང་གང་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་བས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་སྤྲོད་ཁོ་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་
 རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱུ་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་
 དང་། རྒྱལ་ནང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་
 དང་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསུང་འཕྲིན་རིམ་
 བས་གནང་བས་མཚོན་མངོན་འཕྲིན་གང་དང་གང་
 བརྒྱབས་པ་བཅས་དེ་རིང་ཁོ་རྒྱུ་ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་དངོས་
 སུ་མེབས་པ་ཡིན་ཅོད་མཁུལ་རྟོགས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་
 ཡོད་རེད། དཀའ་བག་གི་སྤྱི་ཚེས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་
 དང་། རྒྱུ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འཕྲིན་
 སྤྱི་ཚེས་ ༩ ལྷག་པར་དུ་ཉེ་ཆར་ཡུ་རོལ་གྲོས་ཚོགས་
 སུ་བརྒྱལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་བཅས་ཆད་མ་ཡིག་ཆ་
 དང་། ༥་རྒྱ། དེ་བཞིན་འོད་སྟེར་ནང་ཡོད་ལུས་
 རེད། དེ་ཚོ་བོད་ནང་འབྲེལ་རྒྱ་ལྷན་བས་བདེ་པོ་མེད་
 རུང་། འདི་གར་བཞུགས་རིང་གཟིགས་ཉེ་དེ་ཚོའི་
 རང་དོན་མཁུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད། དས་
 ད་ལྟ་འདི་གར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ནང་གནས་ཚུལ་ཆ་
 ཚད་ལྷན་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཡིག་ཆ་དེ་ཚོ་གཟིགས་ན་
 གནས་བབ་དེ་ཆ་ཆད་བཞིག་སོ་སོས་མཁུལ་ཐུབ་པ་
 མ་ཟད། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་ལ་འདྲ་བོ་བརྟ་
 སྟོད་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རྒྱུ་རེད།
 སྤྱིར་བཏང་ཁྱེད་ཆོས་མཁུལ་གསལ་བཞིན་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༨༩ རས་ཡུལ་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་
 པོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱིད་བྱུས་ཐུག་ལེན་དུ་བརྟུར་
 རས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་མཉམ་
 དུ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐག་
 གཅོད་ཡོང་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་སུ་མཐུད་གནང་བ་
 རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ རས་ ༡༩༩༩ བར་སྐྱེ་ཆབ་
 དང་ལྟ་སྟོར་ཚོགས་པ་སྤྱི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅིག་གཏོང་
 རེས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་བཀའ་བསྐྱུར་རིམ་པས་
 གནང་ཡང་དོན་སྟོན་གང་ཡང་སོན་མེད། ༡༩༩༩

ནས་བོད་རྒྱུའི་འབྲེལ་ལམ་ཆད་པར་བརྟེན། ཡགོང་
 ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩོད་ན་
 ལྷུ་བསྟོགས་ཐང་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལངས་སྟོགས་གང་འདྲ་
 ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཐོག་མང་མོས་ཐག་གཅོད་
 འོས་བརྒྱ་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་པ་བཞིན་ནས་བོད་སྤྱི་
 རང་དུ་འཁོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་བསམ་འཆར་
 བརྒྱ་བཞིན་གནང་སྐབས་བརྒྱ་ཆ་ ༤༩ བཟུལ་བ་
 ཞིག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུས་ལྷན་སྐབས།
 དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་སུ་མཐུད་ཅ་འཛིན་
 གནང་བར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་དང་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་
 ཐབས་ལམ་བཅོལ་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་
 བོད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་མེད་
 པ་ཡིན་ཅོད། བརྒྱར་དུ་བོད་རྒྱུའི་འབྲེལ་ལམ་བརྒྱར་
 གསོ་ཡོང་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ རས་བརྒྱར་དུ་འབྲེལ་མོལ་འགོ་
 ཚུགས་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གིས་གཞུང་འབྲེལ་
 ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་གཅིག་དང་གོས་གཞི་གཅིག་གི་ཐོག་
 ལ་མཐའ་འབྲོང་གྱེད་རྒྱུའི་སྤྱིད་བྱས་བརྟན་པོ་ཞིག་
 བརྒྱབ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ རས་ ༡༠༠༢ བར་
 འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དུག་བྱས་པ་དེའི་རིང་ལ་སྟོགས་
 སན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་བསལ་རྒྱ་
 དང་གོ་བར་མ་འཕྲོད་པ་དེ་དག་གོ་བར་འཕྲོད་པ་བརྩོ་
 རྒྱུའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་གྲུང་བར་བརྟེན། སྟོགས་
 གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་སན་ཐོགས་ཀྱང་གང་ལ་གང་
 འཚམས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཆོའི་ངོས་
 རས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་
 སྤྱིད་དབང་འཛིན་པ་ཚོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྟོགས་
 དང་། འཕྲིན་སྐབས་དང་མེ་བག་དུ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་བཅས་གསལ་པོ་ཤེས་རྒྱུར་སན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༢ རང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་
 དུག་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་འབྲེལ་མོལ་

བྱ་རྒྱུ་འཆར་གཞི་བསྐྱེགས་མེད། འོན་ཀྱང་།
 ༡༠༠༥ ལྷོ་རྒྱ་ ༩ ལས་བོད་ནང་ཇ་དྲག་གི་གནས་
 ཚུལ་རྒྱབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་སྟབས། ལྷགས་ཀྱིས་མ་
 བཟོད་པར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་
 རྒྱུའི་ནང་ལ་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད་ལ། ཐང་ཀར་
 འཕུ་ཅིན་ཐའོ་ལའང་བཀའ་ཡིག་གནང་བས་མཚོན་
 ཐབས་ལམ་མང་པོ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ཅང་། ༡༠༠༥
 ལྷོ་རྒྱ་ ༤ ཆོས་ ༧ ཉིན་ཉེན་ཀྱན་ལ་ནང་མོལ་གྱི་
 གོ་བུ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་མ་ལེན་ཐབས་
 མེད་བྱུང་བ་རེད། དེ་སྐབས་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་
 འདུན་པ་དེ་ལྷོ་རྒྱ་ ༦ པའི་ནང་གཏན་འཁེབས་བྱུང་།
 དེ་ཆོ་མ་ལན་མ་འབྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན། ང་
 ཚོའི་ངོས་ནས་རེ་འདུན་དེ་ཆོ་དང་ལེན་མ་བྱས་ན།
 རྒྱལ་རྒྱུའི་ནང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཐོག་
 ལ་ལེ་ཁག་འབྲེལ་རྒྱ་མོང་སྟབས། ལྷོ་རྒྱ་ ༦ ལྷོ་
 འབྲེལ་མོལ་ཐངས་འདུན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་
 བྱས་ཀྱང་། ཟློན་ལ་ས་ཡོམ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་
 ལྷོ་རྒྱ་ ༦ ལྷོ་གནང་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ལྷོ་རྒྱ་
 ༧ ཆོས་གར་ལ་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་འདུན་པའི་
 རྒྱབས་ལྷོ་རྒྱ་ ༤ པའི་ནང་ཉེན་ཀྱན་ལ་བཀའ་མོལ་
 བྱུང་དོན་ལྟར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་མ་ཐོན་ཏུང་།
 མཐའ་མའི་མདུད་ལ་ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡུལ་ས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱན་དུ་དོན་དམ་གྱི་རང་སྲིད་
 རང་རྒྱུང་ངམ། ཡང་ན་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
 སྲིད་རང་རྒྱུང་བཅས་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ལེད་སྲིད་
 གནང་གི་འདུག བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་རྣམ་ཆའི་ནང་
 འཕུང་ཆོག་འདྲ་མིན་སྐྱོད་གསུང་གི་ལེད་སྲིད་གཏོང་
 གི་ཡོད་ཅང་། དངོས་དོན་ཁྱེད་ཚོར་རང་རྒྱུང་གི་
 གནས་བབ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་གསལ་པོ་བཟོས་
 རང་ཚོ་ཉན་ཉན་ཉན་འདོད་ཡོད་ལ། བསམ་སྒྲོག་གནང་
 ཆོག་གི་རེད་ཅེས་བཤད་པར་བརྟེན། ཉེ་ཆར་ལྷོ་རྒྱ་
 ༡༠ རྒྱ་མཐུག་དང་། ལྷོ་རྒྱ་ ༡༡ པའི་ཆོས་གར་ལ་

འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བཟུང་བའི་རྒྱབས་ང་ཚོས་ཡིག་
 ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བརྗོད་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོར་སྤྲད་པ་རེད། དེ་བོད་
 ཡིག་དང་། དབྱིན་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་བཅས་གསུམ་ཀའི་
 རང་ཡོད་པའི་དེ་བ་གསེར་པོ་དེ་ད་ལྟ་བུའི་ཚོར་
 བཀའ་མས་འདུག དེ་བཀའ་མས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དེ་ནི་འཛམ་གྲུ་གིང་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཟེན་
 པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཁ་བྱལ་
 བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མཐུན་འདུགས་བྱེད་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་འདུག་
 དང་མི་འདུག་བཅས་བོད་མི་ཚང་མས་མཐུན་དགོས།
 དངོས་གནས་བྱས་ན་ཡིག་ཆ་དེ་བོད་དུ་བསྐྱེད་
 རའང་ཉེན་ཁ་མེད་དགོས། འོན་ཀྱང་ངས་ཉེན་ཁ་ཡོང་
 གི་མ་རེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་ལབ་བྱུབ་པ་མི་འདུག་
 མོ་མོའི་ནམ་དུང་ཤེད་ཤེད་སྲིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 དགོས། དེའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་ཡང་ལྷག་སྲིད།
 ང་ཚོས་ཉེན་ཁ་མེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 ངོས་ནས་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འབྱེད་དང་། རྒྱུང་
 འཕྲིན། གསར་ཤོག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་དེའི་སྐོར་ལ་ཕྱི་ལ་
 བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བཤད་མང་པོ་བྱེད་ཐུས་རེད།
 ཁོང་ཚོས་ཕྱི་ལ་བསྐྱེད་གསུངས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པའི་
 ཡིག་ཆ་དེ་འབྲེལ་མི་ཚོགས་པ་ཞེ་ཡོད་བསམ་པ་རེད།
 ལྷོ་གསུང་གཞན་ནས་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་
 བྱུང་བའི་བཅོན་ཤོལ་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགོས་འདུན་གང་བཏོན་པ་དེ་
 བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་མཐུན་ན། དགོས་
 འདུན་དེ་རྒྱུང་དྲགས་པ་འཕམ་ཆེ་དྲགས་པ། ཡང་ན་
 དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་
 ན་དེ་ཚོའི་ཐོག་དགོངས་འཆར་གནང་རྒྱུ་ཡོད་གི་རེད།
 འབྲེལ་མོལ་རིམ་པའི་རྒྱབས་ང་ཚོས་རེ་འདུན་བཏོན་

པ་དེ་དག་ཏུ་ལམ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་པ་
 ཡིན་ཅང་། ཉེ་ཆར་ལྷོ་རྒྱ་ ༡༡ ལྷོ་རྒྱ་རམ་ས་ལར་
 བཅོན་ཤོལ་བོད་མིའི་གནས་ལུལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
 གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མཚོན་པའི་ཚོགས་
 མིའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱོང་
 བྱས་པ་དེའི་རྒྱབས་སུ་བཟུང་ལམ་སྐྱོད་ཚོགས་ཐོག་
 ལས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་
 འདུག་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་
 ཀའོད་གང་གནང་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་
 ལ་མོས་མཐུན་གནང་རྒྱ་གཞི་ས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དགོངས་
 ཚུལ་གནང་མཁན་བརྒྱ་ཆ་མང་ཤོས་བྱུང་མོང་།
 དེར་བརྟེན་དགོངས་ཚུལ་གནང་མཁན་ཆོ་མཚོན་
 རའང་ང་ཚོས་ཡིག་ཐོག་ལ་སྤྲད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་
 གསལ་པོ་མཐུན་བྱུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།
 དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་སུ་གསུངས་གནང་
 བ་ནས་བཟུང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་
 ༡༩༧༥ ལོར་སི་ཏུས་སི་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱུལ་བའི་གསུང་
 བཤད་ནང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བརྗོད་རྒྱས་པོ་
 ཞིག་གནང་ཡོད། རྒྱ་མི་ཚོས་དེ་ལ་དོན་ཚན་འདུན་
 ཞེས་དང་། ང་ཚོས་སི་ཏུས་སི་སྐྱབ་གི་གསུང་བཤད་
 ཅིས་བརྗོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རིག་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟ་བུ་རེད། འབྲེལ་མོལ་ཐངས་
 འདུག་བྱུང་སྐབས་དོན་ཚན་འདུན་ནང་གསལ་བའི་
 གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོས་ནས་ངོས་ལེན་བྱུབ་ཀྱི་མེད་
 པ་དེ་གསལ་པོ་ཆགས་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེའི་ནང་
 གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་བོད་ལ་
 གཞི་རིམ་གྱི་བྱིས་ས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་
 ལོགས་སུ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་
 ཐོག་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཅང་། དེ་ལ་དགོངས་

བཞེས་ཀྱིས་ལགོར་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཤི་
 ལོ་ ༡༠༠༧།༡༠༠༨།༡༠༠༩ བཅས་སོ་སོར་གནང་
 བའི་གསུམ་བརྩེད་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་ནང་མི་
 དྲན་སི་སྐྱག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བཞེངས་སྤྱོད་གསལ་
 བསྐྱར་བཅོས་དང་འགྲུབ་བཟང་འཆམས་ལྷིག་གནང་
 བའི་དག་ཆ་ཚང་དེ་རེས་ང་ཚོས་ཕྱུ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པའི་
 བསམ་འཆར་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་པོ་ཚུད་ཡོད།
 མདོ་དོན་སློབ་པོ་ཕྱུ་ལྷན་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞེན་པའི་ཙུ་གུ་ཁྲི་མས་
 དང་། མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་
 གཉིས་གཞིར་བཟུང་བོད་རིགས་ཡིངས་ལ་རང་སྲོལ་
 གི་སྲོལ་འདྲུགས་གཅིག་གི་འོག་མི་རིགས་ས་གནས་
 རང་སྲོལ་གི་གནས་པ་བཅུང་ཚང་བཞེད་པས་པར་དུ་
 ལག་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩ་བའི་སྲོལ་གྱི་དོན་
 ཚན་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞེན་
 གསལ་པོ་བཅོས་ཏེ་བོད་རིགས་ཚོར་རང་སྲོལ་དང་
 སྲོལ་གི་གནས་པ་བཟང་། རང་སྲོལ་དང་བདག་གི་
 གནས་པ་ལ་སྤྱི་ལེ་ལོ་ཉིན་གྱི་ལྟ་སྲུབ་དང་མཐུན་
 པའི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་རི་མཛེ་དེས་པར་
 དུ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཞེད་ཡོད། ང་ཚོས་
 གཞི་རིམ་གྱི་བྱི་སྲོལ་ལོགས་སུ་དགོས་ཟེར་གྱི་མེད་
 ལ། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་
 ལན་སྤྱད་དགོས་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་མེད། གང་ལྟར་ཕྱུ་
 ལྷན་གྱི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་བའི་སྲོལ་གྱི་
 འགོ་བརྒྱུད་ནང་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁེ་
 ལན་ཚམས་གསལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་པར་དུ་སྤྱི་ལེ་ལོ་
 ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ནང་མི་རིགས་གཉིས་གཞན་གྱི་
 ལས་སྲོལ་མེད་པ་བཅོས་ཏེ་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་
 མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་སྲོལ་བཅུག་དགོས་
 པ་དང་། བཅུན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་སྲོལ་ནང་
 མི་རིགས་གཉིས་གཞན་གྱི་སྲོལ་ལུགས་ལྟར་
 དབང་གིས་མི་རིགས་ཁ་བྱུལ་དུ་འགྲོ་བཞེད་། མི་

རིགས་ཁ་བྱུལ་མི་འགོ་ཆེད་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་
 བཅོ་དགོས་པ། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་བྱུང་ན་མི་
 རིགས་མཐུན་བསྐྱེད་ཡོད་ཕྱི་རྒྱ་ལྟར། མི་རིགས་འདྲ་
 མཉམ་དང་མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེད་ཡོད་ཕྱི་རྒྱ་བཞི་
 ཙ་གཙོ་བོ་རྩེ་ཕྱོད་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་དང་ས་
 གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་གཉིས་མེད་པ་བཅོ་བྱུར་
 ལུགས་ཡོད། མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ཞི་གཉེད་
 གཞན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་རིང་ལུགས་ལྷིག་དང་། ས་གནས་མི་
 རིགས་རིང་ལུགས་ཞི་གཉེད་གཞན་འོག་མ་བསྐྱར་
 པར་ཁ་བྱུལ་བྱུ་ཕྱི་རིང་ལུགས་ལྷིག་རྟེན། དེ་གཉིས་
 མེད་པའི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དགོས་པར་
 བརྟེན། གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཡིངས་ལ་མི་རིགས་
 ས་གནས་རང་སྲོལ་གི་གནས་པ་བཅུང་སྤྱད་དགོས་
 ཟེར་བའི་རྒྱ་ལེ་མེད་དང་། ལེ་ཉིན། མའེའི་ལྟ་སྲུབ་
 ཀྱི་གཞི་རྩར་བརྟེན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 རྒྱལ་བོ་ཙུ་གུ་ཁྲི་མས་ཀྱི་ལུ་བྱུ་ལ་ར་གསལ་བཞེད་།
 དེར་དོན་ཚན་བརྩེ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་རང་སྲོལ་དང་། སྤྱད་ཡིག་གི་རང་སྲོལ་།
 སྲོལ་ཀྱི་རང་སྲོལ་། དཔལ་འགྲོ་བར་ཐོན་སྤྱོད་ཀྱི་
 རང་སྲོལ་། དུལ་གྱི་ཁོ་མས་པའི་གཞིས་ལུགས་དང་
 ལོགས་བྱུང་སྐྱོལ་ཆེད་གང་བྱེད་དགོས་པ། ཚོས་
 དད་རང་དབང་གི་རང་སྲོལ་། རང་བྱུང་དོན་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དེ་དག་མེད་སྲོལ་བྱེད་སྦྱངས། ལྷན་གྱི་
 བདེ་འཇགས་དང་སྤྱོད་སྲོལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱུ་ལྱུ་སྲོལ་
 ཁབ་མཉམ་དུ་ཚོང་དང་ལེས་ཡོན་ཚོས་རིག་སོགས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་ལམ་གྱི་རང་སྲོལ་། དེ་བཞིན་
 མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་གི་ས་ལྟུལ་ནང་དེའི་མི་
 རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་མི་དེ་དག་གི་འགྲུལ་བཞེད་དོ་
 དམ་ཀྱི་བྱི་སྲོལ་ལུགས་གང་འདྲ་དགོས་མིན་བཅས་
 གསལ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞེན་ང་
 ཚོས་སྤྱད་པའི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བཞེད་
 ཡོད། མདོ་རན་དཔུས་གཞུང་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་མ་

གཏོགས་སྐྱག་གི་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱང་དམག་སྲིད་
 དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་མཉམ་དུ་གཞུང་ཚབ་གཏོང་ལེན་གྱི་
 སྲིད་དོན་གྱི་འགྲེལ་ལམ་དེ་གཉིས་རེད། དེ་མིན་མང་
 ཆེ་བཞིག་ས་གནས་གཞུང་གི་དབང་ཆའི་ནང་དགོས་
 པ་དང་། ཁ་བས་དཔུས་དང་ས་གནས་གཉིས་ཀྱིས་
 དབང་ཆ་མཉམ་སྲུང་དགོས་ཕྱི་རྒྱུ་ལུགས་སྐྱེད་ལྷིག་
 ཡོད། ད་ལྟ་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་དང་། བོད་རང་
 སྲོལ་ལུ་བོད་རང་སྲོལ་རྒྱུང་སོགས་རང་སྲོལ་གི་
 མིང་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚབ་བཅོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་ཡོད་
 ཅིང་། ཟུར་བཏང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་རང་སྲོལ་
 རྒྱུངས་དང་ལུལ་དང་རྒྱུང་སོགས་ཉ་ལམ་ ༡༧༠ ཙམ་
 ཞིག་ཡོད་འདུག དེ་དག་ཚང་མར་རང་སྲོལ་གི་མིང་
 ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་རང་སྲོལ་གི་གནས་པ་བ་
 གཅིག་ཀྱང་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་ལག་པར་མེད།
 དཔེར་ན་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་ལྟར་སྐྱེད་ལུགས་ལྟ་
 བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་ལྟར་སྐྱེད་པོ་ ༡༧༧༧ ལོ་ནས་འགོ་
 བཅུགས་ཀྱང་དབང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་གི་
 གནས་པ་འཐོབ་ཆེད་གོམ་པ་དང་པོ་རང་སྲོལ་གི་
 སྲོལ་གཞི་དགོས་པ་དེའང་བཅོ་བྱེད་མེད། ཁོང་
 ཚོའི་རྩ་བའི་ཚབ་ལེན་འཐོབ་པའི་རང་སྲོལ་གི་སྲོལ་
 ལོགས་ལོགས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་ལ་
 སྲོལ་བཅོའི་དབང་ཆ་དང་། འཛིན་སྲོལ་གི་དབང་
 ཆ། སྲོལ་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་དབང་ཆ་བཅས་
 གཞི་རིམ་གྱི་འཛིན་སྲོལ་དེ་དག་ཡོད་དགོས། ད་བར་
 ལོ་དེ་ཙམ་སྤིན་ཡང་རང་སྲོལ་སྲོལ་ལོགས་ལོགས་
 གཏོན་ལ་ཕབ་སྐྱབ་མེད། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འགྲུལ་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ལས་ལ་རང་སྲོལ་གི་
 སྲོལ་ལོགས་གཏོན་འབེབས་ཆེད་ཟིན་ཀྱིས་ཐེངས་
 གསུམ་སྤྱད་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལ་མོས་མཐུན་དང་
 བཞེད་འཛིན་པས་མེད། དེས་ན་རང་སྲོལ་སྲོལ་སྲོལ་
 ཀྱི་མིང་དེ་བཏང་གསལ་གིང་། དེ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་
 པའི་ཚོགས་འདུ་དང་། ལས་ལྟུངས་སོགས་བཅུགས་

པ་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་དོན་སྡེ་གཅིག་ཀྱང་བོད་པ་མཚོན་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སུ་ལའང་སྤྱད་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་ཅི་བྲིམས་དང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བྲིམས་ཡིག་དང་འགལ་གྱི་འདུག དེ་དག་བྲིམས་མཐུན་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་བརྟུན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ནི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ ༥༥ རང་ནས་མི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཙམ་དེ་ཁ་འཐོར་མ་བཏང་བར་བོད་རིགས་ཆེན་བརྒྱུ་ལྱི་གནས་བབ་ལ་ངེས་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་འཆར་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཞིབ་གསལ་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱིན་ཆོད་ཡིག་ཆའི་ནང་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་རིགས་ཚང་མར་རག་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་པའི་དོན་གསལ་པ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ཆའི་ནང་འཁོད་པའི་རང་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་རིགས་ཚང་མར་རག་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་པའི་དོན་གསལ་པ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ཆ་དེ་ཚོགས་འདུ་མ་ཚོགས་སྤོན་ནས་སྤྱད་པར་བརྟེན། ཁོང་ཚོར་ཉེན་གསུམ་བཞིའི་རིང་སྤོང་སྤོང་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ད་རེས་ཁོང་ཚོས་བྱིན་ཆོད་ཡིག་ཆ་འཕྲོ་ནས་མཇུག་བར་སྤྱེད་རང་བཅོན་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཅོན། རྣམ་པ་འགྲུར་བའི་རང་བཅོན་གྱི་བསམ་སྤོང་རྒྱུ་ཚོད་ཡིག་ཆ་ལྷན་པ་བྲིས་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེའི་དོན་གནད་གཅིག་ཀྱང་ངོས་ལེན་མི་ཐུབ་ཅེས་བཤད་འདུག དེ་རྗེས་གསུམ་འཕྲོད་གསལ་བསྐྱབས་ཐོག་ལའང་དེ་རང་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་བོད་ས་ཡོངས་ལ་ཡིག་ཆ་དེའི་སྐོར་གསུམ་འགྲུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་དང་། ཚོགས་འདུའི་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་འབྲེལ་བཞེད་བྱེད་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ཆ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བཤད་ཀྱི་རེད། དེས་ན་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དེ་སྤྱེད་རང་བཅོན་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་

བཅོན། རྣམ་པ་འགྲུར་བའི་རང་བཅོན་གྱི་གཞི་རྩ་ལ་བཞག་པ་ཞིག་རེད་འདུག་གམ། ཡང་ན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅི་བྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ངེས་པར་དུ་མཐུན་དགོས། ལྷག་པར་དུ་འབྲིག་བཤད་དང་ལོག་བཤད་ཐོག་ནས་བོད་མི་མགོ་སྐོར་གཏང་རྒྱུའི་དྲིལ་བསྐྱབས་དེ་ཚོ་བྱུང་སྐབས། མོ་གཟུ་བོ་དང་མེས་པ་དུང་ལོག་གི་ཐོག་ནས་ལས་བྱུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྱིན་པའི་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གིས་གང་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་གང་བཤད་པ་དེ་དག་མཚུངས་བསྐྱར་གྱིས་གཞིགས་སྐབས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་འབྲིགས་པ་དང་། དེ་ལ་བོད་མི་ཚང་མས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་མེད། སྤྱིར་བཏོད་ཚང་མ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལོག་པ་མ་ཚོག་གིས་དབུ་བྱིན་པའི་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་ཡིད་ཆེས་སྤོང་གཏང་བྱ་ཡུལ་དེ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་རེད། དེའི་ནང་མང་ཚོགས་མི་རེ་རེའི་བསམ་ཚུལ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས། གཞུང་གཅིག་པུའི་བསམ་ཚུལ་དེ་མི་ཚང་མས་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་དབང་བུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀོད་བྱུང་བྱ་རྒྱུ་ནམ་ཡང་མེད། དེས་ན་བྱིན་ཆོད་སྤོང་གསུ་མ་སྤྱུང་བར་སྤོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་བཤད་པ་དང་། ང་ཚོས་བཤད་པ་གཉིས་ཀར་ཞིབ་ཚགས་པོས་གཞིགས་ནས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་དགོངས་ཚུལ་དང་། བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤོང་གསུ་དེ་ཡང་དག་པ་དང་རྣམས་ལུན་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དེ་མཐུན་པ་ཡོད་རྒྱུར་བོད་ནང་བཞུགས་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་དགོངས་འཆར་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བསམ་གཞིགས་དང་ལེན་ལྷན་བྱ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དེའི་གནད་

དོན་དེ་དག་མཐུན་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་དོན་དག་གཅིག་དེ་ལྷན་ལྷན་འདོད་པ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་བཞེད་ལྷགས་ཆེ་བུས་པ་རེད། དེ་སྐབས་ལས་བྱུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བྱིན་ཆོད་ལ་ཞིབ་འཇུག་མཐར་སྤྱིན་གྱིས་ར་འཕྲོད་པ་དང་དཀ་ཉུགས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡིག་འག་གཉིས་ཐོག་ནས་ལྷགས་ཆེ་བཤད་པ་རེད། ལྷག་པར་ཚེན་ཀྱན་དུ་ནང་ལྷགས་ཀྱི་གོས་མོལ་བྱེད་སྐབས་སུ་འང་ཁོང་ཚོར་ནམ་མཚན་བཞེད་བྱས་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བཤད་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཡིན་པར་མ་འཕྲོད་ཙམ་། ལྷག་པར་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ནང་རྒྱ་པོ་བསྐྱངས་པ་མེན་པར་རྒྱ་པོ་བསྐྱང་མཁན་ཚོར་རྒྱུ་སྤོང་གཞན་གྱི་འདུག རྒྱ་པོ་བསྐྱང་མཁན་དེ་དག་རྒྱ་ཅག་རེད་ཅེས་སྤོང་བཞེད་དང་དགག་བྱ་གནད་དགོས། དེས་ན་རྒྱ་པོ་བསྐྱང་བྱེད་པ་བཞི་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བཤད་ཀྱི་མེད་ཅེས་ཁོང་ཚོས་དངོས་སུ་སྤོང་བརྒྱུ་ཆ་བརྒྱུ་པ་དང་འབྲེལ་མོལ་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞེད་འདུག ཡིན་ནའང་ད་རྒྱ་དང་གསུམ་འབྲེན་སོགས་བརྒྱད་ལམ་ཁག་དུ་ལས་བྱུང་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅོན་བྱོལ་སྤོང་གསུ་ལ་སྤོང་བཞེད་དང་། ཉེས་མེད་ནག་འཇུགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སུ་མཐུད་འགྲོ་སྟེ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བསྐྱར་ལྷབ་ཡང་ལྷབ་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྤྱད་གསལ་བསམ་མཐོན་པོས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་རྣམས་ཉོག་ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་རང་དབང་ལུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་ཆ་དོད་པའི་ཚོགས་པས་བཅོན་བྱོལ་སྤོང་གསུ་དང་བོད་ནང་ཞིབ་འཇུག་གནད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་ལོག་པའི་བཞིན་གསུམ་

འབྲོར་མང་པོ་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེར་མཇུག་
 ཁར་བཅར་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་སྐྱོ་འཛིན་
 འཁོར་ཐག་དང་ཡིག་ཆའི་ནང་ཡོད་མུས་དེ་དག་དང་།
 ར་རམ་ས་ལའི་ལམ་ཁུངས་ཀྱི་ཡིག་སློབ་ཡོངས་
 རྫོགས་བསྟོན་ན་འགྲིག་གི་རེད། གང་ལྟར་དམ་
 བཤད་མིན་པར་ཞིབ་འདུག་གནང་ནས་དེས་པར་དུ་
 ར་སློབ་གནང་དགོས་ཞེས་ཀྱུ་ལ་སྤྱིའི་ནང་འགྲུགས་ཆེན་
 པོས་བཤད་བཞིན་པ་ཡིན།

ད་ལྟོ་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འདི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་
 ༩ ཚེས་ ༡༠ རས་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་དུ་འབྲོར་ཏེ་
 ལོ་ ༥༠ དང་། ༡༧༥༧ ལོར་བོད་མིའི་ཞི་བའི་
 བྱེད་ལའངས་ཀྱི་ལོ་ ༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
 འཁེབས་བའི་ཐོག་འདི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠
 རས་རྗེས་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ བར་ལོ་འཁོར་
 གཅིག་རིང་ལོ་ལྷ་བཅུའི་རྗེས་དྲན་ཞིག་བཅོན་གྲོལ་
 རང་གྲེད་རྒྱ་རེད། དེའི་ནང་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་གནས་ལུལ་
 རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་
 ང་ཚོའི་ལོ་ལྷ་བཅུའི་བྱུང་རབས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་
 ང་ཚོས་ཞོར་འཁྲུལ་དང་ཞན་ཆ་འཐུས་ཤོར་གང་སོང་
 བ་དང་། མ་འོངས་པར་དེ་དག་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་
 ལམ་གང་དགོས། ང་ཚོར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་
 རྒྱལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལུ་མཐུན་གནས་ཐུབ་པར་གང་
 གྲེད་དགོས་པ་བཅས་ལ་བསམ་ཞིབ་གྲེད་དགོས་པའི་
 བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ལ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ལོ་གཅིག་
 ཆགས་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ཚོས་འདས་པའི་ཉམས་
 རྒྱུང་ལ་གཞིགས་པའི་མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་
 འགོད་སྐྱེས་ཤིག་གྲེད་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཆགས་ཡོད་ཅེས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་མཐའ་མ་དེ་ལ་ད་ཕན་འདས་པའི་ལོ་
 ༥༠ རིང་བོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་དེ་འཇམ་སྐྱོང་ནང་མ་
 ཡལ་བར་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྐྱོར་རྗེ་
 མགོ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བཞི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་

ཆེན་པོའི་སྐུའི་མཇུག་འཕྲིན་དང་། གང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་
 བྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་
 འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྩ་འཛིན་
 བྱས་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེའི་
 ར་རྒྱ་རྣམས་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དུར་
 མཚོན་ནའང་མཉམ་དུ་དང་། སོག་པོ། ཡུ་གུར་བཅས་
 དང་། དེ་མིན་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 ིུང་། ཚང་མ་ང་ཚོ་དང་གནས་སྐྱེས་དུ་ལམ་
 གཅིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་མཉམ་དུའི་མི་རིགས་
 ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བཅོམ་ནའང་དུ་ལམ་མ་རྟེན་པ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཆགས་ཟེན། དེ་ནི་རྒྱུན་རིང་བར་རྒྱ་རྣམས་ལ་
 དབང་སྐྱུར་གྲེད་མཉམ་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་རེད། དེ་
 བཞིན་ཡུ་གུར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་འཇམ་སྐྱོང་ནང་ཁོང་
 ཚོའི་ཚོས་ལུགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། མི་འབོར་གྱི་ཆ་ནས་འགྲུགས་ཆེ་རུང་། ད་
 ལྟོ་འཇམ་སྐྱོང་ནང་དུ་ལམ་གོ་རྒྱ་མེད། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་
 ཟླ་ ༩ རས་བཟུང་འཇམ་སྐྱོང་གི་བརྒྱུད་ལམ་ནང་
 མ་ཡན་མར་དང་། ལང་ཀ ལུ་ལེ་སེ་ཐན། ལེ་རི་
 རལ་བཅས་ལས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མང་བ་སྐྱེས་
 འདུག་ཅེས་བཤད་མུས་རེད། སྤྱོད་ཀྱི་གཅིག་ནས་
 ཡ་སྐབས་པ་རིན་པོ་ཆའི་མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་།
 གཉིས་ནས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་བ་དེ་
 གཉིས་ལ་ཐུག་པར་བཞེན། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོའི་སྐུ་ཆེ་ཡ་ཞབས་པད་བཞུན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 བཞེད་དོན་འགྲུབ་ཆེད་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་
 ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་བསྐྱེད་ལུ་དགོས་པ་དང་།
 དེས་འགྲུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
 ལམ་དང་མི་འགལ་བ་གནང་དགོས་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་རྩ་
 དོན་སྤེལ་པའི་ནང་ནས་སྤེལ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ས་
 རོལ་པོའི་དོས་ནས་ད་ཅང་གནས་ཚུལ་རྗེ་དག་པོ་
 དང་། ལུག་པོ། ཁོང་སྤྱོད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྐྱ་
 ཚོགས་སྤེལ་སྐབས་དེས་གནས་ང་ཚོ་འཚོ་མེད་ཞི་

བའི་ཐོག་ལ་གནས་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་
 ཚོད་བཏུ་ལྟ་བུ་རེ་རེད། དཀའ་ངལ་རི་ཅམ་ཡོད་རུང་
 ང་ཚོ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ལ་གནས་དགོས་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་བོད་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ང་ཚོའི་དོས་ནས་ཆ་ཚང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་
 ཐོག་ལ་གནས་པ་ག་སྟེ་དོས་ལེན་གྲེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཁོང་ཚོས་འཚོ་བ་བྱས་འདུག་ཟེར་བ་རྣམས་མང་ཆེ་
 བ་ཁོང་ཚོས་བཟོས་པ་མ་གཏོགས། བོད་མིའི་དོས་
 རས་དང་སྐངས་ཀྱིས་འཚོ་བ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་དོས་
 འཛིན་གྲེད་ཀྱི་མེད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་དེས་པར་
 དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བུ་བ་དེ་འགྲུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་
 རས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཡ་སྐབས་པ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་
 བྲིད་འོག་གཅིག་གྱུར་གྱིས་འགྲོ་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་དང་བཅེན་
 མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱེད་དེ་ཡིན་སྐབས། དེ་
 ལྟར་གྲེད་ཚོས་དོག་རྩ་ཆེན་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་ཡ་སྐབས་
 བ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་བྲིད་འོག་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་
 ཐོག་གནས་ཐུབ་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ད་དུང་རྗེ་དག་
 ཆེ་རུ་སྤྱིན་ནའང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་བ་དང་
 མི་འགལ་བ་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་རྒྱ་
 རྣམས་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་
 རྒྱ་ཞིག་ནམ་ཡང་བཤད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་
 ལ་ཁ་བྲལ་བ་རེད་ཟེར་རྒྱ་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་རྒྱུན་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་དོས་ནས་ཁ་བྲལ་
 བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ས་ཞིག་དགོས་པ་དེ་མེད་དུ་མི་
 ིུང་བ་ཡིན་ཅོང་། ང་ཚོར་བཏགས་པ་མ་གཏོགས།
 ང་ཚོའི་དོས་ནས་ཁ་བྲལ་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་འཇམ་
 སྐྱོང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལ་
 དོགས་པ་རྣམས་ལྟོག་གྲེད་མཉམ་སྲུང་མེད། བོད་
 རང་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྤྱོད་དེ་འདུའི་དོགས་པ་
 རྣམས་ལྟོག་ཡོད་མཉམ་དུ་ལམ་མེད་རུང་། རྒྱ་མིའི་

དྲིལ་བརྒྱུགས་ཏེ་ཅང་ཤུགས་ཆེ་བར་བརྟེན། དེ་འདྲ་
 རྩ་ནས་དགོངས་པ་མ་བཞེས་རོགས་གནང་། ང་
 ཚོའི་ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་ལྷི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་
 གཞིའི་ནང་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་
 བཅའ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་
 རྒྱལ་སྐྱོ་གཅིག་མེད་པ་དེ་ངོས་པར་དུ་ཚང་མས་
 ཐུགས་འདུགས་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་དེང་སང་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་
 ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཁ་བྱལ་དང་རྟོག་དུ་བཟོ་རྒྱུའི་
 གནས་སྣངས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་
 གསོལ་དེ་རེད། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་ཆེ་
 བས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་
 བཟུང་སྲང་སྲང་ཞུས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་གསོལ་
 མཚམས་འདོག་གནང་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་
 རངས་དང་བསྐྱེད་བཟོ་བྱེད་ལུ་ཡུལ་ཞིག་རེད། འོན་
 །ཀྱང་རྒྱ་མིས་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ལ་ངོས་
 འདོན་གྱིས་བཅན་དབང་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བརྟེན་
 འདུག་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བོད་ནང་
 ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་དུ་དགེ་
 ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཡོང་མཁས་དེ་ནི་དངོས་
 གནས་དཀའ་ངལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། བཅན་
 རྩལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་དཀའ་རྟོག་དེ་
 ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མེད། ལྷན་
 མོ་གང་མ་གཏོགས་མེད་རུང་གང་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་
 མངོན་གསལ་གང་དོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་མཚན་གསལ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་བས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་དཀྱུག་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་
 ཞིག་ཡོང་དང་ཡོང་མཁས་རེད། དེ་ལ་ཚང་མས་
 དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དོགས་ཚོན་དང་
 གདོད་ལེན་གནང་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ། ལྷག་
 པར་དུ་བོད་ནང་དྲིལ་བརྒྱུགས་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་ནི་དོལ་

རྒྱལ་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 གལས་གཡོན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཁ་གསུམ་གྱིས་བཟོས་པ་
 མ་གཏོགས། ལྷན་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་
 བཞེད་ངོ་མ་མ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་ན་དོལ་རྒྱལ་
 བརྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཚོས་དད་རང་
 དབང་ལ་འགལ་སྐྱོལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རེད། དེ་
 འདྲའི་ལོག་པའི་དྲིལ་བརྒྱུགས་ལ་མགོ་བོ་མི་འཁོར་
 བ་དགོས། རང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ནང་འོས་པ་
 དང་མ་འོས་པ། རུང་བ་དང་མ་རུང་བ་གསུང་རྒྱུ་དེ་
 ཚོས་དད་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད།
 དེའི་ནང་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ནང་སྲོག་མ་གཅོད།
 རྒྱ་མ་མ་རྒྱ། རྒྱ་མ་མོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་
 ཚོས་པའི་རྗེས་འདུག་ཚོར་བཤད་ན། དེ་ཚོས་དད་
 རང་དབང་ལ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་ཞིག་རེད་དམ། ཁ་
 ཚེའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འདུག་པ་ཚོར་ཡག་ཤམ་
 ཟེའེས་བཤད་ན། ངའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་བཀག་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འདོད་དམ། ཉིན་དུ་ཚོས་
 ལུགས་པ་ཞིག་ལ་བ་ལུགས་ཀྱི་ག་མ་ཟེའེས་ཁོང་
 ཚོའི་སྐྱེ་མས་བཤད་ན། དེ་ནི་ཁོའི་ཚོས་དད་རང་
 དབང་ལ་གཞོན་ཅེས་སྐྱབ་བཤ། དེ་བཞིན་ནང་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་འགལ་
 བའི་དོན་དུ་འདིག་ཉེན་པའི་དྲེགས་པ་སྐབས་གསུམ་
 ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བརྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་མི་འགྲིགས་
 གསུང་རྒྱུ་དེ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
 དེ་དང་འགལ་སྐྱོལ་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན། དེས་ན་ལོག་
 པའི་དྲིལ་བརྒྱུགས་ལ་དབུ་མ་འཁོར་བ་དགོས་རྒྱུ་དེ་
 ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ད་ལྟ་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཏེ་ཅང་རྩ་དག་པོ་
 དང་བཟོད་བསྐྱར་ཁག་པོ་འི་ཅམ་ཡོད་རུང་། སྤྱིགས་
 གཅིག་ནས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་དུ་ཡོད་
 ཚོས་སྐོས་འགལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྤྱིགས་གཞན་ནས་
 མིའི་ཚེ་སྲོག་གོར་རྒྱུ་དང་བཅོན་ཁང་དུ་མི་འགོ་བ་

གཙོ་འདོན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ ད་
 ལྟ་བོད་ནང་བཅོན་གཞོན་དང་དག་ཤུགས་ཆེ་རུ་སྤྱིན་
 པའི་དབང་གིས་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཐོས་འགྲོ་བའི་
 ཉེན་ཁ་ཡོད་ལུས་རེད། སྲོག་བཏང་ནས་ལམ་སང་
 འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཐོར་རེ་ཡོད་ན། བརྟེན་པ་
 ཆབ་སྲིད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་བཏང་ཡང་
 གཏོང་གོ་ཚོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་སྐོ་ཡམ་བྱེད་
 དགོས་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་མི་མང་པོ་ཞིག་
 གི་སྲོག་གི་འགྲོ་སང་བཏང་ནས་ལམ་སང་འབྲས་བུ་
 ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། མི་གཅིག་ཡིན་ཡང་གསོན་
 གནས་ཐུབ་ཆེ་དེ་བོད་མི་རིགས་ལ་ཡན་ཐོགས་ཆེ།
 དེས་ན་དོན་མེད་གནས་ཚུལ་མ་ལྷག་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 བྱེད་ཚོ་རྒྱུན་རིང་པོ་འདིར་ཚོགས་ཁང་ནང་
 བཞུགས་ཏེ་སྐྱོ་མཉེལ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ངས་བཤད་ཀྱིན་
 བསྐྱེད་ན་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་བས་ཞུ་ཚད་ཀྱང་
 མེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཚོ་མངལ་རྒྱུ་དང་། བྱེད་
 ཚོའི་བརྒྱུད་ནས་བོད་ནང་གི་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
 ཚོ་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ད་རིས་བྱེད་ཚོ་
 འདིར་མེད་པས་ཐུབ་པ་དེ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད།
 ལྷན་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་རྒྱུ་དང་གསུང་
 ཚོས་ཉན་རྒྱུ་བཅས་བྱུང་བ་རེད། ཡམ་མེད་པས་ནས་སུ་
 མཐུད་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱུན་འབྲེངས་ཐུབ་རྒྱུའི་
 རེ་བ་དང་སྐོར་ལམ་ཡོད། ཚང་མ་སྐྱོ་ཆེ་རིང་པོ་
 དང་། སྐྱོ་གཟུགས་བདེ་པོ། ཐུགས་སེམས་སྤོ་པོ་
 ཡོང་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཚང་མས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་
 རམས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐུང་
 ཐུར་དུ་གསལ་བ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉེལ་
 འདོམས། ལོག་ས་ལྷན་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
 བོད་ལ་ལཱ་བས་སོར་འཁོད་ཐུབ་པ་ཡོང་བའི་སྐོར་
 འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །།

སྐྱེ་ཞབས་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་མི་དམངས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་སྐུལ་འདེད་ འབྲེན་ཡིག་སྐོར་ལ་ཆེད་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་འཆར།

༡༡། རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་ལུ་འཇུག་པ་དང་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་གཏོར་དང་གཞི་དམིགས་འཇུག་དང་གཏོར་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཉེ་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་ལུ་འཇུག་པ་བོད་པའི་རྒྱལ་ཤོད་ཀྱི་འགོ་བོད་པའི་དེ་བའི་འགོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོད་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ཁོ་དབང་ལ་ཀྱང་དབྱུང་གིས་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་བྱས་པར་བརྟེན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱུ་ལོད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དེར་བཀོད་པ་དང་མད་དེ་ལྷོག་སྤྱོད་སྤེལ་བསྐྱོད་དང་སྐྱོད་སྤེལ་ཡིན་པའི་དེ་ལོ་མཚོན་ཞིག་གསུམ་གསལ་བོད་ནང་ཆེད་ལས་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་བོད་པའི་དགོངས་འཆར་འདི་དག་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཏོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ལགས།

དེ་ཡང་སྐྱེ་ཞབས་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་མི་དམངས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་སྐུལ་འདེད་འབྲེན་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ། ཤོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་མཚན་བཀོད་མངུ་བ་སྟོན་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དོན་གཅོད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁབ་གི་དེལ་བརྒྱལ་སྤེལ་ཆེན་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟ࿳་ ༥ ཚེས་ ༥ རུས་ ༤ བར་ཉིན་གཉིས་རིང་པོ་ཅིང་དུ་ཆེས་ལས་མཁས་པའི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཆེད་དུ་བསྐོར་སྟེ། སྐོར་བྲལ་ཆེ་མོ་དང་། ཚན་ཅུ་ལ་ཞིབ་འདུག་ཁང་། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་སྤེལ་ཆེན་ཁག་ནས་ཕེབས་པའི་ཚོལ་ཁག་གསུམ་གྱི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་གནད་དོན་དེར་གོ་བརྒྱུར་ཞིབ་ནན་སྒྲིག་གསུམ་གནང་བའི་དགོངས་འཆར་སྤྱོད་ལུ་འཇུག་བྱས་པ་ཁག་གསུམ་གསལ།

བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་འབྲེལ་སྤེལ་བྱས་

པའི་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོར་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཞིག་(ཚོད་ལུ་ལག་བརྒྱུར།) ཅེས་པ་དང་། (གསལ་དུ་གཏན་འབེབས་སྤྱོད་པ་ཞེས་འགོད་རྒྱ།) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་འབྲེལ་སྤེལ་བརྒྱལ་ཁབ་པའི་དོན་འབྲོལ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིབ་སྟོན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟ࿳་ ༥ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་བརྒྱུན་པའི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བརྒྱུར་བཅས་ཀྱིས་འཆར་བྱུང་བའི་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོར་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཞིག་(གསལ་དུ་གཏན་འབེབས་གསར་པ་ཞེས་འགོད་རྒྱ།) བཅས་ཞིབ་སྟོན་བྱས་རྗེས་གསལ་སྟོན་བྱས་དོན།

གཏན་འབེབས་གསར་པ་དང་སྤོང་པའི་བར་གྱི་ནང་དོན་ལ་དེ་བལ་ཆེན་པོ་ཤོར་ཞིང་། གཏན་འབེབས་སྤོང་པ་དང་དེའི་དོན་འབྲོལ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིབ་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་ཞིབ་ཅིང་སྤེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོན་དངོས་དང་ཕྱི་ལོ་མཚན་པ་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོར་བར་ཕན་ཚུབས་ཆེན་པོ་ལྡན་ལ། ལག་བརྒྱུར་བྱེད་བའི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལས་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་དེ་ཙམ་ཞིམས་དང་རང་སྐྱོང་ཞིམས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཏན་འབེབས་སྤོང་པའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོར་བར་ཕན་པའི་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་ནང་དོན་མང་དག་ཅིག་འབྲོད་པ་རྣམས་གཏན་འབེབས་གསར་པས་ནག་བསྐྱེད་བྱུང་བའོད་ལ། རྒྱ་བསྐྱེད་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་དོན་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་འདུ་མཉམ་གྱི་སྤོང་

བྱས་མཚོན་པ་གསུག་ཡིན་པས། དེ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གསུག་པར་དུ་བྱིས་པས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ལ་དེས་པར་དུ་ཚད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཏན་འབེབས་གསར་པར་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱིས་པ་སོལ་སྤོང་བྱས་དང་མི་མཐུན་པའི་བཟོ་བཅས་བྱེད་སྤྱོད་སྤེལ་དོན་དངོས་ཐོག་རྩ་བའི་བྱིས་པ་སོལ་སྤོང་བྱས་དང་མི་རིགས་སོགས་སུ་གསལ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་རྣམས་མེད་པར་བཟོས་པ་དང་། དེས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོར་བར་ལྷོག་སྤྱོད་ཀྱི་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་ལོ་ལ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བཤོལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དམིགས་ཚད་དེའི་མད་ནས་བརྗོད་ན། བོད་སྡེ་ཚོགས་སྐོར་བྲལ་ཆེ་མོའི་དགོ་ལན་སྐྱེ་ཞབས་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་མི་དམངས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་སྐུལ་འདེད་འབྲེན་ཡིག་དེའི་ལྷ་བཞི་ཕྱིན་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། གཏན་འབེབས་གསར་པའི་ནང་ལྷོག་པའི་སྐོན་གནད་དང་ལྷོག་སྤྱོད་ཀྱི་རུས་པ་དེས་སྤེལ་བྱུང་བའི་དེ་ལོར་བརྒྱུན་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོན་ཆོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་བརྒྱུན་པའི་རང་གོང་སྤེལ་གཏོར་བར་ཕན་ལུས་མེད་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོལ་ལའང་དེ་བས་ཕན་ལུས་མེད་པ་དང་། འཆར་མཐུན་གྱི་སྐོན་ཆོགས་སྐྱུན་པར་ཕན་ཐོགས་མེད་པ། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ལྷ་བའི་དོན་འབྲོལ་བྱུང་བར་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་གསེད། དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་ཞབས་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གསལ་སྟོན་

གནང་བའི་གནད་དོན་དེ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་
 ནས་རྒྱག་པའི་གནད་དོན་ཞིག་དང་། དེ་ནི་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་གནས་
 རྒྱལ་མིན་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཚེན་ཞིག་རང་རྒྱལ་
 གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཚན་མཐོང་དང་ཁེ་ཕན་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་དོན་ཚེན་ཞིག་ཡིན་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་
 དེར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་པ་མ་ཟད། ཅུ་
 སྐྱེས་ས་དང་རང་སྤོང་ཁྲིམས་ཡུགས་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་
 གཞིར་བཟུང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བཟོ་བཅོས་གྲོས་འཆར་
 བརྒྱད་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་ཡོང་བའམ་འབྱུང་དགོས།

**གཅིག གནད་དོན་དང་རྒྱ་མཚན།
 དོན་ཚེན་དང་པོ། ཉན་ཁུལ་དུ།**

༡༥ ལྷོ་ལྷོ་ ༢༠༠༣ ལོའི་གནད་འབེབས་དེས་མི་
 རིགས་བར་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སྤོང་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཏེ་མི་
 རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་གོ་བཅོད་པ་དང་། བརྟན་ལྡོང་
 མེད་པའི་རྒྱ་ནང་པ་བརྒྱུད་ཏེ་འཆམ་མཐུན་སྦྱི་
 ཚོགས་སྐྱེས་པར་ཕན་གྱི་མེད།

རྒྱ་ཡིག་འདྲ་མཉམ་ཞི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་
 སྤྱོད་བྱས་ནས་གློ་བུ་གཤལ་འགངས་ཆེ་བའི་ནང་དོན་
 ཞིག་ཡིན། ལག་ལེན་ཐོག་ནས་རྒྱ་དོན་གསལ་པོ་
 ཡུང་དོན་ཞིག་ལ། བཀོལ་བྱགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་
 ཙོག་དང་བཀོལ་བྱགས་རྒྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིག་ཙོག་ཆ་
 རྒྱ་གཅིག་མཚུངས་འོག་བེད་སྤྱོད་འདྲུག་ཏུ་བཅུག་
 ར། བཀོལ་བྱགས་རྒྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིག་ལ་དྲང་པོ་
 ཆགས་གྱི་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བཀོལ་བྱགས་
 རྒྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིག་ལ་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པའི་
 རྒྱ་ཡིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་ནི་བོད་རིགས་
 མི་འབྲོར་བརྒྱུ་ཆ་ ༧༦ ཟེན་པའི་བོད་རང་སྤོང་
 རྒྱུང་ས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་རྒྱན་ཡིག་ལ་ནི་སྤོང་ཚེ་
 དགོས། གནད་འབེབས་གསར་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་
 བར་ཕན་པའི་གལ་ཆེ་བའི་ནང་དོན་མང་དག་ཅིག་
 ཏུ་ཏུག་ཞག་བསྐྱེད་བཞེད་ཡོད་སྐབས། བོད་རིགས་

མི་འབྲོར་བརྒྱུ་ཆ་ ༧༦ ཡན་ཟེན་པའི་བོད་རང་སྤོང་
 རྒྱུང་ས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུག་ན། རྒྱ་
 ཡིག་གནས་སྤངས་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་དང་གཏོང་ཟབ་
 པོའི་སྤོང་སྤོང་ཞེས་འདྲུག་བྱས་པའི་ཚན་རིག་རང་
 བཞིན་གྱི་གཞི་ཅུ་མེད་པ་དང་། དངོས་ཐོག་བདེན་
 འཚོལ་གྱི་བསམ་འཕྲོའི་ལམ་སྤོང་མེད་པ། དེའི་རྒྱ་
 ཡིག་པོད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་།
 འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་བཀག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟོས་
 ཡོད་པ་ནི་མཛོད་གསལ་ཤོད། དེར་བརྟེན་གནད་
 འབེབས་གསར་པའི་ལོ་བོད་དོན་ཞི་ཕྱིར་བཏོལ་བྱས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ལོ་
 མའི་རྒྱན་ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་གཏང་ཆོག་
 པའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཡོད་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་
 མའི་རིག་གཞུང་སྤྱོད་དང་རྒྱ་པའི་ཚན་ཀྱི་ཐོབ་
 ཐང་ཡང་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་ཡིག་ནི་མི་རིགས་ཐོག་གི་སྤོང་ཙུ་ཡིན་
 ཞིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཡི་གེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ལ་
 དམིགས་བསལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་ཚོར་ཞིག་ཡིན། དེ་
 ཞི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཆེད་དུ་རྩོམ་པ་དང་ཇི་མཛོད་
 བཞིན་དུ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་བར་
 ཉམས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། གྲུང་གོའི་གཞུང་གཏོར་
 མཛོད་ནང་གི་ཚོར་བུ་བྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་ཡིག་གི་དཔལ་ཡོན་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་
 དཔལ་ཡོན་ལ་འབྲེལ་གྱིས་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་ལོ་ཚོར་དང་ལོད་
 རྒྱུད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་བརྟེན་རིག་པའི་
 རིན་ཐང་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མ་ཟད། ལུས་གསུམ་ཚོགས་
 པའི་མི་རིགས་རིག་པ་དང་། ཚོམ་རིགས་རིག་པ། ལོ་
 རྒྱུས་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡང་ཆེན་པོ་རྩོམ་
 གལ་སྤྱོད་གནད་འབེབས་གསར་པ་ལྟར། ད་ལྟོ་ནས་
 བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་། འཕེལ་
 རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་མཐོང་ཆེན་མ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིག་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་བོད་རིགས་མི་མང་གི་

འཚོ་བའི་སྤོང་ཚན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་གི་སྤྱོད་ཡོད་མང་གཞི་ཅུ་བརྒྱགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་
 མ་ཟད། ལྷོ་ལྷོ་མས་གོང་ལུ་གཅིག་ཏུ་བྱུལ་པའི་ཀྱང་
 ཏུ་རིག་གཞུང་གི་ཆ་གསལ་གལ་འགངས་ཆེ་བཞིག་གུང་
 མེད་པར་འགྱུར་བེས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ལྷོ་ལྷོ་མས་ནི་
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆག་སྤོང་ཞིག་ཡིན་ལ། གྲུང་ཏུ་རིག་
 གཞུང་གི་ཆག་སྤོང་གུང་ཡིན། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་
 ཀྱི་སྤོང་ཙུར་གཞོད་པ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་བརྟེན་འདུང་ལ་
 གོམ་པ། སྤོང་གསལ་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདྲུག་སྐྱེས་ལ་
 ཕན་པ་མེད་པའི་བྱེད་སྤོང་སྤོང་ཤོད་སྤོང་། སྤོང་གསལ་ནང་
 དགོས་མེད་ཀྱི་མི་མཛོད་པའི་རྒྱ་ལོ་ཚོར་བཞེད་དོན་
 མེད་དུ་སྤོང་གསལ་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 དེ་འདྲ་ཡིན་ལྟར། ང་ཚོས་ཚོར་བྱུགས་དྲག་
 པོའི་སྤོང་ཚན་མེད་པ་འདོན་རྒྱུ་ཞིག་ལ། བོད་རང་སྤོང་
 རྒྱུང་ས་ཀྱིས་བོད་རང་སྤོང་རྒྱུང་ས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་
 རྒྱུའི་གནད་འབེབས་དེ་ཉིད་ཡང་བརྒྱུད་བརྒྱུར་བཅོས་
 བྱེད་རྒྱུ་ལྟར། ༡༧༩༧ ལོར་འབྲེམས་བརྒྱགས་
 བྱས་པའི་གནད་འབེབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་དོན་ཚེན་དང་
 སྤོང་དོན་ཚེན་རང་འཇགས་བཞག་ཐོག་བོད་རང་
 རྒྱུང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་ཆ་ ༧༦ ཡན་བོད་རིགས་མང་
 ཚོགས་ཡིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་
 ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་སྤོང་སྤོང་དང་ལོད་སྤོང་ལ་ཕན་
 པའི་དོན་ཚེན་གསར་ལོ་དང་། གནད་འབེབས་འདི་
 ཉིད་སྤྱོད་པས་འབྲས་སྤོང་ཆེད་བ་དང་ལུགས་དང་
 མཐུན་པ། རྒྱུར་བས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མང་ཚོགས་
 ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་མཐུན་པ་དང་། ཚོན་རིག་དང་མཐུན་
 པའི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་བ་དང་འཚོམ་པ་ཞིག་གནང་སྟེ།
 བོད་རང་སྤོང་རྒྱུང་ས་ཀྱི་མི་རིགས་རྒྱན་ཡིག་ལས་
 དོན་ལ་སྤྱོད་པས་ཚོན་རིག་དང་རྒྱས་བྱགས་ལྟར་པའི་
 ལམ་སྤོང་དང་། བོད་ཀྱི་སྤོང་གསལ་དང་དཔལ་འབྱོར་
 བཞན་པོའི་དང་འཕེལ་རྒྱས་འབྲོ་བར་སྤུལ་འདོད་
 གཏོང་བུལ་བ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ།

པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་བྲིད་དེ་ཉིད་སློབ་གསོའི་ཁྲབ་
ཁྲིངས་ཁྲིད་དང་ལྷག་པར་དུ་འོས་འགན་སློབ་གསོའི་
དུས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་གནས་བབ་ལ་ལྷགས་
སློབ་དང་མཐོང་ཆེན་གནང་དགོས། གཏན་འབེབས་
གསལ་པར་དེའི་སྐོར་སྤྱི་སྤྱོད་ཚམས་ལས་ཁ་གསལ་
གང་ཡང་འཁོད་མེད། གལ་སྲིད་དེ་བས་ཞིབ་སྒྲིག་དང་
གསལ་ཁ་དོད་པའི་གཏན་འབེབས་ཤིག་གང་ལྷུར་མ་
བཟོས་ན། སློབ་གསོའི་ལས་དོན་གྱི་འཛིན་སྲུང་མི་
ལྷ་ཤེ་བྲག་པས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་བྲིད་མངོན་
གསལ་འབྲས་འདོན་མི་དགོས་པའི་ཁ་གཡས་ས་ཞིག་
དུ་གྱུར་ཏེ། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་སློབ་གསོའི་
ཁྲབ་ཁྲིངས་ཁྲིད་སློབ་སློབ་དང་བེད་སློབ་གཏོང་བར་
དགོས་གལ་མེད་པའི་བཀག་གྲུ་འབྲུང་དེས།

༡༥ སློབ་གསོ་རིག་པའི་དོན་ནས་བཞུགས་མཁུ་
གཞིའི་སློབ་གསོའི་སྐད་བཅའི་ཁྲིད་པམ་ལུས་ཆེ་ཤོས་
ནི་སོ་སོའི་ས་སྐད་ཡིན་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་
ཚོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཞིག་ཆགས་སྐྱེ།
སོ་སོའི་ས་སྐད་ལེགས་པར་སྤྲངས་པའི་རྒྱུ་གཞིའི་
ཐོག་ས་སྐད་བརྒྱད་སྐད་ཡིག་གཞན་པ་དང་དང་ཤེས་
བྲུ་གཞན་སློབ་སློབ་ཤེད་པ་ནི་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་
པ་ཞིག་ཡིན།

ས་སྐད་སློབ་གསོའི་སློབ་གསོའི་ནང་གི་ཨང་
དང་པོ་ཡིན་པ་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཁྲིད་ར་སློབ་
གསལ་པོ་ལྷུང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་གནད་དོན་དུ་འགྲུར་
མི་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཀྲུལ་ནང་གི་གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ས་སྐད་སློབ་གསོའི་གནད་
དོན་དེ་ཉིད་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱེད་པ་མ་ཟད་གྲུབ་
འབྲས་ཀྱང་མི་དམན་པ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་
པོད་རང་སློབ་སློབ་དང་དེ་མེན་པོད་རིགས་འདུས་
སློབ་ས་སྐད་ཁག་ཏུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ས་
སྐད་སློབ་གསོའི་གནད་དོན་དེ་ཉིད་ཐག་གཅོད་ཤེད་
ཐུབ་མེད། ལྷག་པར་དུ་པོད་རང་སློབ་སློབ་སྤྲོད་སྐབས་སུ་བརྒྱ་

ཆ་ ༧༦ ཡན་པོད་རིགས་ཡིན་པ་དང་། གཞི་རིམ་
ཞིང་འབྲོག་མི་མང་གིས་ཀྱང་སྐད་ཅ་བ་ནས་བཞུགས་མི་
ཐུབ་ལ་གོ་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
འདིར་གཞིགས་ན། སློབ་གསོའི་སློབ་གསོས་ས་སྐད་
སློབ་གསོ་གཙོ་བོ་འཛིན་དགོས་པ་ནི་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཆོན་རིག་དང་
མཐུན་པའི་འཕེལ་རྒྱ་ལྷ་བ་དང་འཆོམ་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གནད་
དོན་ཞིག་དུ་གྱུར་གྱི་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིན་
གཅིག་མེན་གཅིག་ས་སྐད་མེན་པའི་སྐད་ཡིག་གིས་
ས་སྐད་ཀྱི་ཆབ་བུས་ཏེ་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྲུར་
ཐབས་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལྷ་ཤེད་ཐལ་བསློབ་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཤེད་སྤངས་ནི་གཞི་ཐལ་བས་མ་
སློབ་གནོད་སློབ་བཏང་བ་དངོས་སུ་མཚོན་ལ། དེས་
སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་བཀག་གྲུ་ཆོབས་
ཆེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

༡༦ འགོ་བཅའི་འབས་མ་སློབ་གཏོང་སློབ་པ་དང་དོན་
འཛིན་ཤེད་སློབ་པ་ཀྱི་དོན་ནས་བཤད་ན། ས་སྐད་
བརྒྱུད་ཤེས་བྲུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆེས་ཐོན་ལུས་ལེན་པ་ཆེས་
ཆོན་རིག་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆོན་
རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་གསལ་བོ་ལྷུང་
ཡོད་པ་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྐད་
སློབ་སློབ་བུས་ན་ཐོན་ལུས་དང་གྲུབ་འབྲས་མངོན་
གསལ་ཡོད་པ་གསལ་སློབ་བུས་ཡོད། ལྷ་ཞབས་
བཀྲིས་ཆེ་རིང་ལགས་ནི་པོད་ཡིག་དང་ཀྱི་ཡིག་
དེ་ལྷན་ཡིག་བཅས་ཡིག་རིགས་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་ཅིང་། ཁྲིངས་ཀྱི་ཉམས་སྲུང་ཡིན་ནའང་འདྲ།
ཡང་ན་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་ཆོར་སྤང་ཐབས་ཡིན་
ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱི་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་མི་མང་
གི་མིག་མཐོང་གཟུགས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་ཆོར་བཅས་
གང་ལ་བརྟུན་ནའང་། ས་སྐད་སློབ་སློབ་གི་ཐོན་ལུས་
རང་བཞིན་དང་གལ་འགངས་རང་བཞིན་ར་སློབ་ཤེད་
ཀྱི་ཡོད། གནད་དོན་དེའི་ཐད་སྤྲོ་ཞབས་བཀྲི་གིས་

ཆོ་རིང་ལགས་ཀྱིས་བཏོན་གནང་བའི་བསམ་འཆར་
ཁག་ནི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཁྲིངས་ཀྱི་ཀྲུལ་
ཁབ་དང་། མེས་ཀྱི་ལ་བཅངས་པའི་ལྷག་བསམ་
དང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་འགན་ཁུར་བའི་སློབ་གཏན་རྣམས་
ཀྱིས་མི་ཆོར་མེས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་ལ། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་ལུ་དགོས་པ་ཞིག་ཤེད། དེར་བརྟེན། ས་
སྐད་མེན་པའི་སྐད་ཡིག་(དཔེར་ན་རྒྱ་སྐད་སོགས་)
གཅིག་གིས་ས་སྐད་(པོད་སྐད་)ཀྱི་ཆབ་བུས་ཏེ་
དེང་རབས་ཅན་ཞེས་པ་སློབ་བྲིད་ཤེད་ཀྱི་ཆོད་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་འཕེལ་དངོས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཤེད་སྤངས་ཤིག་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་དེ་ནི་གཞི་
ཐལ་བས་མ་པའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཐོན་རྗེས་ཤིག་ཡིན་
སྤྲོད། དེའི་རྗེས་འབྲས་ནི་སློབ་སློབ་རྣམས་ཤེད་ཀྱི་
ཡིག་ཡིག་ཚོངས་དང་། ཤེད་པོད་ཡིག་ཡིག་ཚོངས་
སུ་གྱུར་ཏེ། སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུངས་མ་འཁྲོལ་
པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྷན་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
སུ་འབྲས་ཤོར་དུ་སྤྱིན་ན། པོད་རང་སློབ་སློབ་དང་
པོད་ཀྱི་སྐད་སྐད་གནས་གཞན་དག་དུ་དེང་རབས་ཅན་
འཇུགས་སྤྱད་ཀྱི་ཤེས་ལྷན་མི་སྤྱི་ལྷན་པའི་དཀའ་
ངལ་ཆོབས་ཆེན་འཕྲད་ཀྱི་དང་། ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་
གསོའི་ཐོན་ཁུངས་དང་། ཤེས་ལྷན་མི་སྤྱི་ལྷན་
ཁུངས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལའང་ཆུད་ཐོས་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་སྤྱི་རོལ་ལུ་ཀྱི་དོན་
དངོས་ལ་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་དོན་འཛིན་དང་
གཏོང་ཆོད་མེད་པ་དང་། ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་
འཕེལ་རྒྱས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་མེད་པའི་
མངོན་ཉམས་ཡིན་ལྷན་ལ། དོན་གྱི་དོ་བོ་དངོས་ནི་
ས་སྐད་སློབ་བྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་དེ་ཡིན། ཀྱི་
ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་
འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་དང་། མ་ལེ་རིང་ལུགས་
དང་ཉིང་ལོ་སིང་གི་གཞུང་ལུགས། མཚོན་ཤེད་
གསུམ་གྱི་སློབ་དོན། དེ་མཚུངས་དུས་རབས་གསལ་
པའི་ནང་བཏོན་གནང་བའི་འཆོམ་མཐུན་སྤྱི་ཆོགས་

སྤྱིལ་པའི་བསམ་སྦྱོར་དེས། རོན་དམ་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་དང་དེའི་སྐོབ་ཁྲིད་རིམ་བཞིན་སྦོབ་གསོ་རིག་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིངས་ཚའི་སྐད་ནས་བཅའ་ཤེད་
 ཀྱིས་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་དུ་འདུག་པ་ཡིན་ལ། བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཉིད་འགྲོ་བ་མའི་རིག་
 གཞུང་ཁྲིད་ནས་བཅའ་ཤེད་ཀྱིས་ཅ་ཡལ་དུ་གཏོང་དུ་
 འདུག་པ་དེ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱེད་སྤངས་
 དེས་མི་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་
 གཞུང་སྦོབ་སྦོང་དང་བེད་སྦོང་། ཚུན་འཛིན། འཕེལ་
 ཚུས་སུ་གཏོང་བའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་
 རྩ། ཚུ་ཆེད་བོད་རིགས་མི་མང་གི་ཁེ་སྤོང་ལ་གནོན་
 སྤོན་སྦྲེབ་བས་པ་མ་ཟད། ཅ་ཁྲིམས་དང་རང་སྦྱོང་
 བཅའ་ཁྲིམས། འོས་འགན་སྦོབ་གསོའི་ཁྲིམས་ལུགས་
 བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁབ་
 ཀྱི་མི་རིགས་སྤྱི་དབུས་དང་འགལ་བྱི་ཡོད།

གསུམ་པ།

གཡོན་གྱི་བསམ་སྦོའི་རྒྱལ་སྤྱི་གྱིས་ད་དུང་ལུ་
 མཐུད་གནོད་འཚེ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྟབས། གལ་
 སྤྱིད་དུས་ཐོག་དུག་རྩེས་དེ་གཅོད་ཅེས་མ་བྱས་ན། མི་
 མང་དང་ཚུལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་སྦོན་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་
 མེད་པ་འབྱུང་ངེས། གཏན་འཕེབས་གསར་པ་མི་
 གཡོན་ཐལ་བསམ་སྦོའི་ཐོན་རྩེས་ཤིག་ཡིན་སྟབས།
 དེའི་ཐད་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱོད་བསམ་སྦོལ་བྱས་པ་དག་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་རྒྱལ་གཏིང་ནས་ཁོང་གི་ཡངས་
 ཀྱང་ཁ་ནས་བཤད་མི་མོད་པར་གྱུར་བ་དང་། གལ་
 སྤྱིད་ཚུན་དུ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་འཚམ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་བརྒྱན་པར་གནོད་སྦོན་ཚབས་ཆེན་རྩུག་ངེས།
 རྩོན་ཆད་ཡིན་ན་བོད་རང་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་ཅོམ་མ་ཟད།
 བོད་ཁྲལ་ས་གནས་གཞན་དག་དུང་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ཞི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་ཁྲིད་སྤྱོད་སྐད་ཡིག་
 གཅོ་བོད་ཡིན། རྩུག་པར་དུ་གཞུང་སྤྱིགས་ཀྱི་ཡིག་
 རིགས་ཁབ་དུ་བོད་ཡིག་ཞི་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་བཤད་མི་
 དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། དེང་སང་ཉག་ཉག་

དེ་ལས་རྒྱུག་པའི་གནས་བབ་ཅིག་དུ་སྤྱོད་ཡོད།
 དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦོབ་སྦོང་དང་བེད་
 སྦོང་གི་དངོས་ཡོད་ཕན་འབྲས་དང་ཁབ་ཚད་ཀྱང་
 སྤྱིར་བཏང་ཅོམ་ལས་མེད་ཅིང་། བོད་རང་སྦོང་
 རྒྱུད་སྤྱི་དེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སྦྱོད་གོས་པ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད། དེས་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་
 མི་རིགས་སྐད་ཡིག་སྤྱིད་བྱས་ལག་བརྟུར་དོན་
 འཕྲོལ་མ་བྱས་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚུལ་
 ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་རང་སྦྱོང་བཅའ་ཁྲིམས། འོས་
 འགན་སྦོབ་གསོའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཅས་ཀྱིས་བོད་
 རིགས་ལ་གནང་བའི་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་སྦོབ་སྦོང་
 དང་བེད་སྦོང་། སྤྱང་སྦོབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་
 དབང་ཡོད་པའདུག་སྤྱང་དང་འགན་ལེན་བྱས་མེད་
 པ་མངོན་གསལ་དུ་མཚོན་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། མཐོ་སྦོབ་ཡིག་རྒྱགས་གཅིག་པུར་
 མཚོན་ན། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་འདུས་སྡོད་ཆེ་ཤོས་
 ཡིན་པའི་བོད་རང་སྦྱོང་རྒྱུ་སྤྱི་མཐོ་རིམ་སྦོབ་
 འབྲིང་(འཛིན་བྱ་བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པར། རྒྱུར་
 མཚན།)གི་བོད་ཡིག་རྒྱ་ཚད་ལོ་རེ་ལས་ལོ་རེ་སྤྱུག་
 དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ། ཚུ་ཡིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྦོབ་ཁྲིད་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ལས་
 སྤྱང་བ་ཞིག་ཡིན། ཆེས་ལ་མཚན་དགོས་པ་ཞིག་ལ།
 དེ་འདུའི་ཚུ་ཆེ་བའི་བོད་རང་སྦྱོང་རྒྱུ་སྤྱི་
 སྤྱུག་ཆོད་བོད་ཡིག་རྒྱ་ཚད་དེ། ཨ་མདོ་ས་ཁྲལ་གྱི་
 རང་སྦྱོང་ཁྲལ་རྒྱུད་ཆུང་ཞིག་གི་རྒྱ་ཚད་ལས་ཏ་ཅང་
 གིས་སྦོབ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 རྩེ་གནས་སུ་གྲགས་པའི་རྩེ་ས་གོང་ཁྲི་སྤྱི་སྤྱུག་
 རྩེ་ཆུང་གྱི་རྒྱ་ཚད་དེ། དེའི་མངའ་འོག་ལྗོ་ཁ་དང་
 གཞིས་ཅེ་ས་ཁྲལ་ལས་སྦོབ་ཆགས་ཡོད། གལ་སྤྱིད་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦོབ་ཁྲིད་ལ་མཐོང་ཆེན་དངོས་སུ་
 བྱས་ཡོད་ན། དེ་རྩེ་སྤྱི་ཁྲལ་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་
 མི་སྤྱིད། དོན་དངོས་ཐོག་རིག་གསར་སྐབས་ཚུ་ཡིག་
 གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཚབ་བྱས་པའི་སྦོབ་གསོའི་

བྱེད་སྤྱོད་གསའི་ལུ་འབྲས་ཐོབ་ཚུ་མེད་པའི་དཔེ་
 མཚོན་གསའི་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་ནི་ཆོན་རིག་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 མཐུ་སྦོན་མེད་པའི་སྦོད་ཚུལ་ཞིག་དང་། གཡོན་
 ཐལ་བསམ་སྦོས་ནོར་ལས་དུ་བྱིད་པའི་ངན་འབྲས་
 ཤིག་ཡིན་པར་རྒྱུད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ད་དུང་དེ་
 རྩེ་སྤྱི་ལྟར་འབྲས་སོན་ཚུ་མེད་པ་ཞིག་བརྒྱུར་དུ་ལག་
 ལེན་བརྟུར་ཚུར་སྦོབ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་
 པས། དེར་ཚུལ་ཁབ་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་དོ་སྤང་ཆེན་
 པོ་གནང་དགོས་པ་མ་ཟད། ལས་ཞོར་དུ་བརྒྱུར་ཞུགས་
 བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ས་
 ཁྲལ་གྱི་སྦོབ་གསོའི་ལས་དོན་བའི་ཐོག་དང་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་གནོད་སྦོན་མི་འབྱུང་བ་གནང་དགོས།

དེ་མཚུངས་བསམ་སྦོའི་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་རྩེ་སྤྱི་
 ལུགས་རྒྱུན་འོག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦོབ་དེ་བྱི་ནང་
 དོན་བཤོད་སྤྱིག་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ནས་
 གནད་དོན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ། སྦོབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྱུས་ཚད་
 དང་ལུ་འབྲས་ལ་གནོད་སྦོན་ཚབས་ཆེན་སྦྲེབ་ཀྱི་
 ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦོབ་དེ་བ་དུ་ཚུ་ཡིག་སྦོབ་
 དེ་བ་ཀྱི་ནང་དོན་བོད་ཡིག་དུ་བརྒྱུར་ཏེ་འགོད་དགོས་
 པའི་བཟུ་ཆ་གཏན་འཕེབས་བྱས་པ་དེས། གཅིག་ནས་
 རང་དོན་དེ་དག་ཚུ་ཡིག་དུ་གསལ་ཡོད་སྟབས་ཤེས་
 བྱེད་ནང་དོན་བརྒྱུར་སྤྱུར་དུ་གྱུར་ཏེ། དགོ་གནད་དང་
 སྦོབ་སྤྱུག་རྩམ་པའི་ཅ་ཆེད་དུས་ཚོད་དང་མི་བྱུགས་
 རྒྱུད་ཐོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་གི་དམིགས་བསལ་འགོ་ལུགས་དང་ཁྲུང་ཚོས་
 སྦོབ་སྦོང་བྱ་རྒྱུར་བྱུགས་རྒྱུ་ཐེབས་ཐོག་ བོད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་སྦོབ་དེ་བ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཁྲུང་ཚོས་
 ཀྱང་སྤང་མེད་དུ་བཏང་རྩེ། སྦོབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྱུས་ཚད་
 མཐོ་སུ་གཏོང་རྒྱུར་གནོད་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་དཔེར་ན། བོད་རང་སྦྱོང་རྒྱུ་སྤྱི་ས་གནས་
 གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོན་ཁབ་དང་། རིམ་པ་ཁབ་གི་སྦོབ་

བཅོས་བྱ་སྐབས། སྤྱི་ཡོངས་དང་སྲུགས་རྒྱུ་རིང་
 ཤོ། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་ཁེ་སྲན་ལ་དམིགས་པའི་
 ཚད་གཞིའི་སྐར་ནས་ཤོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱོར་སྦྱོད་
 སྤེལ་གསུམ་ལ་སྲན་པའི་དོན་ཚུན་དང་ནང་དོན་
 གཏན་འབེབས་བྱ་བྱུང་ན། དེ་ནི་ཤོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 བརྟན་པའི་སྤོ་ནས་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་དངོས་ཡིད་
 དགོས་མཁོ་དང་འཚམ་པ་ཞིག་དང་། ཤོད་རང་སྦྱོར་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་བརྒྱ་ཆ་ ༧༦ ཡན་ཤོད་རིགས་ཡིན་པའི་
 དངོས་ཡིད་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པ། ཤོད་རང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ ལྷག་ཞིང་འབྲོག་མི་
 དམངས་ཡིན་པས་ཁོང་ཚོའི་རྩ་བའི་ཁེ་སྲན་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཤོད་རང་སྦྱོར་རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་རྒྱུ་ཚོས་
 ཞབས་འདེགས་ལྷུ་ལུ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་
 མི་མང་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཁྲུན་དགོས། ང་ཚོའི་
 མཐོ་སློབ་མང་ཆེ་བ་མ་འོངས་པར་ཐད་ཀར་གཞི་
 རིམ་ཞིང་འབྲོག་མི་མང་གི་འཚོ་བའི་ཁྲིད་དུ་བསྐྱོད་
 དགོས་ཤིང་། གལ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་ཡིག་གཅིག་སྲུ་མ་
 གཏོགས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ན་སྲན་ཚུན་གོ་བདེ་འཕྲོད་བྱུང་
 ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་ཤོད་དམ་དུ་ཟམ་
 པ་ལྷ་བུའི་རྣམས་པ་ཐོན་མི་བྱུང་། རྐྱད་ཡིག་གིས་སྲན་
 ཚུན་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་རྒྱུར་འགོག་རྒྱུ་བརྩོས་པ་མ་
 ཟད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ལས་ཀའི་ཐོག་དཀའ་
 ངལ་འཕྲད་ཡོང་གི་ཡོད། ཤོད་རིགས་ལས་ཤེད་མང་
 དག་ཅིག་གཞི་རིམ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཤོད་སྐད་ཐོག་
 ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྦྱོར་གནང་མི་བྱུང་བ་དང་། ཤོད་
 རྐྱད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་ཞིང་
 འབྲོག་མི་མང་དང་ཁ་བདེ་བྱེད་བྱུང་གི་མེད་པར་
 བརྟེན། མི་རིགས་ལས་ཤེད་ཅིག་ལ་དགོས་ཤེས་ཀྱི་
 ལུས་པ་བརྒྱགས་པར་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་ཞབས་བཀྲ་
 ཤེས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་མིན་ཤོད་མིན་ཉེ་ལྷོད་
 མཉམ་བཞེས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དེས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་མི་མང་ལ་གྱུར་དུ་བྱུང་གི་

སྲིད་བྱས་ཁྲབ་བརྒྱགས་དང་འབྲེལ་བཞེད་ཚད་དང་
 རྒྱན་པ་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བར་བརྟེན། འབྲེལ་ཐག་ལྷ་
 བུའི་རྣམས་པ་འདོན་ག་ལ་བྱུང།

ལྷག་པར་དུ་ཤོད་ཁྲུལ་གྱི་ས་ཆ་གང་དུ་སྦྱོར་
 རུང་། འབྲེལ་འབྲེལ་དང་མེ་སྦྱོན་སྦྱོན་འགོག་སོགས་
 ཤོད་ཡིག་ཐོག་གི་ཁྲབ་བརྒྱགས་ཏེ་ལམ་མཐོང་ལུ་ལ་
 དུ་མེད་ཅིང་། ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྲབ་བརྒྱགས་
 པར་རིས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་གཅིག་སྲུ་
 དང་། ལགས་རི་སྲུ་བསྐྱོད་དང་མེ་སྦྱོན་སྦྱོན་འགོག་
 གི་ཁྲབ་བརྒྱགས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་དང་། ཐན་ལམ་ཏགས་
 ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་གཅིག་སྲུ་ཡིན། ས་གནས་ཁ་གསུ་རྒྱ་
 མི་ཏེ་ལམ་མཐོང་ལམ་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁྲབ་བརྒྱགས་ཡིག་
 ཆ་ཚང་མ་རྒྱ་ཡིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྤྱི་ཚེད་དུ་
 ཞབས་ལུ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག

མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ནི་མི་རིགས་
 དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྲོར། རིག་གཞུང་།
 འཚོ་བ་བཅས་དང་བདེ་སྲུག་མཉམ་སྦྱོར་དང་གི་
 གསེན་མཉམ་གནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་མི་རིགས་
 བརྟན་ཚུན་འབྲེལ་བ་སྤེལ་རེས་དང་། བསམ་ཐོ་གཏོང་
 རྒྱུ་སྲུ་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག་ཡིན་ལ། སྤོབ་གྲུར་ཚན་རིག་
 དང་མཐུན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལེགས་ཤེས་འདི་ཉིད་ཤོད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་ཏེ་སྤོབ་སྤོབ་གི་བྱུང་འབྲས་ཇི་མཐོར་གཏོང་
 བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གང་མང་ཐོབ་པའི་ཡོ་
 བྱད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་སྤོབ་རྒྱུ་
 རིག་གཞུང་རྒྱུ་འདྲིན་དང་དེར་རབས་ཅན་མདོན་དུ་
 འགྱུར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 གཏན་འབེབས་གསར་པས་མ་མཐའི་གོ་དོན་འདི་དག་
 ཀྱང་སྤྱད་མེད་དུ་བཏང་ཡོད་པ་ནི་སྤོབ་མེད་རེད།
 དེ་འདྲ་ཡིན་སྲིད། ས་གནས་གཞུང་གི་དོས་ནས་ཤོད་
 མི་རིགས་ཀྱིས་ཤོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤོབ་སྤོབ་དང་ཤོད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྲུ་འཕེལ་རྒྱས་སྲུ་གཏོང་བ་དང་། མི་རིགས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤོབ་སྤོབ་དང་རྒྱུ་འདྲིན་བྱེད་
 པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟེན་སྤོབ་ལ་གཞོན་པའི་ཉེན་ཁ་

ཞིག་ལ་བརྩེ་ཡི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
 དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་སྲིད་བྱས་དང་མི་
 མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བརྩེ་ཡི་ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་ན། གོང་
 བཤོད་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བཀག་འཛིན་སྤྱ་མིན་
 རྒྱ་ཚོགས་བྱས་པའི་སྤོབ་རྒྱུ་དང་གཏན་འབེབས་ག་
 ལས་ཡོང་སྲིད། གཏོང་བཤོད་སྐར་ནས་བརྟེན་ན།
 བྱེད་སྤྱད་ས་དེ་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་མི་མང་མང་
 ཚོགས་ཁྲིད་རང་རེའི་ཏང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལ་
 གཞོན་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཀྱང་གོ་གུང་
 ཁྲན་ཏང་གི་སྐོར་གྲགས་ལ་གཞོན་པ། རྒྱལ་ཁབ་དང་
 མི་མང་གི་ཁེ་སྲན་ལ་གཞོན་པའི་བྱེད་སྤྱད་ས་ཤིག་
 རེད། བྱེད་སྤྱད་ས་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཡང་སྤོབ་ཤོད་
 རིགས་མི་མང་ཚོས་དབྱས་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་དང་
 སེམས་ཁྲུར་ལ་སྤར་བས་བཀའ་བྲིན་བསམ་ཤེས་བྱེད་
 པར་ཟམ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འཇུགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡང་
 ལ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མང་ཚོགས་དང་དབྱས་གཞུང་བར་
 རང་བཞིན་གྱིས་འགལ་རྒྱུ་སྤོབ་གི་ཡོད། རང་རྒྱལ་
 ནི་མི་རིགས་མང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན། ཏང་
 དང་རྒྱལ་ཁབ་བར་གྱི་འབྲེལ་བར་གཏོར་སྦྱོན་ཚབས་
 ཆེན་བཏང་བའི་བྱེད་སྤྱད་ས་དེ་རིགས་ལ། གལ་སྲིད་
 འབྲེལ་ཡོད་སྤེ་ཚན་ནས་དུས་ཐོག་མཚམས་འཇོག་
 དང་ཡོ་བཏང་བྱེད་དུ་མ་བརྟུག་ན། རྒྱལ་ཁབ་དང་
 སྤྱི་ཚོགས། མི་རིགས་བར་གྱི་འཚམ་མཐུན་ལ་ཆག་
 སྤོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤོབ་ཤེས།

(ལྷ་པ་ཚད་ཡོད། འོད་ཟེར་གྱི་དུ་རྒྱུའི་ནང་དུ་འབ་
 གཅིག་མཚུངས་ཆད་ཡོད། ལྷ་དོན་ལ་བརྟེན་ན་
 བལ་ཆེ་ཨང་གི་འགོད་ཚོར་ཤོར་བ་མིན་ནམ་སྤྱུ་
 བརྒྱར་མཚམས།)

དུག་པ།

ཤོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚད་རྒྱན་ཅན་དུ་བརྒྱུར་རྒྱུ་དེ་ནི་
 ཁ་ཚད་དགོས་གཏུགས་ཤིག་ཆགས་པ་མ་ཟད། དུས་
 མཚུངས་སྲུ་ཤོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བདེ་རྒྱག་དང་འཕེལ་

ཀྲུལ་འགྲོ་མིན་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་ཀྲུལ་
ཁབ་ཀྱི་མངོན་བྱས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་གཞི་ནས་
འགན་སྲུང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟར་ལ། གཏན་འབེབས་
གསར་པས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དངོས་སུ་འཕྲན་པའི་
དཀའ་ངལ་ལ་མཐོང་ཆེན་གྱི་དགོས་པ་ལས་སྐར་
ཚུང་དུ་གཏོང་མི་རུང་།

པོད་རིགས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཁ་སྐད་ལས་འདས་པའི་ཡི་
གེ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཡི་གེ་དང་
ཁ་སྐད་བར་གོམ་བཟོན་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་མེད་
པ་མ་ཟད། ཐ་ན་ལ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཡོད། གལ་སྲིད་
དེ་སྐར་འགྲོ་བཅུག་ན་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤོང་
དང་འཕེལ་ཀྲུལ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ནི་མངོན་གསལ་
རེད། དེ་བརྟེན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁ་སྐད་ཚད་ལྡན་ཞིག་
ཁྲབ་གདལ་དང་གཅིག་གྱུར་བཟོ་སྤྱོད་གནད་དོན་ང་
ཚོའི་མདུན་དུ་སྟོན་ཡོད།

༡། པོད་སྐད་སྐད་གདངས་ཚད་ལྡན་སྐད་ཀྱི་གནད་དོན།
པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྐད་གདངས་དང་། ཚོལ་ཁ་
རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡུལ་སྐད་སྐད་མིན་ཡོད་པ་ཚང་མ་
བརྗོལ་ན་པོད་སྐད་དུ་ཡུལ་སྐད་ཆེ་ཚུང་བཅུ་ཕྱེད་
ཁ་གསལ་ཡོད་པ་ནི་སློབ་མེད་རེད། པོད་ཀྱི་གཏམ་
དཔེར་བྲམ་མ་རེར་ཞལ་འདོན་རེ། ཡུང་པ་རེར་ཁ་སྐད་
རེ་ཞེས་པ་དེས་པོད་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དང་ཁ་སྐད་
སྐད་ཚོགས་ཡོད་པ་བརྟན་ཡོད། དེར་བརྟེན་སློབ་བྱིན་
དང་། དྲིལ་བརྒྱུགས། འབྲེལ་བ་སྟེན་རེས་བཅས་
སྟབས་བདེ་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ། པོད་སྐད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
དུ་སྤྱོད་པའི་ཚད་ལྡན་སྐད་གདངས་ཤིག་གཏན་འབེབས་
བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཆེའི་པོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་ཀྲུལ་
ཁབ་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་པའི་ཚད་ལྡན་ཁ་སྐད་
སྐད་གདངས་ཤིག་ཡོད་པ་གྱེད་དགོས། ད་ལྟའི་ཆར་
དབུས་སློབ་གསོ་དུའུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྲུལ་སྐད་འོག་པོད་
རང་སྤྱོད་ཚུངས་ཀྱི་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་ལྷུ་
ཡོན་སྟོན་ཁང་ནས་ལས་དོན་འཛུལ་ཆེན་བརྒྱབ་ཡོད་

པ་མ་ཟད། ཟིན་བྲིས་གནད་བརྒྱུས་ཤིག་ཀྱང་བཟོས་
ཟིན་ལྟར་ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྟོན་ཁང་ནས་
ལུ་མཐུད་ཀྱི་སྐད་གནང་སྟེ། ཟིན་བྲིས་དེ་དངོས་
སུ་འགྲེམས་བརྒྱགས་དང་ལག་ལེན་བརྒྱུར་བྱུང་པའི་
རེ་བ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

༡༢། ཐ་སྟོད་གསར་པ་གཅིག་གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་
ཅན་དུ་བརྒྱུར་དགོས།

ད་ལྟའི་ཆར་པོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕལ་དུ་ཐག་གཅོད་
གྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་ཞིག་ནི་ཐ་སྟོད་
གསར་པ་པོད་བརྒྱུར་ཐད་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་དང་།
ཚད་ལྡན་མེད་པའི་གནད་དོན་དེ་ཡིན་པ་དང་། དུས་
མཚུངས་སུ་དོན་གཅིག་མེད་གི་ནམ་གངས་དང་འབྲི་
སྟོལ་མི་འདྲ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་
དུ་བརྒྱུར་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རྒྱལ་པར་དུ་ཆོག་མངོན་
ཁག་དུ་དེའི་རིགས་ཀྱི་མོར་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་མང་།

དེ་མིན་ཐག་གཅོད་གྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི།
ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱིས་ཆོག་མངོན་ཚོམ་སྟོན་དང་དག་བཅས་
ཀྱི་ལས་དོན་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་འཚམས་པའི་རྗེས་
ཟིན་མི་བྱུང་བར་བརྟེན། ད་ལྟའི་ཆར་པོད་ཀྱི་ཡུལ་ས་
གནས་མི་ཕྱི་དང་བཞེད་ཏུ་སོ་སོས་མི་སྡེ་ཅུ་འདྲེགས་
བྱས་ཏེ་པོད་ཡིག་གི་ཆོག་མངོན་འདྲ་མིན་གསར་
ཚོམ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་དུ་ཚོས་ལུགས་
མི་སྡེ་འདྲ་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད། ཚོས་ལུགས་མི་
སྡེ་ནམས་ལ་རྒྱ་དབུལ་ཡོད་ལྟར། ཁོ་ཚོས་སོ་སོའི་
ཚོམ་སྟོན་བྱས་པའི་ཆོག་མངོན་ནམས་པོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
རེན་མེད་བཀའ་སྟེ། སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་རུ་
གཏོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁོ་ཚོས་བེད་སྤོང་གྱེད་
བཞིན་པའི་ཐ་སྟོད་གསར་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་སོ་སོས་
སྐྱོབ་སྐྱུར་དང་གསར་བཟོ་བྱས་པ་གཞན་ཡིན་ལྟར།
ཆོག་མངོན་གསར་པ་གཅིག་གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་ཅན་
དུ་བརྒྱུར་རྒྱ་ཁ་ཚད་དགོས་གཏུག་དུ་གྱུར་ཡོད།

༡༣། གཅིག་གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་པོད་ཡིག་
སློབ་དེབ་ཤིན་ཏུ་དགོས།

ཐ་སྟོད་གཅིག་གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་ཅན་མེད་པར་
བརྟེན། སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་སོ་སོས་ཚོམ་སྟོན་བཞིན་
པའི་སློབ་དེབ་ཁག་ཀྱང་གཅིག་གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་
ཆགས་ཀྱི་མེད། སློབ་དེབ་དེ་དག་གཅོད་པོ་ཆབ་སྲིད་
དང་། ཁྲིམས་ལུགས། དཔལ་འཕྲོར། ཚན་རིག་
བཅས་ཐད་ཀྱི་སློབ་དེབ་རྣམས་ཡིན། དཔེར་ན་ཀྲུལ་
ཡོངས་སུ་ཁྲིམས་ལུགས་ཡིག་རྒྱུགས་བཏང་པའི་ཁྲོད།
དབུས་ཁྲིམས་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ཤོག་
སོག་ཡིག་དང་། ཡུ་གུར་གྱི་ཡི་གེ། ཏ་སལ་ཁའི་
ཡི་གེ་བཅས་སུ་ཕབ་བརྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་པོད་ཡིག་
དུ་ཕབ་བརྒྱུར་བྱས་མེད། དེ་ནི་ཁྲིམས་ལུགས་ཐ་སྟོད་
ཀྱང་པོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ས་གནས་སོ་སོས་བརྒྱུར་ཏེ། གཅིག་
གྱུར་དང་ཚད་ལྡན་མེད་པའི་རྒྱུན་གྲིས་ཡིན།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ལྷི་ལྷོགས་སུ།

དང་པོ། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་
བ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཀྲུལ་སྤྱིའི་སྟེང་དག་
འཛིན་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་གོར་ཚོལ་དུང་གཏོང་
གྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་གཅོད་པོ་ཞིག་ཡིན།

དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཟུང་ཀྲུལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱིས་རང་ཀྲུལ་གྱི་གངས་ཕུང་མི་རིགས་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་གི་སྲིད་བྱས་དང་ཁྲིམས་སྟོལ་ལ་དོ་སྣང་
ཆེན་པོ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐད་
དང་ཡི་གེའི་གནད་དོན་ནི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་
མཚོན་གྱེད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྐད་ཐོབ་ཐང་
ལ་བརྩེ་འཛོག་གྱེད་མིན་གྱི་ཆེས་ཅུ་བ་དང་ཆེས་གལ་
འགངས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་ལ། མི་
རིགས་ཤིག་གི་ཁྱད་ཚོས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་
སྟབས། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་མི་རིགས་དེའི་
ཐོ་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལ་བྱུག་ཡོད།
༢༠༠༣ ལོའི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
སློབ་སྦྱོང་དང་པོད་སྤྱོད་བྱས་ནའང་འབྲིག་ལ་མ་བྱས་
ནའང་འབྲིག་པའི་གནས་བབ་དུ་བཞག་པ་དེས། ཀྱང་
གོ་དག་པོར་འཛིན་པའི་སྟོབས་ལུགས་ལ། ཏག་ཏག་

ཀྲུང་གོར་ཚོལ་རྒྱུ་གཏོང་བའི་ཁ་གཡར་ས་ཞིག་
མཁོ་སྤོང་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་
འདུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྲིང་སྤྱི་བྱས་དེ་དག་ལེད་སྤོང་
བྱས་ཏེ་རང་རྒྱལ་ལ་དམའ་འབེབས་ཐོངས་ཁ་གས་
བྱས་ཡོད་པས། ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་མཚན་
རྟོག་ཀྲུགས་དང་བཙུ་མཚོང་ལ་སྤོང་གི་སྤོང་གི་
འགན་ཁུར་འཁུར་བ་བརྒྱུ་ཡོད།

གཉིས་པ། དེར་སངས་ལི་འཛིན་ཞེན་འདིར་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཅུ་ཉེ་འདྲི་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་
ཡིག་ལ་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཚད་འགྲུབ་ཆེ་
རུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཡི་གེའི་སྤོང་བྱས་དང་ཁྲིམས་
སྤོང་ལའང་དོ་སྣང་ཆེ་ཆེར་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

རྒྱུ་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་ཅུ་ཉེ་འདྲི་ལ་ཉེ་བའི་
ནང་དེས་འགྲོ་བ་མིའི་རིག་གཞུང་སྤྱི་ལ་གསལ་
ཐབས་མེད་པའི་སྤོང་གུན་རྟེན་དེས། དེ་འདྲ་ཡིན་
ལྷག་སྤྱི་ རང་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ལ་ཉེ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་
ཡིག་ལ་མཚོང་ཆེན་བྱེད་པའི་སྤོང་གུན་བཟང་པོ་
ཡོད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཅུ་ཉེ་འདྲི་ལ་ཉེ་བའི་
བཅའ་ཁྲིམས། འོས་འགན་སྤོང་གསོའི་ཁྲིམས་ལུགས་
བཅས་སུ་ཚོད་མེད་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱི་སྤོང་ལ་ཉེ་བའི་
རྒྱུ་ཡིག་ལ་སྤྱི་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
གཏན་འབེབས་གསལ་པོ་བཏོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
གཏན་འབེབས་རྒྱུ་དང་པོ་དེའི་དོན་འབྲེལ་བྱེད་
སྤོང་གས་ཀྱི་ཞིབ་སློབ་ཀྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་སྤོང་བཟང་
ངར་པོ་དེ་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་སྤོང་བཟང་དང་པོ་དེ་གྱི་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཚན་ཚན་
རིག་དང་ལྷན་པ་དང་། དོན་དངོས་དང་འཚོམ་པ།
ལག་ལེན་བརྒྱུ་བའི་པ་མང་པོ་ཞིག་གཏན་འབེབས་
བྱས་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པའི་ཞིབ་
འཇུག་རྣམས་ཐོར་གཞིགས་ན། རྒྱུ་ཡིག་ཅུ་ཉེ་འདྲི་
སུ་འགྲུར་བཞིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་དེ། ད་ལྟ་ཅུ་
བརྒྱུ་ཏུ་འགྲུར་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་གཏུག་སྤྱིའི་སྤོང་

གུན་མིན་པར། དུས་མཚུངས་སུ་ད་ལྟ་ལྷན་མོང་དུ་
སྤོང་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཡིག་ཆེ་རིགས་ཁག་ལའང་ཐང་
ཀར་འགན་ཁུར་ཐོབ་སྤོང་པ་བརྒྱུ་ཡོད། རྒྱུ་
ཡིག་རིག་པ་མཁས་ཅན་ཚོས་ད་ལྟ་འཛམ་བུ་སྤོང་དུ་
སྤོང་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཡིག་འདྲ་མིན་ ༤༠༠༠ ལྷག་
ཡོད་པ་ནས་དུས་རབས་འདིའི་ནང་བརྒྱ་ཆ་༥༠ ནས་
༧༠ ཅམ་བུ་དེ་ཅུ་བརྒྱུ་སུ་འགྲོ་བའི་སྤོང་པའི་
ཚོད་དཔག་བྱས་ཡོད། འོ་ན། གལ་སྤོང་ཚོད་དཔག་
འདི་མངོན་སུམ་དུ་འགྲུར་ན། ད་ལྟ་མངའ་ཁོངས་
མི་འདྲ་བ་དང་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ནང་ལྷན་མོང་དུ་
སྤོང་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཡིག་ཇི་ཅམ་མ་འོངས་པར་ཅུ་
བརྒྱུ་སུ་འགྲུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ།
དངོས་ཡོད་གནས་སྤོང་པའི་བརྒྱུ་ཏེ། ད་ལྟ་རྒྱུ་
ཡིག་ཆེ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་རྒྱུ་དོགས་ཅུ་བ་
ནས་མེད་པའི་ངང་ཅུ་ཉེ་འདྲི་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་
ཡིག་གཏན་དོན་དེ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་སུ་ཅོམ་མེད་
པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡིག་རྒྱུ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཁྲུབ་ཞིན་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་གནང་བྱུང་བས།

ཉེན་ཁ་དེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ལའང་དམིགས་
བསལ་མེད་པ་ཨ་ཅང་ཅང་། གཏན་འབེབས་གསལ་
པས་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་བཀག་རྒྱ་བྱས་ཏེ། གལ་
སྤོང་མཐའ་མཇུག་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་དེ་ཉིད་བོད་
རིགས་ཀྱི་སྤོང་ལུ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ནས་དངོས་
འབྲེལ་སྤོང་རྒྱུ་ལ་ཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་འཇུ་
སྤོང་དང་མ་འོངས་ལུང་བརྒྱུ་བྱས་པ་དེ་དངོས་སུ་
ཡོང་བའི་རེད། སྤོང་རྒྱུ་ལ་ཚོས་མ་འོངས་པར་བོད་
རིགས་རྣམས་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་རྒྱུངས་དམིགས་ན་ལྷབ་
སྤོང་གས་སུ་སྤོང་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བའི་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་འགྲོ་
དམིགས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆ་བཟང་པོ་དེར་བསམ་
གཞིགས་ནན་པོ་བྱེད་དམིགས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་
བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ལས་དོན་ཐང་བཟང་ཞ། དེས་པར་
དུ་མ་ལག་ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་དང་། དོན་དངོས་དང་
མཐུན་པ། ལྷན་པའི་གཞི་རིམ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་

སྤོང་ལ་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་སྤོང་བྱས་པའི་རྒྱུ་
གཞིའི་ཐོག་ རྒྱུ་ཡིག་དང་མི་མང་གི་ཞེ་ཕན་ལ་
དམིགས་ཏེ་གཞིགས་རྒྱུ་མཐོན་པོ་དང་། ལྷག་སྤོང་
རིང་པོའི་འཕེལ་བྱས་བསམ་སྤོང་མཇུག་སྤོང་འོག་ བོད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བར་སྤོང་སྤོང་བྱུ་
པའི་གཏན་འབེབས་ཞིག་བཟོ་བྱུང་བའོ།

**དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཐབས་བྱས་དང་
བསམ་འཚར།**

བོད་རང་སྤོང་རྒྱུངས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་སྤོང་
སྤོང་དང་པོ་དེ་གྱི་ འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བྱེད་
གཏན་འབེབས་གསལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཡི་གེ།
རིག་གཞུང་བཅས་ཀྱི་ལས་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་
གནད་དོན་ཞིག་དང་། ལྷན་པའི་བོད་རིགས་ཞིང་
འབྲོག་མི་མང་གི་ཞེ་ཕན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་
གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་ཡིག་ཀྱི་མི་
རིགས་སྤོང་བྱས་དང་། ཅུ་ཉེ་འདྲི་ རང་སྤོང་བཅའ་
ཁྲིམས། འོས་འགན་སྤོང་གསོའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཅས་
སུ་གསལ་བའི་མི་རིགས་ཁག་འདྲ་མཉམ་ཐོག་སོ་
སོའི་རྒྱུ་དང་ཡི་གེ་ལེད་སྤོང་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་
རང་དབང་ཡོད་ཅེས་པར་བཙུ་འཛིན་དང་སྤོང་བྱུ་
ལག་ལེན་དོན་འབྲེལ་བྱེད་མིན་དང་འབྲེལ་བའི་
གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་སྤོང་སྤོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རང་རྒྱལ་གྱིས་ད་ལྟ་ལག་
བརྒྱུ་བྱེད་བཞིན་པའི་མི་རིགས་སྤོང་བྱས་དང་།
ཁྲུང་པར་དུ་མངོན་གསལ་འབྲུ་དུ་ཐོན་པའི་རྒྱུ་
དང་ཡི་གེའི་སྤོང་བྱས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་པའི་
གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་ལྷག་ ཚོགས་
ཞུགས་ཁྲུང་ལས་མཁས་དབང་རྣམས་ནས་གསལ་
གསལ་གལ་ཆེ་བའི་དགོངས་འཚར་ཁག་བཏོན་ཡོད།
དང་པོ། སྤོང་པོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་གཏན་འབེབས་ཀྱི་
རྒྱུ་དོན་དང་དེའི་དོན་འབྲེལ་བྱེད་སྤོང་གས་ཀྱི་ཞིབ་
སློབ་ལ་འགྲུབ་སྤོང་དང་ལག་བརྒྱུ་ལ་མཐུན་སྤོང་
བྱེད་དམིགས་པ་མ་ཟད། བོད་རང་སྤོང་རྒྱུངས་སུ་བོད་

བཏང་བའི་རྣམ་པ་གསར་པ་བརྒྱན་པ་དེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཐོག་ལྷགས་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་མང་གི་ཁེ་ཕན་འགན་སྲུང་བྱུང་ཡོད་
ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཡང་སྲུང་སྐྱོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན། ང་ཚོའི་བསམ་འཆར་ལ། བོད་
ཡིག་ཆེད་སྐྱོང་ཚན་ཁག་གི་ཁྲུབ་ཁོངས་གང་ལྟར་
གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། དེ་ཡང་རིམ་པ་ཁག་
དང་རིག་ཚན་ཁག་གི་མཐོ་རིམ་དང་འབྲིང་རིམ་
ཆེད་ལས་སློབ་གྲུབ་ནང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཚན་རིག་སློབ་ཚན་དང་། རང་བྱུང་ཚན་རིག་སོགས་
ཀྱི་བོད་ཡིག་ཆེད་ལས་སློབ་ཚན་གསར་འཛུགས་
གནང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲེག་མི་མང་
གི་བྱ་སྤྲུག་རྣམས་སློབ་ཚུང་དང་སློབ་འབྲིང་ནས་
མཐར་ཕྱིན་རྗེས། དེ་མཚུངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་དང་དེ་
མཚུངས་ཀྱི་ཆེད་ལས་འདེམས་ཁ་རང་འདོད་ལྟར་
བྱས་ཚོག་པའི་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་བྱུང་བ་བྱས་
ཏེ། བོད་སྡེ་རི་ལས་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་འཛུགས་
རྒྱུན་མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་བདེ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གསོའི་
ཐོན་ཁུངས། ཤེས་ལྡན་མི་རྣམས་ལ་ཐོན་ཁུངས། རྒྱ་
ནོར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་བཅས་མིག་སྣམ་མིག་ཐོག་ཏུ་ཕན་
པར་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་འཆམ་མཐུན་དང་བརྟན་
པོའི་ངང་གོང་འཕེལ་འབྲོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་ཅིག་བརྒྱན་དགོས།

རྒྱ་ནག་ནང་སའི་བོད་སྡེ་རི་སློབ་འབྲིང་གི་
འཛིན་བྲལ་ཁག་ཏུ་འདྲེན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སློབ་བྱིད་
བྱ་རྒྱུར་ལྷགས་རྒྱུན་རྒྱག་དགོས།

བཞི་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲུབ་
ཁོངས་གསར་གཏོང་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལོད་
སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར་མཐུན་རྒྱུན་
ལེགས་པོ་ཞིག་རྒྱན་དགོས།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་
དམིགས་ཡུལ་ནི་སྐད་ཡིག་ལོད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལོད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་རྩ་བའི་

དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གོང་སྤེལ་གཏོང་
རྒྱུ་དེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་བོད་
སྡེ་རི་རིགས་ཁག་དང་ལས་རིགས་ཁག་གི་ནང་
བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་བྱུང་བ་དང་། དུས་རབས་
གསར་པའི་འོག་གོང་སྤེལ་གསར་པ་ཞིག་འབྱུང་ཆེད། སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༤༧ ལོའི་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དོན་ཚན་བཞི་
པས། རྡོང་ས་ནང་ཁུལ་གྱི་རྫོང་ཡན་(རྫོང་རྫུང་)ཀྱི་
ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་དང་མི་མང་ཚོགས་པ། བྱ་
གཞག་ཚན་པ་(ཚོགས་ཁང་དང་སློབ་ཁང་། དངུལ་
ཁང་། རྒྱགས་ཁང་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཟེར། རྒྱུར་
མཚན།) བཅས་ཀྱིས་རྡོང་ས་ནང་ཁུལ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་
ཡིག་ཆའི་རིགས་ཚང་མ་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱེད་
པའི་ཐོག་ བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ལ་བེད་སྤྱོད་
བྱེད་དགོས། ཁེ་ལས་ཚན་པས་རྡོང་ས་ནང་ཁུལ་དུ་
སྤེལ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པས་བོད་རྒྱ་ཡིག་
རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱུ། དོན་ཚན་ལྔ་པའི་ནང་
དུ། རྡོང་ས་ནང་ཁུལ་དུ་རྫོང་ཡན་(རྫོང་རྫུང་)ཀྱི་
ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་དང་མི་མང་ཚོགས་པ། བྱ་
གཞག་ཚན་པ་བཅས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་སྐོང་ཚོགས་
བྱེད་སྐབས། ཡིག་ཆ་དང་དབྱེད་ཡིག་རྣམས་དེས་
པར་དུ་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་དང་།
གལ་འགངས་ཆེ་བ་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོགས་འདུའི་
ཐོག་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་བོད་རིགས་ཀྱིས་
དེས་གཞིའི་གཏན་བཅད་བྱེད་སྐབས། དེས་པར་
དུ་བོད་སྐད་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་འདུའི་རྒྱར་
རྒྱུར་གྱིས་རྒྱ་སྐད་དུ་བརྒྱུར་རྒྱུ། ཚོགས་འདུར་ཞུགས་
མཁན་གཞན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེས་གཞིའི་
གཏན་བཅད་བྱས་ཆེ། དེ་ཡང་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་
རྒྱུ། དོན་ཚན་ཞེ་བཞིའི་ནང་དུ། དངུལ་ཁང་ཁག་
གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་འགན་བབས་
ལས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་བོ་བརྒྱན་ཡོད་པ་དང་།
དོན་ཚན་ཞེ་ལྔའི་ནང་ཚོང་ལས་དང་རྒྱག་ཁང་།
དངུལ་ཏར། དེ་མིན་འབས་འདེགས་ལས་རིགས་ཀྱིས་

སྤྱི་སྤྱོད་ལ་འགན་བབས་བྱེད་སློབ་སྤྱོད་སྐབས། ཐོག་
འཛིན་དང་ཕྱིས་ཐོག་ལག་འཛིན་སོགས་འཛིན་ཐོག་
ཚང་མ་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲི་
རྒྱ། དོན་ཚན་ཞེ་དུག་ནང་། རྒྱན་དོན་སྤེལ་གི་
ཐད་ཀར་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་སློབ་
པ་ཚོས། འགན་བབས་ལས་ཀའི་ཁྲུབ་ཁོངས་ནང་བེད་
སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པའི་བོད་རྒྱ་སྐད་ཡིག་གཉིས་དེས་
པར་དུ་བྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་ཤེས་པ་དགོས་རྒྱུ། ཞེས་
གཏན་འབེབས་གསལ་བོ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོན་
ཚན་ཞེ་བདུན་པ་ནས་ལྔ་བརྒྱུ་པ་བར་བོད་རིགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་འཛིན་ལས་དོན་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་
སྐད་ཡིག་དེས་པར་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡིན་དགོས་
པའི་སྐོར་འཁོད་ཡོད། གོང་བཞེད་དོན་ཚན་ཁག་ཏུ་
བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་རི་ལས་རིགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཁག་ཡོངས་
རྫོགས་རྒྱུད་ཡོད་པས། དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་
སྤྱོད་ལ་སྤེངས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་གཏན་འབེབས་གསར་པས་གཏན་འབེབས་
སྤྱིང་པའི་ནང་གི་གལ་ཆེ་བའི་དོན་ཚན་ཁག་ནག་
བསུལ་བཏང་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཁྲུབ་ཁོངས་རྒྱུད་དུ་བཏང་ཡོད། དམིགས་ཚད་དེའི་
སྐད་ནས་བཞེད་ན། གཏན་འབེབས་གསར་པ་དེས་
གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཁག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་གཏོང་
བར་བཀག་རྒྱ་བྱས་ཡོད་ལ། བོད་སྡེ་རི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཁག་གི་མི་མང་གིས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་ཐད་འཛིན་
པའི་དུར་བཙོན་རང་བཞིན་དམའ་རུ་བཏང་སྟེ། བོད་
ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་བདེ་ལྡན་ངང་གོང་སྤེལ་གཏོང་
བར་འགོག་རྒྱུན་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། ང་ཚོའི་
རི་བལ་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་རི་ལས་རིགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་
གསར་པར་བརྒྱུར་བཅོས་བྱེད་སྐབས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དེང་སྤོང་དགོས་མཁོར་
བརྒྱན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་འབྲེམས་བརྒྱགས་
བྱས་པའི་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་ནང་དོན་

འདུགས་སྐྱེན་གོང་སྤེལ་དང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར་
ལོགས་སྐྱེས་འབྲུལ་ཐུབ་དགོས།

བརྒྱ་གཅིག རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དོན་གཅོད་ལུ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་ནས་གནད་དོན་འདིའི་ཆེད། ཆེད་དོན་
མཁུ་དབང་ལས་གྲུབ་པའི་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་
ཚོགས་ཚུང་ཞིག་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ཆེད་དུ་
བཏང་ནས། མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་གཏིང་གི་སྐྱད་
ཆར་ཉན་ཞིབ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱད་སེམས་ལ་
ཉམས་ཞིབ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

བརྒྱ་གཉིས། མིང་བྱས་དང་གཏན་འཇགས་གང་
ཡིན་རུང་དོན་འབྲེལ་ཐུབ་པ་དགོས་པ་ལས་ཤོག་
སྤོང་ལྷ་བུ་ཞིག་ཆགས་སྐྱེ་མེད། དེ་ནི་གནད་འགག་

ནང་གི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན།
མདོར་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་དང་རང་
སྤྱོད་བཅའ་བྲིམས། དེས་འགན་སྲོལ་གསལ་བྲིམས་
ལུགས་བཅས་སུ་གསལ་བ་ནམས་བརྩི་སྲུང་དང་ལག་
ལེན་མཐུན་ལྷན་བསྐྱར་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་གི་རང་སྤྱོད་མིང་
གཞུང་གིས་མི་རིགས་ས་ཁུལ་དེའི་སྐད་ཡིག་ཤིང་
སྤྱོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བའི་ཐོབ་ཐང་ལ་
སྲུང་སྲོལ་བྱེད་དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། བོད་རྫོང་ས་སུ་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲོལ་སྲོལ་དང་ཤིང་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་
ན། གཅིག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་
རིག་གཞུང་ལ་བརྩི་མཐོང་དང་། སྲུང་སྲོལ། གོང་

སྤེལ་བཏང་བ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ལ། གཉིས་ནས་ཏང་
དང་མང་ཚོགས་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡང་དམ་ཟབ་
དུ་འགྲུབ་དེས་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། ནང་ཁུལ་
དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཚུར་ཐུག་པའི་
ཁེ་ཕན་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་སྲུང་སྲོལ་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་།
ལྷོ་ལྷོ་གཉིས་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་མཐོའི་
ཁེ་ཕན་སྲུང་སྲོལ་གྱི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབྱེ་བཞེན་
སྲོལ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུང་གོར་སྤོང་འདོགས་བྱེད་སེམས་
མེད་པ་ཞིག་ཆགས་དེས་རེད།། ༠༢།༡༠༢༡༠༢
བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་འབའ་བ་སྐྱེལ་བཟང་རྒྱལ་
མཚོན་གྱིས་བོད་བརྒྱུར་ལུས།
ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༤ ཉིན།

སྤྱི་ལོའི་ཞི་མོལ་རྗེས་བསམ་ཡས་དགོན་པའི་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་རང་སྤྱོད་བཅད་པ།

༡༡། །གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་
གཞིགས་ན། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥
ཉིན་སྤོ་ཁ་ས་ཁུལ་གྱི་མང་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་
བསམ་ཡས་དགོན་པའི་མཁུ་པོ་ཡུང་དེ་བྱིངས་
ཡོངས་རྫོགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་དགོན་པའི་ཉེ་འབྲེལ་
སུ་ཡོད་པའི་གོང་ཚོར་བསྐྱོད་དེ་ཞི་མོལ་སྐད་འབོད་
ལུགས་ཆེ་བུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་རྫོང་འབྲེལ་
ཡོད་ཚན་པ་སོགས་ནས་བཀག་འཁོག་བྱས་རྗེས་
དགོན་པར་དམ་བརྒྱགས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གཙུག་
དམག་མི་སོགས་འཕུལ་གཏོང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་།
ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་དགོ་འདུན་པ་གཅིག་ཀྱང་
དགོན་པའི་སྤྱིར་མ་ཐོན་པ་མ་ཟད། དམག་མི་དེ་
ཚོའང་དགོན་པའི་ནང་འདུལ་སྐྱངས་མ་ཤེས་པར་
སྤྱི་མི་ཡོང་རྒྱུར་བཀག་འཁོག་བྱས་ཏེ་གནས་པ་
དང་། དེ་མཇུག་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་བརྒྱུད་
སྤོ་ཁ་ས་ཁུལ་རྒྱལ་གཅིག་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་
གསལ་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་ཆེད་སྤྱི་བདེ་དང་ལས་
བྱེད་པ། དམག་མི་སོགས་ཁྲོན་ཆེ་འབྱོར་ཏེ་སྲོལ་
གསལ་ལས་འགྲུལ་ལུགས་ཆེ་སྤེལ་བ་མ་ཟད།
དགོ་འདུན་པ་དགུ་དངོས་སུ་འཛིན་བཟུང་བྱས་
འདུག ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༡ བར་དགོན་པར་

ལུལ་བསྐྱོར་བ་སོགས་སྤྱི་མི་ཡོང་རྒྱུར་བཀག་
འཁོག་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་ཡས་དགོན་
པ་སྤོ་ཁ་ས་རིང་ལུགས་ལས་འབྲེལ་རྗེས་རང་གི་རྒྱལ་
དགོས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་པ་དེ་ནི་སྤོ་ཁ་ས་སྤོ་
མོ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་ཅིང་། མིང་ལ་ནམ་
གོལ་མཁུའ་ཁུལ་ཟེར་བ་དང་། སྤོ་ཁ་ས་རིང་རྗེ་
བྲག་དགོན་པའི་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
རང་ལོ་ ༢༠ ནས་ ༣༠ བར་སོན་ཡོད། ཁོང་
ནི་རྒྱུན་གཏན་བསམ་ཡས་དགོན་པར་བཤད་གྲུའི་
ཁོངས་སྲོལ་གཉེར་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཞིག་རེད།
ཁོང་ནས་འཆི་ཁར་ཁ་ཆེ་མས་ཡི་གེ་ཞིག་བཞག་
ཡོད་པའི་ནང་། དགོན་པའི་དགོ་འདུན་པ་ཚང་མར་
ཉེས་པ་མེད། འགན་ཚང་མ་ང་རང་ལ་ཡོད་ཅེས་
སོགས་བྲིས་བཞག་སྟེ་རང་གས་དུ་རང་གི་བརྒྱུ་
པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག
གཞན་བསམ་ཡས་དགོན་ནས་འཛིན་བཟུང་དུ་
ཚུད་པའི་དགོ་འདུན་པ་དགུ་ལ་སྤྱི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༤
པའི་ཟླ་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སྤོ་ཁ་ས་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་དུས་བཀག་བཅོཅ་
འདུག་གིས་ཁྲིམས་ཁང་བཏང་འདུག་ཅིང་། བསམ་
ཡས་དགོན་དུ་དགོན་སྡེ་གཞན་ནས་བཤད་གྲུའི་

ཁོངས་སྲོལ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའི་དགོ་འདུན་པའང་
ཡོད་ཁོངས།
༡༧། རྒྱལ་མཚོན། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
ཡས་དགོན་གྱི་གྲ། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡༥
༡༨། བརྒྱན་འཛིན་བཟུང་། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
ཐང་དགོན་གྱི་གྲ། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡༥
༡༩། ཉི་མ་བཀྲིས། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
ཡས་དགོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡༩
༢༠། ལུན་ཚོགས། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
དགོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡༩
༢༡། བརྒྱན་འཛིན་བཟུང་། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
བོད་གོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡༩
༢༢། བརྒྱན་འཛིན་བཟུང་། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
དགོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡
༢༣། རིག་ལུགས། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
ཚོས་འཁོར་དགོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་ ༡
༢༤། དག་དབང་བརྒྱན་འཛིན། ལྷོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤོ་ཁ་ས་
ཚེ། ག་ཐོག་དགོན། དུས་བཀག་བཅོཅ་འདུག་ལོ་
༡ བཅས་བཟོས་ཡོད་འདུག །

རྒྱ་གཞུང་གི་མཚར་གཅོད་འོག་སྤྱི་མཐུན་འདས་གོང་ས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པ།

༡། འདི་གར་ཁྲུང་ས་རྒྱ་གནས་ཚུལ་
 འཕྲོར་གསལ་ལྟར་ན། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༡
 ཚེས་ ༢༡ ཉིན་རྒྱ་གནས་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲེལ་ལས་
 ཁྲུང་ས་ཀྱི་མཐོན་ཚབ་པ་ཚིང་སྐང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མཚར་གཅོད་ཐོག་མཁའ་པའི་ཚོགས་
 ཚུང་གིས་བཏོན་པའི་སྐྱེན་ཚོར་རོས་ལེན་མེད་པའི་
 ལན་འདེབས་དང་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་ཁུལ་དུ་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ གྱི་
 ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཞི་ཚོལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་མཚར་
 གཅོད་འོག་བོད་མི་རྒྱུན་འདས་སུ་སྤྱིན་པའི་སྐོར་རོས་
 ལེན་བྱས་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་ནང་རྒྱ་གནས་གཞུང་གི་སྤྱི་བདེ་མི་
 ལྷ་དང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མིས་བོད་མི་ཞི་
 ཚོལ་བར་སྤྱི་མཐུན་དུང་དཀའ་མཚར་གཅོད་བཏང་སྟེ་
 འདས་གོང་ས་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་ད་ལྟོ་འདྲ་སྤྱི་
 མཐུན་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

གྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
 ཁམས་མངོན་སུལ་དུ་བོད་མི་ལོ་གཞི་ལྷན་ཁག་
 གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་འབྲེལ་ནས་ཞི་ཚོལ་བྱས་
 པར་བཏེན། རྫོང་སྤྱི་བདེ་མི་སྣ་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་
 བཟུང་བྱས་པའི་ཁོངས་པར་ཚེ་དཔག་རྒྱ་གཞུང་གི་
 བདེ་མི་སྣས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་ཉེས་དུང་ཚད་
 མེད་བཏང་བྱིན་རྒྱུ་མ་དང་མཁའ་མར་གཞོན་སྤྱོན་
 བཟོས་ཏེ་གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཚ་བ་མངོ་
 སྐང་རྒྱན་ཁང་དུ་བརྒྱལ་ཡང་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ཕན་
 འབྲས་མ་ཐོན་ལྟེན་སྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་བཙུན་
 ཁང་དུ་ཁྲིད་དེ་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ཁྱད་ཕན་འབྲས་གང་
 ཡང་མ་བྱུང་བར་སྤྱི་བཙུན་ཁང་དུ་འདས་གོང་ས་སོང་སྟེ་
 ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག

ཁོང་གི་སྤྱི་བཙུན་ལུལ་ཚ་བ་མངོན་སུལ་རྫོང་སྤྱི་
 ཚུ་གོང་ནས་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟོ་རང་ལོ་ ༣༤ མོན་གྱི་
 ཡོད་ལ། མ་མེད་ལ་སྤྱོད་དཀའ་མཚོ་མོ་ཟེར་གྱི་

ཡོད། ཁོང་གི་རྒྱུན་གཏན་རི་མོའི་ལག་ཤེས་ལྡན་པའི་
 གཞིན་སྤྱི་བཙུན་ཡིན་པ་དང་། གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་
 ༢༡ ཉིན་པར་ཚེ་དཔག་མཚར་གཅོད་འོག་འདས་
 གོང་ས་སོང་རྗེས་སྤྱང་པོ་ནང་མིར་ཕྱིས་སྤྱོད་མ་བྱས་
 པར། ས་གནས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་
 མེར་སྲེག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་ཅིང་།
 ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་བྱ་གཡང་
 དར་རྒྱས་དང་། འཕྲིན་ལས་དངོས་བྱུང་གཉིས་ལའང་
 ཉེས་དུང་བཏང་སྟེ་མས་སྤྱོན་ཚབས་ཚེ་སོག་པའི་ཁར།
 ཚབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་བཙུན་ཁང་ཞིག་དུ་སྤྱི་མཐུན་
 བཀག་ཉར་བྱེད་སྤྱི་བཙུན་ཡིན་པ་མ་ཟད། རོར་བུ་བྱིས་
 ཀྱང་མངོན་སུལ་བཙུན་ཁང་དུ་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། དེ་མིན་བདེ་ཆེན་སྤྱོད་མ་དང་། འཕྲིན་ལས་
 རྒྱ་མཚོ། རྫོང་སྤྱི་བཙུན་གསུམ་གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༤
 གནས་སྐབས་རིང་སྤོང་བཀོལ་བཏང་ཡོད་པའི་གནས་
 ཚུལ་བྱུང་འདུག་པ་བཙུན་གྱི་གནས་བཟུས་སུ།

ང་དྲག་ཚེ་བའི་ས་བྱི་ལོ་ཕྱི་བས་སྤྱི་མཐུན་དང་ས་སྐང་ལོའི་གནས་ལོ་གསར་ཚེས་སུ་ངན་དང་དྲན་གསོའི་བསུ་བ།

འདི་གའི་བོད་ཡིག་ཚན་པའི་གསར་འགོད་པས་དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སྤོན་མཚོག་ལ་བཙུན་ཏེ་ལུས་པ།

རྗེ་བཀའ་ལྷན་དུས་དྲན་གསུམ་
 བཟུང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་ཚོལ་གསུམ་མི་མང་ནས་
 དཔལ་སྤོང་བས་ཚེན་པོས་ཞི་ཚོལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་རྒྱ་
 གཞུང་ནས་དྲག་གཞོན་ཚབས་ཚེ་བྱས་ཏེ་དམར་
 གསོད་དང་། བཙོན་འདུག་མས་སྤྱོན་སོགས་ཚབས་
 ཚེ་སོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 རོས་ནས་ཁོང་ཚོའི་ལུས་པ་མེད་པའི་དཔལ་དང་ལ་
 ཚེ་བཏོན་གང་གནང་འཆར་ཡོད་དམ།

ལན། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་ལུས་པ་མེད་པའི་
 ལྷོང་སྤོང་བས་དང་དཔལ་དང་ལྱིས་བོད་དོན་ཐོག་རང་
 དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་གནང་བར་བཙན་
 བྱོལ་བོད་གཞུང་རོས་ནས་སྤྱི་ཚེས་བར་གསུམ་དུ་

རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ཚེ་བཏོན་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་
 ལོ་རྒྱུས་གསེར་ཡིག་ཐོག་འབྲི་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་

ཡོད་པར་རོས་འཛིན་ལུ་བཞིན་ཡོད། བོད་གངས་
 ཅན་པའི་བརྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཙུན་པའི་དོན་
 དུ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སོ་སོའི་ལུས་སྤོང་ག་
 ལོངས་སྤོང་དང་བཙུན་པ་སྤོང་བཏང་བའི་རྒྱལ་
 གཅེས་དཔལ་འོ་དཔལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེ་བའི་
 བྱས་རྗེས་དེ་དག་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་
 བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་རོས་ནས་
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་
 འབད་བཙོན་ལུས་དང་ལུ་བཞིན་པ་མ་ཟད། གྱི་
 རྒྱལ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་བརྒྱད་
 རྣམས་དུས་སུ་རྒྱུ་དང་སྤོང་གས་གང་སར་ཐབས་
 ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཚལ་སྤྱི་བཙུན་གྱིས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་

མི་མང་རྣམས་ཡང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་མུར་དུ་
ལོ་ལ་བ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་
འཛིན་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་གི་འཁྲོག་བཟང་
རྣམས་ལ་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ལན་འདེབས་
ལུས་དང་ལུ་མུས་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་ཡགོང་ས་ཡལྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ནས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡུལ་
གྲུ་གང་དུ་ཡལྱལ་སོར་འཁོད་ཀྱང་སྐྱེ་བའ་འཛེམས་
མེད་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོགས་སྐྱེད་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་གསར་འགོད་
པ་བཅས་ལ་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྣངས་
དང་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་ཁག་ཁ་གསལ་ལ་གོ་
བདེའི་ལམ་ནས་དོ་སྲོད་བཅས་པ་ཀུན་སྲོལ་ལས་
རྣོན་བཀྲིན་རྗེ་རྣམ་ཆེ་བ་ལུ་མ་དགོས་པ་ཀུན་གྱིས་
མཁྲོན་གསལ་ཡིན།

དྲི་བ། ས་སྐྱང་ལོ་ནི་ལྷ་ངན་དང་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་
གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཕྱོགས་མཚན་སློ་ཚོས་གཏོར་
དང་། བསངས་གསོལ་བཅས་སྲིལ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་
སློ་ཚམ་ལས་དེ་མིན་དགའ་སྐྱེད་དང་རྒྱས་སློ་ས་
སོགས་གནང་རྒྱ་མིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། དེ་མིན་
དམིགས་བསལ་དཔའ་སྐྱོབས་ཆེ་བའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་
ཆེའི་མི་མང་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་འཆར་
གཞན་གང་ཞིག་གནང་འཆར་ཡོད་དམ།

ལན། རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་ནས་ཤེས་
གསལ་ལྟར་གཞིས་ལུས་ཚོལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་
གིས་བོད་མིའི་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་འདོད་
སློ་མ་ཁེངས་པར་གནས་མུས་དང་།

ལྷག་པར་དུ་སྐྱ་ལོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
ནས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ལག་དུ་ཚོན་
ཆ་ཁབ་ཚམ་མེད་ནའང་། མི་མང་གི་མངོན་འདོད་
དེ་དག་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་སྐྱེད་འབྲོག་ཁྲིམ་སྐྱོར་བུས་

པར་རྒྱ་གཞུང་གིས་དག་པོའི་རྒྱིག་འདུགས་ཁག་
ནས་ཡང་སྤོང་རྗེ་རྒྱ་ཚམ་མེད་པར་བོད་མི་ཞི་ཚོལ་
བ་རྣམས་ལ་ཁྲོད་ཤིང་གསོན་ལྷ་བུའི་དག་ལས་
བཅུམས་ཏེ་བོད་མི་མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་བ་
དང་། དེ་ལས་མང་བར་སྐྱོན་སྤྱོད་ཏེ་ལས་ཀྱང་
ཆེས་མང་བ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་གིས་ཆད་
ལས་བཞུལ་བའི་མནར་གཅོད་བཏང་དང་གཏོར་
བཞིན་ཡོད་སྐབས་ཁོང་རྣམ་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་ངན་གྱི་
དུན་གསོ་སམ། ཡང་ན་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་
མཚོན་ཆེད་སྐྱ་ལོའི་གསུམ་པའི་བཅུ་ནས་གཞུང་
འབྲེལ་དུས་སྟོན་ཁག་ལ་སྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་
པའི་ལས་རིམ་གནང་མེད།

འདི་ལོའི་ལོ་གསར་ལའང་སྲོ་སྐྱེད་སོགས་རྒྱས་
སྲོས་བུ་རྒྱ་མིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད།
བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་གི་དོས་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་
རྣམས་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་
བསྐྱེད་སྤོང་དང་། རྒྱས་སྲོས་སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མིན་
པར་ཚོས་ཕྱོགས་དང་སྲིལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་སྲོ་ཚམ་
ལས་གནང་རྒྱ་མིན་པའི་ས་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་སྲོ་
འདིས་སྤྱིར་འཛེམ་སྐྱོང་འདིར་ནད་ལུག་འབྲུག་ཚོད་
སོགས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ལྷན་རང་སར་ཞི་བ་དང་།
བྱེ་བྲག་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྟར་དུ་གསལ་ཆེད་
ཚོས་སྤེལ་གསུང་ཀྱང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་སློ་
རྣམས་སྤར་སྐྱོག་གནང་འཆར་ཡོད་ལ། མ་ཟང་ལོ་
གསར་ཚོས་བར་ལའང་གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་
ལས་རིམ་ཡོད་བཞིན་པ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་ལོ་གསར་འདིའི་ནང་གཅོ་
ཆེར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བར་འཕུལ་སྐྱེས་
ལ་སྐྱེན་པའི་ལས་གཞི་དང་། རྒྱད་པར་དུ་གཞིས་
ལུས་བོད་མིའི་དཀའ་སྐྱེད་སེལ་ཆེད་འདས་པའི་ལོ་
རྒྱ་བཅུའི་སྐྱོང་བ་ལ་གཞིགས་ཏེ་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་
གོམ་པ་མདུན་སྲོས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་

བཅས་ཀྱི་ཐོག་སྤོང་སྤོང་བས་ཀྱི་གོ་ཆ་གྲོན་ནས་
བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་དང་། བྱེས་འབྲོར་མི་
མང་རྣམས་ནས་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་འབད་བཅོན་
དང་རྣམས་པ་བཅས་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་འཛེམ་མེད་
བཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གཞི་བཞག་ཐོག་ནས་རང་
འཁྲིའི་ལས་འགུལ་དོན་ཕན་ལུན་པ་གོ་རིམ་
བཞིན་སྤེལ་དགོས་རྒྱ་ནི་དོར་དུ་མེད་པའི་འགན་
འཁྲི་ཞིག་ཡིན།

མཐའ་དོན། བོད་རབ་གནས་ས་སྐྱང་
ལོའི་གཞུམ་ལོ་གསར་ཚོས་ལ་འགོ་བརྒྱ་དང་བཅས་
པའི་མགོན་རྒྱལ་འཛེམ་སྐྱོང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་
སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡལྱལ་མགོན་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་
འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཅུ་འཇམ་དཔལ་
ངག་དབང་སྐོ་བཟང་ལེ་ཤེས་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་
སྲིད་གསུམ་དབང་སྐྱེར་མཚུངས་པ་མེད་པ་སྤེ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་སྐྱེ་ཆེ་དོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་
བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་
འབད་མེད་རྣམས་འགྲུབ་དང་། གཞིས་བྱེས་གཉིས་
སུ་བཞུགས་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚོས་ལུགས་
ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་སྐྱེས་ལོ་གསར་འཕམས་པའི་དགེ་
འདུན་གྱི་སྤེ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་བཅས་ལ་
བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་
ཚོས་རིག་བཀའ་སྲོན་དོས་ནས་འཚམས་འདྲིའི་
བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་འེའི་
ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་
གསེས་ལུགས་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་
འཛིན་གནང་རྒྱ་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་སྤོང་
ལ་བརྟན་པའི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྟར་དུ་གསལ་
ཏེ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡལྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ལོ་བྱང་གཞུལ་མེད་
ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་ཡལྱལ་སོར་
འཁོད་པའི་སྐྱོན་འདུན་ལུགས་དག་ལུ་རྒྱ་བཅས་ཡིན།

བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་གི་གསལ་བསྒྲགས།

༄༌། །མཁུན་གསལ་རྩལ་ཤོད་ས་ཤི་ལོའི་ནང་ཤོད་དུ་བྲག་གོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཚའི་འོག་ཤོད་མི་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱུན་འདས་དང་།
 རྩོད་སྲུག་མང་པོ་བཙོན་འཇུག་འོག་ཚུད་པ་མ་ཟད། ད་རྒྱལ་བཙན་གོན་དམ་བསྒྲགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། འཆར་ལོ་
 ས་རྒྱང་ལོའི་ལོ་གསར་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མཇུག་རྫོང་རིམ་པའི་ནང་ཚེས་གཏོར་དང་། བསང་གསོལ་སོགས་ཚོས་སྦྱོགས་ཀྱི་མཇུག་རྫོང་རྫོམས་
 སོལ་རྒྱུན་རྩལ་གནད་བ་མ་གཏོགས། གསོལ་རྫོམ་དང་། ཞབས་གཞན། བོག་བག་སྐར་བ་སོགས་བག་ཡངས་སྤོང་གྱི་ལས་རིམ་གཏུན་
 རས་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་ལས་ཤེད་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་གསོལ་རྫོམ་སོགས་སུ་ཕྱེ་བས་གནད་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་ཕྱེ་བས་
 འདུག་པ་དེ་གའི་ཁྲབ་ཁྲིངས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། རྒྱ་ཚབ་དོན་གཙོད་ལས་ཁང་། སྤོང་གྱ། རྒྱན་ཁང་བཅས་ལ་བརྟེན་
 ཁྲབ་འཕལ་དུ་གནད་སྤོང་དགོས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་ནས་ ༡༠༠༥ གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༥ ལ་སུལ། །།

ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་བརྒྱ་པ་ཚུགས་གཏུན་འཁེལ་བ།

༄༌། །ཤོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཚེན་པོ་བཞི་དང་། འདུའི་མཇུག་བརྩོམས་ཉིན་ཤོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ གྱི་ནང་ཚོན་ཚོད་པག་མེད་དྲངས་མ་བརྒྱུད་འདྲེན་རྫོང་
 གཡུང་དྲུང་པོན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཚོགས་ ཀྱི་མགོན་རྒྱབས་ལགོང་ས་རྣམ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ རས་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པ་འབུལ་ལམ་ལྟ་རྒྱུའི་
 ཐེངས་བརྒྱུད་ཤི་ལོ་ ༡༠༠༥ གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ལ་རྒྱལ་དབང་རྒྱ་འབྲེང་བརྒྱུ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་ བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་སྦྱིན་རྒྱལ་གྱི་བུང་བ་དང་།
 ༤ རས་ ༡ བར་ཉིན་གངས་གསུམ་རིང་ད་ས་ ཀྱང་ཚབས་སྐུར་བཞུན་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཚོས་ ༡༠ ཉིན་ཤོད་མིའི་ཁྲི་འདོན་ལངས་
 བཞུགས་སྐར་ཐོག་ཚེན་ཚོས་ཞིང་གི་དུས་འཁོར་ དེ་བཞིན་ཚོས་ ༥ ཉིན་ཤོད་གཞིས་ཤེས་རྣམ་ དང་གཞུང་མང་བཙན་གྱི་ལ་དུ་འཁོར་ཏེ་མི་ལོ་
 རྒྱུ་ཁང་ནང་ཚུགས་གཏུན་འཁེལ་ཡོད་པ་དང་། མི་ཡོངས་རས་ལགོང་ས་རྣམ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱུ་འབྲེང་ ཤོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དམིགས་བསལ་དུས་དྲན་སྐུང་བཙོན་
 ཚོས་ ༡ ཉིན་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ བརྒྱུ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་ལ་དག་སྐྱེང་གསང་བརྒྱུ་ཅན་ ཟབ་རྒྱས་ལྟ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གནས་བསྐྱེས་སུ།།

བཙན་དབང་འོག་གི་ལོ་གསར་དང་ཤོད་མིའི་ཁྲི་གོ་ལ།

༄༌། །འདི་གར་ཁུངས་རྩལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ བརྩན་པར་ཤོད་མིས་དོ་རྫོབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དགའ། བཀྱིས་དོ་རྫོབ་ ཚོས་
 འཁོར་བ་གཞིགས་ན། ཤི་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༡ དེ་བཞིན་ཚོས་ ༡༥ ཉིན་ཤོད་ནང་དགོང་དོའི་ འཁོར་དཔལ་ལྗན། གདོང་ཐོག་བཀྱིས་སོར་ཡིན་འདུག་
 ཚོས་ ༥ ཉིན་དགོང་དོ་ཁམས་སྤེ་དགོན་གོན་ རྒྱ་ཚོད་ ༥ པའི་གཡུལ་གཡོན་དུ་སྤེ་དགོན་གོན་ཚེན་ ཅིང་། ད་རྒྱའི་ཆར་ས་གནས་སུ་མི་གངས་པོ་རྒྱས་དེ་
 ཚེན་ལུལ་དུ་ས་གནས་འབྲེལ་ཡོད་ཚེན་པས་ལོ་གསར་ ཀྱི་དགོང་འདུན་པ་སོགས་རས་རི་རྫོབ་བྱས་པར་བརྟེན། ས་ འཁོར་དཔལ་ལྗན།
 གཏོང་དགོས་ཞེས་ས་གནས་མང་ཚོགས་ལ་སྤོང་གསོ་ གནས་ཉིན་དོག་གིས་མེ་མང་བརྒྱུ་བཞི་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ གཏུང་དང་། འཛིན་བརྒྱུང་བུས་པའི་མི་སྤེའི་མིང་
 བཏང་འདུག་ཀྱང་། མི་མང་རས་དེ་ལས་སྤོང་སྤོང་ གཞུང་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐོག་མའི་འབྲུང་ ཀྱི་ཚོན་ཚོད་ཤེས་རྫོགས་བྱ་རྒྱུར་ས་གནས་སུ་དམ་
 རྒྱུ་ཤོད་ལས་ཤེད་ནས་ཞབས་ཤོད་འཁུལ་པ་སོགས་ ཁ་གསལ་ཤེས་རྫོགས་སྐབས་མེད། ཡིན་ནའང་འཛིན་བརྒྱུང་ བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཚེན་པོ་སྤེད་བཞིན་ཡོད་སྐབས་ད་རྒྱ་
 ཤོད་མིའི་ཐོག་ཡིད་མ་རངས་པའི་རྣམ་འདུས་ བུས་པའི་འཁོར་དགོན་པ་དོའི་རྒྱུ་ཚེ་རིང་དབང་སྐུག་དང་། རྒྱ་ གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་ཤེས་རྫོགས་སྐབས་མེད།།

མདོ་སྐད་ཅ་པ་རྫོང་ཁྲིངས་ཀྱི་ཁྲི་གོ་ལ་བའི་ཤོད་མི་གཅིག་ལ་ལོ་བཞིའི་སྤྱི་མས་ཐུག་བཙན་པ།

༄༌། །སྤོང་ལོ་ ༡ ཚོས་ ༡༥ ཉིན་ཅ་པ་རྫོང་རྫོང་རྫོང་གི་ཤོད་མི་ལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཁྲི་གོ་ལ་བའི་སྤོང་འཁོར་ནང་ཞུགས་མཁུན་ཚོས་འཁེལ། (དབྱར་ཚོས་) རང་
 ལོ་ ༡༡ ཅམ་དུ་སོན་པ་ཞིག་ལ་རྫོང་མི་དམངས་སྤྱི་མས་ཁང་ནས་དུས་བཀག་བཙན་འཇུག་ལོ་བཞི་བཙོན་ཡོད་པ་དང་། ཁྲིངས་བཙན་འཇུག་
 ཤེད་རིང་མིག་གཡོན་པའི་ནང་ལིང་ཏྲོག་ཚེན་པོ་ཞིག་ཚགས་ཏེ་མིག་གཡས་པས་མ་གཏོགས་མཐོང་མི་སུལ་པར་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་སྐར་བཙན་པའི་གསལ་
 པར་སུ་མཐུད་ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཞོན་ཤེད་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག།